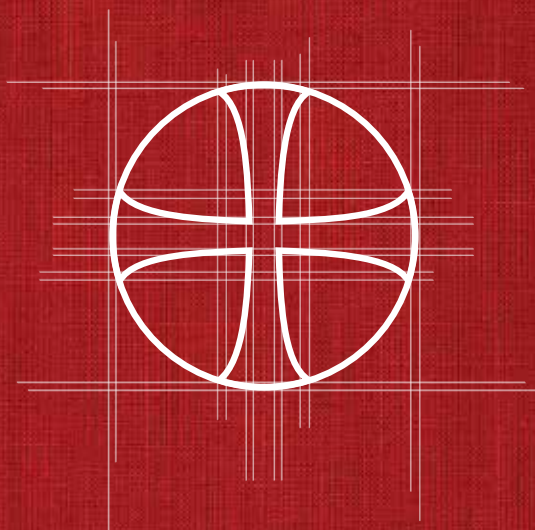

EHDOTUS
RUOTSIN KIRKON
KÄSIKIRJA

OSA I
OTTEITA

*Ehdotus
Ruotsin kirkon
Käsikirja
Osa 1
otteita*

EHDOTUS

RUOTSIN KIRKON
KÄSIKIRJA

OSA I

OTTEITA

Produktion: Ineko AB
Artikelnummer: SK12542

Kyrkohandboksförslaget (Svenska kyrkans utredningar 2012:2) finns på Svenska kyrkans intranät: internwww.svenskakyrkan.se/kyrkohandboken, liksom på Svenska kyrkans externa webbplats: www.svenskakyrkan.se/kyrkohandboken.

FÖRORD

Den 23 maj 2012 beslutade kyrkostyrelsen att anta *Förslag Kyrkohandbok för Svenska kyrkan del I* samt *Förslag Kyrkohandbok för Svenska kyrkan del I Musikvolym* (Svenska kyrkans utredningar 2012:2) att prövas från Första söndagen i Advent 2012 till Domssöndagen 2013 i ett brett urval av Svenska kyrkans församlingar och för remissförfarande. För att församlingar med gudstjänstfirande på nationella minoritets-språk ska kunna pröva kyrkohandboksförslaget på sitt språk har delar av förslaget översatts till finska, meänkieli, lulesamiska, nordsamiska och sydsamiska samt teckenspråk.

Arbetet med översättning till finska påbörjades våren 2012 och har letts av Tuomo Valjus, handläggare för flerspråkig kyrka på kyrkokansliet. Tuomo Valjus har gjort en grundöversättning till finska som sedan bearbetats av en översättningsgrupp.

ÖVERSÄTTNINGSGRUPP:

Språkvårdare Hannele Ennab, Svenska språkrådet
Stiftsadjunkt Eeva-Liisa Kettunen, Strängnäs stift
Stiftsadjunkt Mikko Peltola, Uppsala stift
Komminister Anne Simonsson, Gottsunda församling, Uppsala

Kyrkomusiker Jani Kenttälä, Hammarby församling har tillsammans med översättningsgruppen bearbetat musiken. Två av de nya musikserierna har anpassats till finska. Anpassningen av språket i dessa serier har gjorts av lektor Pekka Kivekäs och filosofie magister Pirkko (Pipa) Paljakka.

Den finska översättningen har granskats av före detta direktorn för gudstjänst och kyrkomusik i Den evangelisk-lutherska kyrkan i Finland Kai Vahtola samt av Pekka Kivekäs.

Den finska översättningen av 1986 års kyrkohandbok har varit en utgångspunkt. Jämförelser har också i vissa fall gjorts med Gudstjänstboken från 2000 för Den evangelisk-lutherska kyrkan i Finland. Samtliga texter har översatts till normalfinska med strävan att följa den svenska originaltexten så långt som möjligt.

Några centrala liturgiska texter (trosbekännelserna, Herrens bön och Välsignelsen) har hämtats ur Gudstjänstboken från 2000 för Den evangelisk-lutherska kyrkan i Finland. Samtliga bibelcitат i översättningen av kyrkohandboksförslaget är hämtade ur 1992 års finska bibelöversättning.

Uppsala den 1 november 2012

Cristina Grenholm

Boel Hössjer Sundman

Karin Sarja

SISÄLLYS

Esipuhe/Förord

Johdanto	9
Yleinen jumalanpalvelus ja kirkolliset koimitukset	6
Yleisiä ohjeita	11
Merkkien selityksiä	14
Yleinen jumalanpalvelus	17
Päämessu	19
Messu ja sanajumalanpalvelus	21
Ohjeita: Kokoontuminen	23
Ohjeita: Sana	23
Ohjeita: Kiitosateria	25
Ohjeita: Lähettäminen	25
Päämessu, messu ja sanajumalanpalvelus	
Kokoontuminen	27
Sana	46
Kiitosateria	64
Lähettäminen	92
Jouluaamun jumalanpalvelus	95
Pitkäperjantain jumalanpalvelus	97
Ehtoollinen sairaan luona	100
Kirkolliset toimitukset	
Kaste: Ohjeita	103
Kastejumalanpalvelus	105
Kaste yleisen jumalanpalveluksen yhteydessä	120
Rippi:	122
Ripin järjestys	123

Konfirmaatio: Ohjeita	126
Konfirmaatiomessu/konfirmaatiojumalanpalvelus	127
Avioliittoon vihkiminen Ohjeita:	139
Vihkijumalanpalvelus	140
Avioliittoon vihkiminen messun yhteydessä	150
Avioliittoonvihkimis- ja kastejumalanpalvelus	152
Siviiliviranomaisen edessä solmitun avioliiton tai muun järjestyksen mukaan solmitun avioliiton siunaaminen	153
Hautaus: Ohjeita	156
Hautausjumalanpalvelus	158
Hautaus messun yhteydessä	167
Hautausjumalanpalvelusten rukouksia	169
Hautausjumalanpalvelusten raamatunlukukappaleita	171
Hautaan laskeminen ja uurnan hautaan laskeminen	180

Jumalanpalvelusten musiikki ks. liite

Yleiset jumalanpalvelukset ja kirkolliset toimitukset

Yleistä

Yleisten jumalanpalvelusten Sävelmäsarjat

Sävelmäsarja A

Kokoontuminen

Sana

Kiitosateria

Lähetäminen

Sävelmäsarja B

Sävelmäsarja D

Sävelmäsarja E

Musiikin lähteet

JOHDANTO

Jumalanpalvelus on kirkollisen elämän keskus, jossa seurakunta kohtaa Jumalan Sanassa ja sakramenteissa. Jumalanpalvelus on koko seurakunnalle lahja ja tehtävä. Kaikki seurakunnan jäsenet kutsutaan osallistumaan jumalanpalvelukseen, jakamaan kokemuksiaan ja pohtimaan elämänkysymyksiä yhdessä toisten kanssa Jumalan edessä. Usko saa ravintoa evankeliumin julistuksesta ja ehtoollisen vietosta sekä yhteisestä rukouksesta ja ylistyksestä. Jumalanpalvelusta viettäneet lähetetään arkipäivään todistamaan evankeliumista ja tekemään rakkauden tekoja sekä kantamaan vastuuta lähetyksestä ja diakoniasta. Ruotsin kirkko on osa maailmanlaajuista kirkkoa ja se tunnustaa yhdessä muiden kristittyjen kanssa uskoaan Kolmiyhteiseen Jumalaan ja ylistää häntä.

Kirkolliskokous hyväksyy *Ruotsin kirkon käsikirjan*. Kirkkokäsikirja määrittää, miten jumalanpalvelus vietetään Ruotsin kirkon järjestyksen mukaisesti. Ruotsin kirkon jumalanpalveluskirjat ovat *Kirkkokäsikirja*, *Raamattu*, *Ruotsin kirkon evankeliumikirja*, *Ruotsin kirkon virsikirja* ja *Rukouskirja* (En liten bönbok). Ne ilmaisevat kirkon uskon, tunnustuksen ja opin.

Sunnuntai, Herran päivä, Jeesuksen Kristuksen ylösnousemisen päivä, on kirkon keskeisin päivä. Silloin vietetään yleistä jumalanpalvelusta. Ruotsin kirkon järjestyksen mukaan jumalanpalvelus voidaan viettää ehtoollisjumalanpalveluksena tai ilman ehtoollista kirkkokäsikirjassa olevan yleisen jumalanpalveluksen järjestyksen mukaisesti sunnuntaisin, juhlapäivinä sekä viikon muina päivinä. Myös kirkolliset toimitukset kaste, rippi, konfirmaatio, avioliittoon vihkiminen ja hautaus ovat Ruotsin kirkon järjestyksen mukaisia jumalanpalveluksia.

Kirkkokäsikirjan jumalanpalvelusjärjestysten rakenne on aina sama: Kokoontuminen, Sana, Kiitosateria (kun ehtoollista vietetään) ja Lähetäminen. Nämä ovat myös yleisen jumalanpalveluksen pääosien nimet.

Kirkkokäsikirjan järjestykset kiinteine ja vaihtoehtoisine osineen ovat paikallisen jumalanpalveluselämän suunnittelun lähtökohtana. Kirkkoneuvosto ja kirkkoherra vastaavat yhdessä jumalanpalveluselämän muotoilemisesta ja kehittämisestä. Pappi, kirkkomuusikko, kirkkoväertit ja jumalanpalvelusta viettävä seurakunta antavat yhdessä kullekin yksittäiselle jumalanpalvelukselle sen oman muodon.

Musiikki voimistaa jumalanpalveluksen tapahtumaa. Seurakunnan yhteisellä virsilaululla on vahva asema Ruotsin kirkon jumalanpalvelusperinteessä. Kuorolaulu ja soitinmusiikki tukevat seurakunnan laulua ja syventävät jumalanpalveluksen teemaa toisella tapaa kuin pelkkä puhuttu sana.

YLEINEN JUMALANPALVELUS JA KIRKOLLISET TOIMITUKSET

Yleisiä ohjeita

Kirkkokäsikirjassa on kolme yleisen jumalanpalveluksen järjestystä. Niiden pääosat ovat Kokoon tuminen, Sana, Kiitosateria ja Lähettäminen. Yleinen jumalanpalvelus voidaan viettää minä tahansa viikonpäivänä.

- Päämessu: ehtoollisjumalanpalvelus, jossa on eniten kiinteitä kohtia.
- Messu: ehtoollisjumalanpalvelus, jossa on useita valinnaisia kohtia ja kohtia, jotka voidaan jättää pois.
- Sanajumalanpalvelus: jumalanpalvelus, jossa ei vietetä ehtoollista ja jossa on useita valinnaisia kohtia ja kohtia, jotka voidaan jättää pois.

Yleisen jumalanpalveluksen vaihtoehtoisia kohtia, kuten rukouksia ja liturgisen musiikin sävelmäsarjoja, käytetään päämessussa, messussa ja sanajumalanpalveluksessa. Yleistä jumalanpalvelusta johtaa se, jolla on kelpoisuus hoitaa papin tehtäviä. Kirkkojärjestyksen mukaan myös maallikko voi johtaa sanajumalanpalveluksen.

Seurakunnan pääjumalanpalvelus vietetään päämessun, messun tai sanajumalanpalveluksen järjestyksen mukaan. Pääjumalanpalveluksella tarkoitetaan Ruotsin kirkon seurakunnissa sunnuntaisin ja juhlapäivinä vietettävää jumalanpalvelusta. Kun pääjumalanpalvelus vietetään messun tai sanajumalanpalveluksen järjestyksen mukaan, siinä on oltava mukana uskontunnustus, kirkon esirukous sekä messussa Kiitosateria. Poikkeustilanteissa voidaan uskontunnustus jättää pois. Pääjumalanpalveluksen raamatunlukukappaleet luetaan Ruotsin kirkon evankeliumikirjasta. Kirkkojärjestyksen mukaan yleisessä jumalanpalveluksessa kootaan yleensä kolehti. Pääjumalanpalveluksessa kolehti kootaan aina.

Ruotsin kirkon virsikirjaa on käytettävä pääjumalanpalveluksissa ja kirkollisissa toimituksissa. Ruotsin kirkon virsikirjan virsiä voidaan vaihtaa muihin virsiin tai yhteislauluihin, jos jumalanpalvelusta johtava pappi ja palvelusvuorossa oleva kirkkomuusikko ovat siitä yksimieliset.

Seurakunnassa voidaan viettää samana päivänä useita pääjumalanpalveluksia. Pääjumalanpalvelusten lukumäärä ja se, millaisia pääjumalanpalveluksia seurakunnassa vietetään, määritellään seurakuntaohjesäännössä. Ohjesäännön vahvistaa tuomiokapituli sen jälkeen, kun seurakunnan

päättävät elimet ja kirkkoherra ovat hyväksyneet sen. Seurakuntaohjesäännössä mainitaan myös, kuinka monta ehtoollisjumalanpalvelusta seurakunnassa on vähintään vietettävä vuoden aikana.

Kellojensoitto kutsuu jumalanpalvelukseen. Jumalanpalvelus myös aloitetaan kellojen soitolla, jos mahdollista.

Kaikkiin kirkkokäsikirjan jumalanpalvelusjärjestyksiin kuuluu Herran rukous. Ruotsinkielisen käsikirjan mukaan kaikissa jumalanpalveluksissa käytetään Ruotsin kristittyjen neuvoston 1996 hyväksymää ekumeenista käännöstä, joka otettiin käyttöön Ruotsin kirkossa 1998. Sen vaihtoehdona voidaan kaikissa jumalanpalveluksissa käyttää vanhempaa ruotsinkielistä käännöstä (Fader vår).

Suomenkielisessä kirkkokäsikirjassa Herran rukous on Suomen ev. lut. kirkon virallisen käännöksen mukaisessa muodossa. Sen asemasta voidaan käyttää myös ekumeenista käännöstä, jonka myös Suomen ev. lut. kirkon kirkolliskokous on hyväksynyt ja joka 1973 hyväksyttiin Suomen Ekumeenisen Neuvoston yleiskokouksessa:

Isä meidän, joka olet taivaissa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille anteeksi velkamme,
niin kuin mekin annamme anteeksi velallisillemme.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

Ruotsin kirkon suomenkielisessä kirkkokäsikirjassa uskontunnustusten käännökset ja Herran siunaus ovat samassa muodossa kuin Suomen ev. lut. kirkon Jumalanpalvelusten kirjassa.

Yleisten jumalanpalvelusten järjestysten liturgiset laulut: Herra, armahda (Kyrie), ylistyslaulu (gloria ja laudamus), ylistäminen (prefaatio), pyhä (sanctus), Jumalan Karitsa (Agnus Dei) ja ylistys (benedicamus) ovat kirkkokäsikirjassa kirkkovuoden mukaisena sävelmäsarjana (sävelmäsarja A) sekä yleisenä sävelmäsarjana (sävelmäsarjat A–E). Nämä osat ovat kiinteitä osia päämessussa ja valinnaisia osia messussa ja sanajumalan-

palveluksessa, joissa ne voidaan vaihtaa muuhun liturgiseen musiikkiin. Esilaulaja voi laulaa seuraavat osat: Herra, armahda (Kyrie), ylistyslaulu (gloria ja laudamus), ylistäminen (prefaatio) ja ylistys (benedicamus). Joitakin Herra, armahda -laulun ja ylistyksen vaihtoehtoja voi johtaa kuoro.

Pääosa kirkkokäsikirjan kahdesta uudesta liturgisen musiikin sävelmäsarjasta (C ja E) on aikaisemmin julkaistu kokoelmassa *Gudstjänstång* (Verbum 2011), joka julkaistiin kirkolliskokouksen toivomuksesta saada sävelasultaan vaihtoehtoisia liturgisen musiikin sävelmäsarjoja. Tässä julkaisuvaiheessa sävelmäsarjoja C ja D ei ole sovitettu suomeksi.

Kolehti voidaan koota sen virren aikana, joka lauletaan ennen kirkon esirukousta, Kiitosateriaosan aloittavan virren (uhrivirsi) tai Lähettäminen-osan virren aikana. Seurakunnassa sovitaan siitä, mihin jumalanpalveluksen kohtaan siinä mahdollisesti luettavat ilmoitukset sijoitetaan tai millä muulla tavalla ilmoituksista tiedotetaan seurakunnalle.

Kun päämessua, messua tai sanajumalanpalvelusta sävyttää kirkkovuodesta riippumaton teema, seurataan silti samaa päärakennetta. Jumalanpalveluksen kohdat – paitsi Kiitosateria – muotoillaan valitun teeman pohjalta.

Seuraavien jumalanpalvelusten järjestykset perustuvat messun tai sanajumalanpalveluksen järjestykseen:

- jouluaamun jumalanpalvelus
- pitkäperjantain jumalanpalvelus
- ehtoollinen sairaan luona.

Pienimuotoisessa messussa voidaan evankeliumin asemasta lukea jokin muu raamatun teksti. Johdantosanat voidaan laajentaa jumalanpalveluksen saarnaksi. Ne johtavat anteeksipyyntöön ja anteeksiantoon, armonlupaukseen tai rukoukseen Jumalan varaan jättäytymisestä. Esirukousaiheet voidaan tällaisessa messussa liittää ehtoollisen jälkeiseen rukoukseen.

Jos ehtoollista sairaan luona vietetään vaikeiden olosuhteiden vallitessa, siihen tulee kuulua ehtoollisrukous, johon sisältyvät asetussanat, sekä leivän ja viinin jakaminen.

Kun yleisen jumalanpalveluksen johtaa maallikko, noudatetaan seuraavaa järjestystä:

- kellojensoitto
- virsi

- johdantosanat
- *anteeksipyyntö ja armonvakuutus, kiitosrukous tai rukous Jumalan varaan jättäytymisestä* (joko tässä tai osana kirkon esirukousta)
- *päivän rukous*
- *Vanhan testamentin lukukappale jaltai epistola*
- virsi
- evankeliumi
- saarna tai puhe (luetun tutkistelu)
- *uskontunnustus*
- virsi
- *kirkon esirukous*
- Herran rukous
- siunaus (muodossa ”Herra siunatkoon meitä – –.”)
- *virsi*
- *päätösmusiikki*
- *lähettämissanat.*

Maallikon johtama jumalanpalvelus voi olla myös pääjumalanpalvelus. (Katso pääjumalanpalvelus, s. 11).

Kirkollisia toimituksia kaste, avioliittoon vihkiminen ja hautausjumalanpalvelus edeltää toimituskeskustelu, johon osallistuvat jumalanpalvelusta johtava pappi ja ne, joita toimitus lähinnä koskee. Nuoren ja aikuisen kastetta ja konfirmaatiota edeltää opetus. Ks. myös s. 127. Kirkollisiin toimituksiin sisältyy aina raamatunlukeminen. Kaste- ja konfirmaatiojumalanpalveluksessa on kiinteitä ja valinnaisia raamatunkappaleita. Ripin, avioliittoon vihkimisen ja hautausjumalanpalveluksen lukukappaleita varten on käsikirjassa useita vaihtoehtoja. Esirukous on kiinteä kohta kasteessa, konfirmaatiossa, avioliittoon vihkimisessä ja hautausjumalanpalveluksessa. Käsikirjassa on näitä varten ehdotuksia. Liturgista musiikkia kastetta, avioliittoon vihkimistä ja hautausjumalanpalvelusta varten on sävelmäsarjassa A.

MERKKIEN SELITYKSIÄ

Seuraavat merkkien selitykset koskevat kaikkia kirkkokäsikirjan jumalanpalveluskaavoja:

Normaali kirjasintyyppi otsikossa – kiinteä, pakollinen kohta.

Kursivoitu kirjasintyyppi otsikossa – kohta voidaan jättää pois.
Tähdellä (*) merkittyjen kohtien aikana seurakunta voi seisoa.
Liturgisten tekstien *kursivoidut* sanat sovitetaan tilanteen mukaan (*hän* hän tai he, *tämä* tämä tai nämä, *sinun* sinun tai teidän jne.).
Sulkeissa olevat kohdat voidaan jättää pois.
Ristillä (+) merkityissä kohdissa voidaan tehdä ristinmerkki.
Viivoilla (–) merkittyyn kohtaan voidaan lisätä sopivia sanoja.

Termillä *kohta* tarkoitetaan jumalanpalveluksen pääosan (Kokoontuminen, Sana, Kiitosateria ja Lähettäminen) pienempää kohtaa niin yleisissä jumalanpalveluksissa kuin kirkollisissa toimituksissa. Yleisen jumalanpalveluksen kohdista on käytetty ensisijaisesti suomenkielisiä nimityksiä, mutta usein mukana on myös yleiskirkollinen, latinasta periytyvä nimi. Jumalanpalveluksen liturgisten laulujen osalta viitataan Ruotsin kirkon virsikirjaan.

Lyhenteet:

P: pappi

E: esilukija/ muu jumalanpalveluksen johtaja

S: seurakunta.

Jos kohdan edellä ei ole lyhennettä, sen johtaa pappi tai esilukija, tai siihen yhtyvät kaikki.

YLEINEN JUMALANPALVELUS

PÄÄMESSU

Kokoontuminen

- kellojensoitto
- virsi
- johdantosanat
- anteeksipyyntö, anteeksianto tai armonvakuutus, *kiitosrukous* (Nämä voidaan liittää myös kirkon esirukouksen yhteyteen.)
- Herra, armahda (Kyrie)
- ylistyslaulu (gloria ja laudamus)
- päivän rukous

Sana

- Vanhan testamentin lukukappale
- *psalmi*
- epistola
- virsi
- evankeliumi
- *halleluja*
- saarna
- uskontunnustus (credo)
- *virsi*
- anteeksipyyntö, anteeksianto tai armonvakuutus (jää pois, jos kohta on kuulunut Kokoontuminen-osaan tai se liitetään osaksi kirkon esirukousta)
- kirkon esirukous (siihen voidaan liittää rukous kastettujen, konfirmoitujen tai avioliittoon vihittyjen puolesta tai vainajien muistaminen). Myös anteeksipyyntö, anteeksianto tai armonvakuutus voidaan liittää osaksi kirkon esirukousta.

Kiitosateria

- virsi (uhrivirsi/offertorium)
- ylistäminen (sursum corda ja prefaatio)
- pyhä (sanctus)
- ehtoollisrukous
- Herran rukous
- leivän murtaminen
- rauhantervehdys

- Jumalan Karitsa (Agnus Dei)
- ehtoollisen jakaminen
- kiitosrukous ehtoollisesta

Lähetäminen (Osan eri kohtien järjestys voidaan valita vapaasti.)

- virsi/ylistys (benedicamus)
- siunaus
- *lähetämissanat*
- *virsi jaltai päätösmusiikki*, jos virttä ei ole laulettu ylistyksen (benedicamus) asemasta.

MESSU JA SANAJUMALANPALVELUS

Kokoontuminen

- kellojensoitto
- virsi
- johdantosanat
- *anteeksipyyntö, anteeksianto tai armonvakuutus, kiitosrukous tai rukous Jumalan varaan jättäytymisestä* (Nämä voidaan liittää myös kirkon esirukouksen yhteyteen.)
- *Herra, armahda* (Kyrie)
- *ylistyslaulu* (gloria ja laudamus)
- *päivän rukous*

Sana

- *Vanhan testamentin lukukappale* ja/tai epistola
- virsi
- evankeliumi
- *halleluja*
- saarna
- *uskontunnustus* (credo)
- *virsi*
- *anteeksipyyntö, anteeksianto tai armonvakuutus tai rukous Jumalan varaan jättäytymisestä* (jää pois, jos kohta on kuulunut Kokoontuminen-osaan)
- *kirkon esirukous* (siihen voidaan liittää rukous kastettujen, konfirmoitujen, tai avioliittoon vihittyjen puolesta tai vainajien muistaminen). Myös anteeksipyyntö, anteeksianto tai armonvakuutus sekä rukous Jumalan varaan jättäytymisestä voidaan liittää osaksi kirkon esirukousta.
- Herran rukous (kun vietetään sanajumalanpalvelusta). Messussa rukous liittyy Kiitosateria-osaan.

Kiitosateria

- virsi (uhrivirsi/offertorium)
- *ylistäminen* (sursum corda ja prefaatio)
- *pyhä* (sanctus)
- ehtoollisrukous

- Herran rukous
- *leivän murtaminen*
- *rauhan tervehdys*
- *Jumalan Karitsa (Agnus Dei)*
- ehtoollisen jakaminen
- *kiitosrukous ehtoollisesta*

Lähetäminen (Osan eri kohtien järjestys voidaan valita vapaasti.)

- virsi/ylistys (benedicamus)
- siunaus
- lähettämissanat
- virsi ja/tai päätösmusiikki, jos virttä ei ole laulettu ylistyksen (benedicamus) asemasta.

Ohjeita: Kokoontuminen

Kokoontuminen voidaan aloittaa ristikulkueella. Ehtoollislahjat voidaan kantaa kuoriin.

Johdantosanat ovat Kokoontumisen kiinteä kohta. Johdantosanoina voidaan käyttää käsikirjan vaihtoehtoja tai muita sanoja. Ne johdattavat esimerkiksi anteeksipyyntöön tai Herra, armahda -lauluun. Jotkut niistä voidaan lukea vuorolukuna. Vaihtoehto 15 on jouluaamun jumalanpalvelusta varten ja vaihtoehdot 16 ja 17 (katumuspsalmi) ovat paastonai-kaa ja pitkäperjantain jumalanpalvelusta varten.

Kokoontumiseen voi liittyä **kasteen muistaminen** (johdantosanat 6 ja 9 tai muita sopivia sanoja). Kasteen muistaminen voidaan liittää myös kirkon esirukoukseen. Kristus-kynttilä tai kastekynttilä voidaan sytyttää ja voidaan kokoontua kastemaljan äärelle, ks. tarkemmin s. 27.

Anteeksipyyntö ja anteeksianto tai armonvakuutus voivat olla osa Kokoontumista tai ne voidaan liittää kirkon esirukoukseen (ks. tarkemmin Sana-osan ohjeita). Anteeksiannon asemasta voidaan käyttää armonvakuutusta, esimerkiksi maallikon johtamassa jumalanpalveluksessa. Päämessussa koko tämä kohta on kiinteä kohta. Messusta ja sanajumalanpalveluksesta se voidaan jättää pois. Messussa ja sanajumalanpalveluksessa voidaan käyttää rukousta Jumalan varaan jättäytymisestä. Kiitosrukous voidaan jättää aina pois.

Herra, armahda, ylistäminen ja päivän rukous ovat päämessussa kiinteitä kohtia. Messusta ja sanajumalanpalveluksesta ne voidaan jättää pois. Ylistäminen voidaan jättää pois paastonaikana. Päivän rukous voidaan aloittaa papin tai esilukijan ja seurakunnan välisellä tervehdyksellä (salutaatio), joka voidaan lausua tai laulaa.

Ohjeita: Sana

Jumalanpalveluksen raamatunlukukappaleet. Sana-osassa voidaan lukea useita raamatunlukukappaleita. Ne luetaan *Ruotsin kirkon evankeliumikirjan* mukaisesti. Päämessussa luetaan Vanhan testamentin lukukappale, epistola ja evankeliumi. Messusta ja sanajumalanpalveluksesta voidaan jättää pois Vanhan testamentin lukukappale tai epistola tai molemmat.

Psalmi voidaan jättää pois. Tekstinä voidaan käyttää *Ruotsin kirkon evankeliumikirjan* psalmitekstejä. Psalmi voidaan lukea, laulaa tai lukea vuorolukuna. Jos se luetaan, Vanhan testamentin lukukappale jää pois. Myös raamattuhymniä voidaan käyttää.

Halleluja voidaan jättää pois, erityisesti paastonaikana.

Saarnan pohjana on yksi tai useampi luetuista teksteistä. Juhlapäivinä, joilla on päivälle luonteenomainen teksti (esimerkiksi ensimmäinen adventti ja joulupäivä), saarnan lähtökohtana voi olla evankeliumikirjassa oleva vaihtoehtoinen lukukappale. Se luetaan saarnan yhteydessä. Tällöin Vanhan testamentin lukukappale tai epistola jätetään lukematta.

Saarnan jälkeen voi seurata musiikkia tai hiljaisuus, jonka aikana on mahdollista syventyä miettimään päivän sanomaa.

Uskontunnustuksena käytetään apostolista tai Nikean uskontunnustusta. Se on päämessussa kiinteä kohta, mutta voidaan jättää pois messusta ja sanajumalanpalveluksesta.

Rukous kastettujen, konfirmoitujen, avioliittoon vihittävien tai vihittyjen puolesta ja kuolleiden muistaminen voidaan liittää osaksi kirkon esirukousta tai lukea ennen sitä. Päivän kolehdin kohde voidaan ilmoittaa.

Kirkon esirukous on päämessussa kiinteä kohta. Se voidaan jättää pois messusta ja sanajumalanpalveluksesta. Käsikirjassa olevien esirukousten asemasta voidaan käyttää muuta rukousta. Käsikirjassa on sekä luettavia että laulettavia esirukouksia. Siellä esitellään myös erilaisia esirukouksen rakenteita, joita voidaan käyttää, kun esirukous valmistellaan seurakunnassa tai kun se rukoillaan vapain sanoin.

Esirukous voidaan jaksottaa seurakunnan rukouslauseella tai -laululla. Se voidaan liittää rukouksen alkuun, loppuun tai sopiviin kohtiin rukouksessa. Kirkkokäsikirjassa on joitakin luettavia tai laulettavia vaihtoehtoja. Myös muita seurakunnan rukouslauseita voidaan käyttää.

Herran rukous on kiinteä kohta kaikissa jumalanpalveluksissa. Sanajumalanpalveluksessa Herran rukous seuraa heti kirkon esirukouksen jälkeen. Käsikirjan järjestyksissä on Herran rukouksen perinteinen

vaihtoehto, joka on sama kuin Suomen ev. lut. kirkon Jumalanpalvelusten kirjassa. Sen asemasta kaikissa jumalanpalveluksissa voidaan käyttää ekumeenista sanamuotoa (ks. s. 12).

Ohjeita: Kiitosateria

Ehtoollislahjat voidaan tuoda alttarille Kiitosateria-osan alussa.

Ylistämiseen kuuluvat ylistämisen johdanto ja prefaatio. Ylistäminen voidaan lukea tai laulaa. Päämessuun ylistäminen kuuluu kiinteänä kohtana vaihtuvine osineen. Messusta se sen sijaan voidaan jättää pois.

Pyhä on päämessun kiinteä kohta. Messusta se voidaan jättää pois.

Ehtoollisrukous on päämessun ja messun kiinteä kohta. Ehtoollisrukouksena käytetään jotakin kirkkokäsikirjan vaihtoehtoista.

Herran rukous on kiinteä kohta päämessussa ja messussa. Käsikirjan järjestyksissä on Herran rukouksen perinteinen vaihtoehto, joka on sama kuin Suomen ev. lut. kirkon Jumalanpalvelusten kirjassa. Sen asemasta kaikissa jumalanpalveluksissa voidaan käyttää ekumeenista sanamuotoa (ks. s. 12).

Leivän murtaminen, Rauhan tervehdys ja Jumalan Karitsa ovat päämessun kiinteitä kohtia. Messusta ne voidaan jättää pois.

Kiitosrukous ehtoollisesta on päämessussa kiinteä kohta. Messusta se voidaan jättää pois. Rukous valitaan kirkkokäsikirjan vaihtoehtoista tai muotoillaan vapaasti. Rukouksen johtaa pappi tai esilukija tai seurakunta lukee sen yhdessä. Useat käsikirjan vaihtoehtoista voidaan lukea vuorolukuna.

Ohjeita: Lähettäminen

Lähettämisen eri kohtien järjestys voidaan valita vapaasti.

Ylistys voi olla ylistysvirsi tai ylistysvuorolaulu. Kirkkokäsikirjassa on ylistyslaulua varten kirkkovuoden mukaan vaihtuvia sävelmiä sekä kirkkovuoden ajasta riippumattomia, yleisen sävelmäsarjan sävelmiä.

Siunaus on kiinteä kohta kaikissa jumalanpalveluksissa. Siunauksessa käytetään jotakin käsikirjan vaihtoehtoista.

Lähtämissanoina voidaan käyttää käsikirjassa olevaa vaihtoehtoa tai ne voidaan muotoilla vapaasti. Kohta voidaan myös jättää pois. Jos lähtämissanat sanotaan siunauksen jälkeen, voidaan käyttää joko lyhyttä tai pidempää lähtämisen teemaan liittyvää tervehdystä.

Jumalanpalvelus päätetään virrellä, jos sitä ei ole laulettu aikaisemmin tässä osassa. Virren lisäksi voi olla päätösmusiikki. Jumalanpalvelus voidaan päättää ristikulkueeseen.

PÄÄMESSU, MESSU JA SANAJUMALANPALVELUS

KOKOONTUMINEN

Kellojensoitto

Jumalanpalvelus aloitetaan kellojensoitolla.

Virsi

Virren aikana voi olla ristikulkue. Ehtoollislahjat voidaan tuoda alttarille.

Johdantosanat

Johdantosanat ovat kiinteä kohta päämessussa, messussa ja sanajumalanpalveluksessa. Johdantosanoina voidaan käyttää jotakin seuraavista vaihtoehdoista tai ne voidaan muotoilla vapaasti. Osa vaihtoehdoista voidaan lukea vuorolukuna.

P/E: Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

tai

P/E: Kolmiyhteisen Jumalan nimeen.

tai

P/E: Olkoon jumalanpalveluksemme siunattu.

tai

P/E: Olemme kokoontuneet viettämään yhteistä jumalanpalvelusta.

tai

P/E: Pyhä, pyhä, pyhä on Herra Sebaot. Musiikki, sävelmäsarja A. (ks liite).
Koko maa on täynnä hänen kirkkauttaan.

Tämän jälkeen voidaan jatkaa jollakin seuraavista vaihtoehdoista:

JOHDANTOSANAT 1

Sinä, joka olet luonut maailman ja kaiken, mitä siinä on,
ja joka olet taivaan ja maan Herra,
et asu ihmiskäsin tehdyissä temppeleissä.
Taivasiin ja taivasten taivasiin sinä et mahdu,
mutta olet täällä, lähellä meitä jokaista.
Sinussa me elämme, liikumme ja olemme.
Sinussa on meidän alkumme ja päämäärämme.
Yhdessä maan kaikkien kansojen kanssa,
kaikkina aikoina, me ylistämme sinua
ja laulamme kiitosta sinun nimellesi.

JOHDANTOSANAT 2

Nyt me olemme koolla
ja sinä, Jumala, olet keskellämme.
Olet lähellä
kuin ilma, jota hengitämme.
Sinä näet ja autat,
sinä ymmärrät ja lohdutat.

JOHDANTOSANAT 3

Nyt on Jumalan aika.
Täällä, huoneessaan,
hän ympäröi meidät lämmöllä ja valolla.
Nyt on Jumalan aika.
Hänen sanansa johtaa meitä oikeaan
ja vahvistaa uskoamme.
Nyt on Jumalan aika.
Me rukoilemme
ja otamme vastaan kaiken,
mitä hän meille antaa.

JOHDANTOSANAT 4

Jumala on elämä
jokaisessa ihmisessä, jokaisessa henkäyksessä.
Hänen puoleensa me suuntaamme
rakkautemme, uskomme ja toivomme,
kun rukoilemme (ja ylistämme) häntä.

JOHDANTOSANAT 5

Olemme kokoontuneet yhteen.
Jumala on keskellämme.
Pyhä Henki kantaa meitä.
Rukoilemme Jeesuksen nimessä.

JOHDANTOSANAT 6

Jokaisen ihmisen arvo,
kaikkien kastettujen tehtävä,
koko maailman tulevaisuus
– kaikkea kantaa armo.

Kaipuu vapauteen,
voima rakastaa,
rukous, joka uskoo ja luottaa
– kaikkea kantaa armo.

JOHDANTOSANAT 7

Jumala on täällä. Ikuinen, avoin, läheinen.
Tässä me kohtaamme.
Tässä rakkaudessa me elämme.
Jumalan edessä laulamme/rukoilemme/tunnustamme.

JOHDANTOSANAT 8

Tunturien, lakeuksien ja nummien Jumala,
metsien ja rikkaan moninaisuuden Jumala,
kaupunkien ja elämänsykkeen Jumala.
Sinun lähelläsi tahdomme elää.
Sinun nimessäsi rukoilemme.

JOHDANTOSANAT 9

Joulun ihme saa aikaan sen:
valo täyttää pimeyden.
Pääsiäisaamu todistaa:
päivä yötä koskettaa.
Kasteen vedessä tunnemme:
elämä täyttää maailmamme
– Jumala on lähellä.

JOHDANTOSANAT 10

Jumala on kaiken alku ja päämäärä.
 Hän luo ja suojelee maailmaa armollaan.
 Anteeksiannon lupaus kantaa kautta aikojen.
 Siksi me rukoilemme (ja tunnustamme).

JOHDANTOSANAT 11

Koko elämämme on kätkeyty Jumalan rakkauteen
 (myös yksinäisyytemme, kipumme ja haavoittuvaisuutemme).
 Hän on kanssamme kaikkialla
 ja tuntee meidät nimeltä.
 Jeesuksessa Kristuksessa hän on lähellämme
 armahtaan ja auttaen.
 Me rukoilemme (ja tunnustamme).

JOHDANTOSANAT 12

Alussa Jumala loi taivaan ja maan.
 Jumala sanoi:
 Tehkäämme ihminen,
 tehkäämme hänet kuvaksemme, kaltaiseksemme.
 Ja Jumala loi ihmisen kuvakseen,
 Jumalan kuvaksi hän hänet loi,
 mieheksi ja naiseksi hän loi heidät.
 Ja Jumala katsoi kaikkea tekemäänsä,
 ja kaikki oli hyvää.
 Muistakaamme, että olemme Jumalasta
 ja että hän on luonut meidät rakastamaan,
 niin kuin hän rakastaa meitä.
 Muistakaamme myös, että hänen rakkautensa
 on tullut luoksemme Jeesuksessa Kristuksessa.
 Me rukoilemme (ja tunnustamme).

JOHDANTOSANAT 13

Jumalamme on hyvä ja armollinen meitä kohtaan.
 Hän etsii meitä, kun käännyimme pois hänestä.
 Kun elämämme urautuu samoihin uomiin,
 hän tahtoo avata meille uusia teitä.
 Siksi me saamme pukea syntimme sanoiksi
 ja tulla rohkeasti Jumalan eteen

hänen voimaansa ja armoonsa luottaen.
Rukoilkaamme.

JOHDANTOSANAT 14

Ennen kuin sanat nousevat huulillemme,
Jumala kuulee huutomme.
Ennen kuin huokaamme,
Jumala ottaa meidät lähelleen.
Ennen kuin olemme rakastaneet,
Jumala rakastaa.
Hän kohtaa meidät armahtaen ja siunaten.
Me rukoilemme (ja tunnustamme).

JOHDANTOSANAT 15

Jouluaamun jumalanpalveluksen johdanto. Voidaan laulaa tai lukea.
P/E: Katso, minä ilmoitan teille ilosanoman. Halleluja.
s: Ilon kaikelle kansalle. Halleluja.
P/E: Sillä tänään on teille syntynyt Vapahtaja. Halleluja.
s: Hän on Kristus, Herra. Halleluja.
P/E: Kunnia olkoon Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen.
s: Niin kuin alusta ollut on, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

JOHDANTOSANAT 16 (Katumuspsalmi)

Paastonaikana, erityisesti pitkäperjantaina. Luetaan vuorolukuna.
P/E: Syvyydestä minä huudan sinua, Herra.
s: Herra, kuule minun ääneni,
tarkatkoot sinun korvasi rukoustani.
P/E: Jos sinä, Herra, pidät mielessäsi synnit,
Herra, kuka silloin kestää?
s: Mutta sinun on armo, sinä annat anteeksi,
että me eläisimme sinun pelossasi.
P/E: Minä odotan sinua, Herra, odotan sinua koko sielustani
ja panen toivoni sinun sanaasi.
s: Minä odotan Herraa kuin vartijat aamua,
hartaammin kuin vartijat aamua.
P/E: Pane toivosi Herraan.
Hänen armonsa on runsas,
hän voi sinut lunastaa.
s: Hän lunastaa kansansa kaikista sen synneistä.

JOHDANTOSANAT 17 (Katumuspsalmi)

Paastonaikana, erityisesti pitkäperjantaina. Luetaan vuorolukuna.

- P/E: Jumala, ole minulle armollinen hyvydessäsi,
pyyhi pois minun syntini suuren laupeutesi tähden.
- S: Pese minut puhtaaksi rikoksestani
ja anna lankeemukseni anteeksi.
- P/E: Minä tiedän pahat tekoni,
minun syntini on aina minun edessäni.
- S: Sinua, sinua vastaan olen rikkonut,
olen tehnyt vastoin sinun tahtoasi.
- P/E: Käännä katseesi pois synneistäni
ja pyyhi minusta kaikki pahat tekoni.
- P/E: Jumala, luo minuun puhdas sydän
ja uudista minut, anna vahva henki.
- P/E: Älä karkota minua kasvojesi edestä,
älä ota minulta pois pyhää henkeäsi.
- S: Anna minulle jälleen pelastuksen riemu
ja suo minun iloiten sinua seurata.

Anteeksipyyntö

Päämessun kiinteä kohta. Voidaan jättää pois messusta ja sanajumalanpalveluksesta. Voidaan sijoittaa myös kirkon esirukouksen yhteyteen.

ANTEEKSIPIYYNTÖ 1

- S: Tunnustan edessäsi, pyhä ja vanhurskas Jumala,
että olen tehnyt syntiä ajatuksin, sanoin ja teoin.
En ole rakastanut sinua yli kaiken
enkä lähimmäistäni niin kuin itseäni.
Syntisyyteni tähden olen syyllinen siihenkin pahaan,
mitä itse en ymmärrä, ja kuulun ihmiskuntaan,
joka on kääntynyt pois sinusta.
Auta minua siksi näkemään syntini
ja pääsemään niistä irti.
Anna minulle anteeksi Jeesuksen Kristuksen tähden.

ANTEEKSIOPYNTÖ 2

s: Synnin, johon olen osallinen,
 synnin, josta kannan vastuun,
 sen tunnustan.
 Uskon ja luotan Jumalan rakkauteen,
 Kristuksen läsnäoloon,
 Hengen elämään.

ANTEEKSIOPYNTÖ 3

s: Tunnustan edessäsi, pyhä Jumala,
 että olen usein ja monin tavoin tehnyt syntiä
 ajatuksin, sanoin ja teoin.
 Muista minua laupeudessa
 ja anna minulle Jeesuksen Kristuksen tähden
 anteeksi rikkomukseni.

(p: Herra, kuule nyt jokaisen sydämen hiljainen tunnustus: – –.
 Jeesuksen, Jumalan Pojan veri
 puhdistaa meidät kaikesta synnistä.)

s: Tähän minä luotan ja tahdon ottaa vastaan anteeksiannon
 Jeesuksen Kristuksen tähden.)

ANTEEKSIOPYNTÖ 4

s: Jeesus Kristus, tulen luoksesi.
 Kaipaam parantavaa ja uudistavaa läsnäoloasi.
 Anna anteeksi, että olen rikkonut luomakuntaa,
 lähimmäistä ja itseäni vastaan.
 Sinä et hylkää ketään, joka etsii sinua.
 Ota minut luoksesi lupauksesi mukaan.

ANTEEKSIOPYNTÖ 5

s: Jumala, ole minulle armollinen hyvydessäsi,
 pyyhi pois minun syntini suuren laupeutesi tähden.
 Sinua, sinua vastaan olen rikkonut
 ja tehnyt vastoin sinun tahtoasi.
 Käännä katseesi pois synneistäni
 ja pyyhi minusta kaikki pahat tekoni.
 Jumala, luo minuun puhdas sydän
 ja uudista minut, anna vahva henki.

Älä karkota minua kasvojesi edestä,
 älä ota minulta pois pyhää henkeäsi.
 Anna minulle jälleen pelastuksen riemu
 ja suo minun iloiten sinua seurata.

ANTEEKSIOPYNTÖ 6

s: Laupias Jumala
 anna minulle anteeksi syntini.
 (jotka nyt hiljaa tunnustan – –.)
 Kohtaa minut armollasi.
 Jeesuksen nimessä.

ANTEEKSIOPYNTÖ 7

s: Jumala, sinulle voin puhua kaikesta.
 Anna anteeksi se, minkä olen tehnyt väärin.
 (Kerron sen nyt hiljaa sinulle – –.)
 Jeesuksen nimessä.

ANTEEKSIOPYNTÖ 8

s: Minä synnin kiusaama ihminen tunnustan edessäsi,
 pyhä ja vanhurskas Jumala, että minä, syntisenä syntynyt,
 olen monin tavoin rikkonut sinua vastaan.
 En ole rakastanut sinua yli kaiken
 enkä lähimmäistäni niin kuin itseäni.
 Ajatuksin, sanoin ja teoin olen rikkonut sinua
 ja sinun käskyjäsi vastaan.
 Ansaitseen tulla karkotetuksi kasvojesi edestä,
 jos sinä tuomitset minut syntieni mukaan.
 Mutta sinä, rakas taivaallinen Isä,
 olet luvannut hyvyytesi ja armosi niille,
 jotka kääntyvät sinun puoleesi.
 Sinä annat heille anteeksi
 kaikki heidän rikkomuksensa ja laiminlyöntinsä
 etkä muistele heidän syntejään.
 Tähän minä luotan ja rukoilen:
 Anna syntini anteeksi
 Vapahtajan Jeesuksen Kristuksen tähden.

Anteeksianto

Anteeksianto tai armonvakuutus ovat päämessun kiinteä kohta.

Voidaan jättää pois messusta tai sanajumalanpalveluksesta.

Voidaan sijoittaa myös kirkon esirukouksen yhteyteen.

Anteeksiannon yhteydessä voidaan tehdä ristinmerkki (+).

ANTEEKSIANTO 1

- P: Sinulle, joka pyydät syntejäsi anteeksi,
 sanon Jeesuksen Kristuksen valtuuttamana:
 Sinun syntisi on annettu sinulle anteeksi
 (Kolmiyhtheisen Jumalan:) Isän ja Pojan + ja Pyhän Hengen nimeen.
 S: Aamen.

ANTEEKSIANTO 2

- P: Jumala(, jonka rakkaus on ääretön,
 rakastaa sinua, vapauttaa sinut
 ja antaa sinulle anteeksi.
 (Kolmiyhtheisen Jumalan:) Isän ja Pojan + ja Pyhän Hengen nimeen.
 S: Aamen.

ANTEEKSIANTO 3

- P: (Kun pyydät anteeksi syntejäsi Jeesuksen Kristuksen tähden,
 niin Jumalan sanan ja lupauksen mukaan on varmaa,
 että hän antaa kaikki syntisi anteeksi.)
 Jeesuksen Kristuksen käskystä sanon sinulle:
 sinun syntisi on annettu anteeksi
 (Kolmiyhtheisen Jumalan:) Isän ja Pojan + ja Pyhän Hengen nimeen.
 S: Aamen.

ANTEEKSIANTO 4

- P: Jumala osoittaa laupeutensa Jeesuksessa Kristuksessa
 ja antaa sinulle synnit anteeksi.
 (Kolmiyhtheisen Jumalan:) Isän ja Pojan + ja Pyhän Hengen nimeen.
 S: Aamen.

Armonvakuutus

Anteeksiäntö tai armonvakuutus ovat päämessun kiinteä kohta.

Voidaan jättää pois messusta tai sanajumalanpalveluksesta.

Voidaan sijoittaa myös kirkon esirukouksen yhteyteen.

ARMONVAKUUTUS 1

P/E: Jumalan armo on ääretön.
Hän kirkastaa kasvonsa meille
parantaen, eheyttäen ja elämää antaen.
s: Aamen.

ARMONVAKUUTUS 2

P/E: Jumala, (jonka rakkaus on ääretön,)
rakastaa, vapauttaa ja antaa anteeksi.
s: Aamen.

ARMONVAKUUTUS 3

P/E: Jos me tunnustamme syntimme,
niin Jumala, joka on uskollinen ja vanhurskas,
antaa meille synnit anteeksi
ja puhdistaa meidät kaikesta vääryydestä.
s: Aamen.

Kiitosrukous

Kiitosrukous voidaan lukea anteeksiannon tai armonlupauksen jälkeen.

Se voidaan jättää pois. Voidaan käyttää myös muuta kiitosrukousta.

KIITOSRUKOUS 1

s: Jumala, Isämme, me kiitämme sinua siitä,
että tie sinun luoksesi on aina avoinna
Jeesuksen Kristuksen kautta.
Auta meitä elämään anteeksiäntösi varassa.
Vahvista uskoamme, lisää toivoamme
ja uudista rakkauttamme.
Aamen.

KIITOSRUKOUS 2

s: Jumala.
 Kiitos, että annat anteeksi
 ja että annat meille uutta elämänvoimaa.
 Aamen.

KIITOSRUKOUS 3

s: Jumala.
 Kiitos että rakkautesi ympäröi kaiken.
 Kiitos että uudistat elämää ja annat rohkeutta kasvaa.
 Kiitos että täytät meidät laupeudellasi.
 Aamen.

KIITOSRUKOUS 4

s: Rakas taivaallinen Isä.
 Me kiitämme sinua siitä,
 että annat meille kaikki syntimme anteeksi
 Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme kautta.
 Aamen.

Rukous Jumalan varaan
 jättäytymisestä

Tämä kohta voi messussa tai sanajumalanpalveluksessa korvata anteeksipyyntön ja anteeksiannon tai armonvakuutuksen. Sitä ei voi käyttää päämessussa. Voidaan sijoittaa tähän tai kirkon esirukouksen yhteyteen.

RUKOUS JUMALAN VARAAN JÄTTÄYTYMISESTÄ 1

s: Laupias Jumala.
 Minä tahdon elää rakkaudessa ja rakastaa.
 Tee minusta rauhasi välikappale.
 Puhdista minut, niin minä puhdistun,
 paranna minut, niin minä paranen,
 vedä minut luoksesi, niin saan rauhan sydämeeni.
 Aamen.

RUKOUS JUMALAN VARAAN JÄTTÄYTYMISESTÄ 2

s: Sinun tahdostasi minä elän,
 sinun kätesi ovat muovanneet minut.
 Sinä tunnet minut kokonaan
 ja ympäröit hellyydelläsi kaiken minussa,
 niin heikkouteni kuin voimani,
 niin sairauteni kuin terveyteni.
 Siksi jättäydyn, vailla pelkoa,
 täysin sinun varaasi.
 Täytä minut hyvydelläsi,
 jotta voisin olla siunaukseksi.
 Ylistän sinun viisauttasi,
 sinun, joka kutsut luoksesi heikon ja haavoittuneen
 ja lasket lahjasi hauraaseen saviastiaan.
 Amen.

RUKOUS JUMALAN VARAAN JÄTTÄYTYMISESTÄ 3

s: Jumala.
 Jättäydyn sinun varaasi.
 Sinä olet syvin kaipaukseni.
 Anna minun seurata sinua luottaen ja toivoen.
 Sinun rakkautesi täyttää elämäni.
 Uudista minut joka päivä voimallasi.
 Amen.

Herra, armahda (Kyrie)

Päämessun kiinteä kohta. Voidaan
 jättää pois messusta
 ja sanajumalanpalveluksesta
 Vuorolaulu jossa P (tai E) ja S
 vuorottelevat.

HERRA, ARMAHDA (KYRIE) 1 (Sävelmäsarja A: Rvk. 695:1, ks. liite)

P/E: Herra, sinä tulit veljeksemme.
 Tunnet tuskamme.
 Kannoit sen ristillä.
 Pelasta meidät.

s: Herra, armahda.

P/E: Kristus, sinä elävä Herra,
olet täällä lupauksesi mukaan.
Pidä meitä lähelläsi.

S: Kristus, armahda.

P/E: Herra, sinä istut Isän oikealla puolella.
Rukoile puolestamme.
Vahvista uskoamme.
Me odotamme tulosi päivää.
Tule, Herra Jeesus.

S: Herra, armahda.

HERRA, ARMAHDA (KYRIE) 2 (Sävelmäsarja A: Rvk. 695:4, ks. liite)

P/E: Sinä ikuinen valo,
anna meille voimaa ja rakkautta.

S: Herra, armahda.
(Kyrie eleison.)

P/E: Sinä elämän tie,
anna meille uskoa ja viisautta.

S: Kristus, armahda.
(Christe eleison.)

P/E: Sinä autuuden avoin portti,
anna meille toivoa ja onnea.

S: Herra, armahda.
(Kyrie eleison.)

HERRA, ARMAHDA (KYRIE) 3 (Sävelmäsarja A: Rvk. 696:1, 696:2, 696:4,
696:5, ks. liite)

P: Pyhä Herra Jumala, pyhä väkevä Jumala,
pyhä laupias Vapahtaja, sinä ikuinen Jumala,
armahda meitä.

s: Herra, armahda meitä.
Kristus, armahda meitä.
Herra, armahda meitä.

(Sävelmäsarja B, ks. liite)

p: Pyhä Jumala, pyhä ja väkevä,
pyhä, laupias Vapahtaja ja ikuinen Jumala,
armahda meitä.

s: Herra, armahda meitä.
Kristus, armahda meitä.
Herra, armahda meitä.

HERRA, ARMAHDA (KYRIE) 5 (Sävelmäsarja D, ks. liite)

s: Kyrie eleison, Herra armahda.
Kriste eleison, Kristus armahda.

Sinä tunnet elämämme ja tarpeemme tiedät.
Kuule huutoamme, rukouksiamme.
Kyrie eleison, Herra armahda.
Kriste eleison, Kristus armahda.

Sinä tunnet surumme ja ilomme tiedät.
Kuule lauluamme, huokauksiamme.
Kyrie eleison, Herra armahda.
Kriste eleison, Kristus armahda.

HERRA, ARMAHDA (KYRIE) 6 (Sävelmäsarja E, ks. liite)

s: Etsi, kutsu minutkin
että sinun olla saan,
auta tahtomaasi kohti kasvamaan.

*Ylistyslaulu
(Gloria ja laudamus)

Päämessun kiinteä kohta. Voidaan jättää pois messusta ja sanajumalanpalveluksesta Vuorolaulu jossa P (tai E) ja S vuorottelevat.

Laudamuksena voidaan käyttää myös jotakin Ruotsin kirkon virsikirjan ylistysvirttä. Voidaan jättää pois paastonaikana.

YLISTYSLAULU 1 (Sävelmäsarja A: Rvk. 697:1, 697:2, ks. liite)

P/E: Kunnia Jumalalle korkeuksissa
ja maassa rauha ihmisille, joita hän rakastaa.

S: Me kiitämme, me siunaamme, me palvomme,
me ylistämme sinua.

P/E: Me kiitämme sinua suuren kunniasi tähden,
Herra Jumala, taivaallinen kuningas,
Isä Jumala kaikkivaltias.

S: Me kiitämme, me siunaamme, me palvomme,
me ylistämme sinua.

P/E: Herra, Jumalan ainoa Poika, Jeesus Kristus,
Herra Jumala, Jumalan Karitsa,
Isän Poika, joka pois otat maailman synnin,
armahda meitä.

S: Me kiitämme, me siunaamme, me palvomme,
me ylistämme sinua.

P/E: Sillä sinä olet yksin pyhä,
sinä olet yksin Herra,
sinä olet yksin korkein,
Jeesus Kristus,
Pyhän Hengen kanssa
Isän Jumalan kunnia.

S: Me kiitämme, me siunaamme, me palvomme,
me ylistämme sinua.

YLISTYSLAULU 2 (Sävelmäsarja A: Rvk. 697:5, ks. liite)

P/E: Kunnia Jumalalle korkeuksissa
ja maassa rauha ihmisille, joita hän rakastaa.

s: Me ylistämme sinua,
me siunaamme sinua,
me palvomme sinua,
me kunnioitamme sinua,
me sinua kiitämme sinun suuren kunniasi tähden.
Herra Jumala, taivaallinen kuningas,
Jumala, Isä kaikkivaltias,
Herra, ainokainen Poika, Jeesus Kristus!
Herra Jumala, Jumalan Karitsa, Isän Poika,
joka pois otat maailman synnin,
armahda meitä.
Sinä yksin olet pyhä,
sinä yksin olet Herra,
sinä yksin olet korkein,
Jeesus Kristus,
Pyhän Hengen kanssa
Isän Jumalan kunniaassa.
Aamen.

YLISTYSLAULU 3 (Sävelmäsarja A: Rvk. 697:6, ks. liite)

P/E: Kunnia Jumalalle korkeuksissa
ja maassa rauha ihmisille, joita hän rakastaa.

s: Me kiitämme, me palvomme,
me ylistämme tekojasi, Herra Jumala.
Ikuinen kuningas, taivaallinen Isä,
Jumalan Poika, veljemme, Jeesus Kristus,
ja Pyhä Henki, elämän lähde, apumme.
Aamen.

YLISTYSLAULU 4 (Sävelmäsarja A: Rvk. 697:8, 697:9, ks. liite)

P/E: Kunnia Jumalalle korkeuksissa
ja maassa rauha ihmisille, joita hän rakastaa.

s: Me kiitämme, me palvomme, me ylistämme tekojasi.

P/E: Jumala, kaiken hyvän luoja,
taivaastasi meitä johdat.
Myös katsot alas hätäämme
ja olet meille hyvä Isä.

s: Me kiitämme, me palvomme, me ylistämme tekojasi.

P/E: Jeesus Kristus, kipumme kannoit
ja poistit syntivelkamme.
Ylösnoussut, aina luonamme olet,
Isän luona iäti meitä muistat.

s: Me kiitämme, me palvomme, me ylistämme tekojasi.

P/E: Pyhä Henki, annat elämän voimaa
ja uudistat maan.
Sinä ohjaat elämäämme
ja johdat meidät kotiin, Isän kotiin.

s: Me kiitämme, me palvomme, me ylistämme tekojasi.

YLISTYSLAULU 5 (Sävelmäsarja A: ks. liite) Rvk. 21

P/E: Kunnia Jumalalle korkeuksissa
ja maassa rauha ihmisille, joita hän rakastaa.

s: Jumala loi auringon, kuun
ja järvet ja puut,
ihmiset myös.
Jumalan on taivas ja maa.
Herraa me tahdomme kiittää.
Herralle riemulla
laulamme kiitosta.
Herra, me kiitämme nimeäsi.

Jeesukselle virtemme soi,
hän kuolemallaan elämän toi.
Luonamme hän täällä nyt on.
Herraa me tahdomme kiittää.
Herralle riemulla

laulamme kiitosta.
Herra, me kiitämme nimeäsi.

Henkensä hän heikoille suo
ja keskellemme lämpöä luo.
Taivas jo on luonamme näin.
Herraa me tahdomme kiittää.
Herralle riemulla
laulamme kiitosta.
Herra, me kiitämme nimeäsi.

YLISTYSLAULU 6 (Sävelmäsarja B, ks. liite)

P/E: Kunnia Jumalalle ja maassa rauha,
hän ihmisiä rakastaa.

s: Me kiitämme, me palvomme, kun suuret työsi tunnemme.
Soikoon ylistys, soikoon sinulle, Luojamme,
se sävelin riemuntäysin!

Me kiitämme, me palvomme, kun suuret työsi tunnemme.
Kiitos Jeesukselle, kiitos pelastajallemme,
kohotkoon kiitos luoksesi.

Me kiitämme, me palvomme, kun suuret työsi tunnemme.
Kiitos Hengelle soikoon, kiitos lohduttajallemme!
Me teoistasi riemuitsemme.
Me kiitämme, me palvomme, kun suuret työsi tunnemme,
kun suuret työsi tunnemme.

YLISTYSLAULU 9 (Sävelmäsarja E, ks. liite)

P/E: Kunnia Jumalalle taivaissa
maassa rauha ihmisillä, joita hän rakastaa.

s: Nyt maa ja taivas kiittää
jo olemuksellaan,
kun luominasi kaikki me
pyhyttäsi kannamme.

Nyt pelastuksen lahjaa
sinulta pyydämme,
kun meille annoit itsesi,
toit toivosi maailmalle.

Nyt sydämemme laulaa,
käy Henki tanssimaan.
Hän rohkaisee ilollansa,
pelokkainta lohduttaa.

Päivän rukous

Päivän rukous luetaan Ruotsin kirkon evankeliumikirjasta. Päämessun kiinteä kohta. Voidaan jättää pois messusta ja sanajumalanpalveluksesta. Rukous voidaan aloittaa vuorotervehdyksellä (salutaatio). Voidaan lausua tai laulaa. Musiikki, sävelmäsarja A, ks. liite.

P/E: Kristus on keskellämme.
s: Hänen nimessään me rukoilemme.

tai

P/E: Herra olkoon teidän kanssanne.
s: Niin myös sinun kanssasi.
P/E: Rukoilkaamme.
— —
s: Aamen.

SANA

Vanhan testamentin lukukappale

Päämessun kiinteä kohta.

Voidaan jättää pois messusta ja sanajumalanpalveluksesta.

Lukukappale voidaan ilmoittaa:

Vanhan testamentin lukukappale – – kirjasta, kuulkaamme:

Lukija voi lopettaa:

E: Tämä on Jumalan sana.

tai

Tämä on Herran sana.

tai

Tämä on Raamatun sana.

s: Jumalalle kiitos.

tai

s: Jumala, tee sanasi meille eläväksi.

Vastaussanat voidaan laulaa.

Musiikki sävelmäsarja A, ks. liite

Psalmi

Psalmi voidaan jättää pois. Tekstinä voidaan käyttää Ruotsin kirkon evankeliumikirjassa olevia psalmitekstejä. Psalmi voidaan lukea, laulaa tai lukea vuorolukuna. Jos se luetaan, Vanhan testamentin lukukappale jää pois. Myös raamattuhymniä voidaan käyttää.

Epistola

Päämessun kiinteä kohta.

Voidaan jättää pois messusta ja sanajumalanpalveluksesta.

Lukukappale voidaan ilmoittaa:

Epistola – – kirjeestä/kirjasta, kuulkaamme.

Lukija voi lopettaa:

E: Tämä on Jumalan sana.

Vastaussanat voidaan laulaa.

Musiikki, sävelmäsarja A, ks. liite.

tai

Tämä on Herran sana.

tai

Tämä on Raamatun sana.

s: Jumalalle kiitos.

tai

s: Jumala, tee sanasi meille eläväksi.

Virsi

*Evankeliumi

Päämessun, messun ja sanajumalanpalveluksen kiinteä kohta. Evankeliumin ilmoittaminen ja sitä seuraavat vastaussanat voidaan laulaa. Musiikki, sävelmäsarja A, ks. liite

Evankeliumi voidaan ilmoittaa:

p/E: Ylentäkää sydämenne Jumalan puoleen ja kuulkaa päivän pyhä evankeliumi.

tai

Avatkaa sydämenne Jumalalle ja kuulkaa päivän pyhä evankeliumi.

Näin kirjoittaa – –. / Näin kirjoitetaan – –.

Lukija voi lopettaa:

Tämä on pyhä evankeliumi.

s: Ylistys sinulle, Kristus.

Halleluja

Voidaan jättää pois, erityisesti paastonaikana. Musiikki, sävelmäsarja A, ks. liite.

Saarna

Päämessun, messun ja sanajumalanpalveluksen kiinteä kohta. Saarnan pohjana on yksi tai useampi luetuista teksteistä. Juhlapäivinä, joilla on päivälle luonteenomainen teksti (esimerkiksi ensimmäinen adventti, joulupäivä), voi saarnan lähtökohtana olla evankeliumikirjassa oleva vaihtoehtoinen lukukappale. Se luetaan saarnan yhteydessä. Tällöin Vanhan testamentin lukukappale tai epistola jätetään lukematta. Saarnan jälkeen voi seurata musiikkia tai hiljaisuus, jonka aikana on mahdollista syventyä miettimään päivän sanomaa.

*Uskontunnustus (Credo)

Päämessun kiinteä kohta. Voidaan jättää pois messusta ja sanajumalanpalveluksesta.

Uskontunnustus voidaan ilmoittaa:

P/E: Yhdymme/Yhtykäämme kirkon tunnustukseen (merkiksi siitä, että me kuulumme Kristuksen maailmanlaajuiseen kirkkoon).

s: Minä uskon Jumalaan,
Isään, Kaikkivaltiaaseen,
taivaan ja maan Luojaan,

ja Jeesukseen Kristukseen,
Jumalan ainoaan Poikaan, meidän Herraamme,
joka sikisi Pyhästä Hengestä,
syntyi neitsyt Mariasta,
kärsi Pontius Pilatuksen aikana,
ristiinnaulittiin, kuoli ja haudattiin,
astui alas tuonelaan,
nousi kolmantena päivänä kuolleista,
astui ylös taivaisiin,

istuu Jumalan, Isän, Kaikkivaltiaan, oikealla puolella
ja on sieltä tuleva tuomitsemaan eläviä ja kuolleita,

ja Pyhään Henkeen,
pyhän yhteisen seurakunnan,
pyhään yhteyden,
syntien anteeksiantamisen,
ruumiin ylösnousemisen
ja iankaikkisen elämän.

tai

s: Me uskomme yhteen Jumalaan,
kaikkivaltiaaseen Isään,
taivaan ja maan, kaiken näkyvän ja näkymättömän Luojaan.

Me uskomme yhteen Herraan, Jeesukseen Kristukseen,
Jumalan ainoaan Poikaan,
joka on syntynyt Isästä ennen aikojen alkua,
Jumala Jumalasta,
valo valosta,
tosi Jumala tosi Jumalasta,
syntynyt, ei luotu,
joka on samaa olemusta kuin Isä
ja jonka kautta kaikki on saanut syntynsä,
joka meidän ihmisten ja meidän pelastuksemme tähden astui alas
taivaista,
tuli lihaksi Pyhästä Hengestä ja neitsyt Mariasta
ja syntyi ihmiseksi,
ristiinnaulittiin meidän puolestamme Pontius Pilatuksen aikana,
kärsi kuoleman ja haudattiin,
nousi kuolleista kolmantena päivänä, niin kuin oli kirjoitettu,
astui ylös taivaisiin,
istuu Isän oikealla puolella
ja on kirkkaudessa tuleva takaisin tuomitsemaan eläviä ja kuolleita
ja jonka valtakunnalla ei ole loppua.

Me uskomme Pyhään Henkeen,
Herraan ja eläväksi tekijään,

joka lähtee Isästä ja Pojasta,
 jota yhdessä Isän ja Pojan kanssa kumarretaan ja kunnioitetaan
 ja joka on puhunut profeettojen kautta.
 Uskomme yhden, pyhän, yhteisen ja apostolisen kirkon.
 Tunnustamme yhden kasteen syntien anteeksiantamiseksi,
 odotamme kuolleiden ylösnousemusta
 ja tulevan maailman elämää.

Rukous kastettujen, konfirmoitujen, avioliittoon vihittävien tai vihittyjen puolesta sekä vainajien muistaminen voidaan liittää tähän tai osaksi kirkon esirukousta. Esimerkkirukouksia ks. s. 53.

Virsi

Virren aikana voidaan kerätä kolehti.

Kun kolehti tuodaan kuoriin, voidaan rukoilla seuraavin tai vastaavin sanoin:

Jumala, siunaa lahjat, jotka nyt tuomme eteesi.

tai

Ota vastaan meidät ja meidän lahjamme Jeesuksen nimessä.

Aamen.

Anteeksipyyntö, anteeksianto tai armonvakuutus

Päämessun kiinteä kohta. Se on osa kokoontumista tai se liitetään kirkon esirukoukseen. Messussa tai sanajumalanpalveluksessa voidaan tämä kohta jättää pois tai korvata rukouksella Jumalan varaan jättäytymisestä. (Ks. tarkemmin Sana-osan ohjeita).

Voidaan aloittaa seuraavin tai niitä vastaavin sanoin:

P/E: Jumala, sinä olet laupias ja kuulet rukouksemme.

Me tulemme sinun luoksesi ja tunnustamme. / jätämme itsemme sinun varaasi.

Kirkon esirukous

Kirkon esirukous on päämessun kiinteä kohta. Se voidaan jättää pois messusta ja sanajumalanpalveluksesta. Rukous voidaan muotoilla seuraavien tai muiden esirukosten pohjalta. Siihen voidaan liittää laulettu tai luettu seurakunnan rukouslause. Kirkon esirukoukseen voidaan liittää anteeksipyyntö ja anteeksianto tai armonvakuutus. Ks. Kokoontumien, s. 32.

Kirkon esirukous voidaan muotoilla paikallisesti. Tässä esitellään erilaisia esirukouksen rakenteita, joita voidaan käyttää, kun esirukous valmistellaan seurakunnassa tai kun se rukoillaan vapain sanoin.

Suuresta yhteydestä pieneen yhteyteen:

- luomakunta
- ihmiset
- kirkko (kirkot maailmassa ja ekumeeninen yhteisö, Ruotsin kirkko, sen hiippakunnat ja seurakunnat)
- me itse

tai

- maailma
- oma maamme
- kirkkomme
- me itse

Pienestä suureen

- me ja läheisemme
- seurakunta
- yhteiskunta
- maailma

Mikä on ollut ja mikä on tulossa

- menneisyys
- nykyisyys
- tulevaisuus
- ikuisuus

SANA

Esirukous voi käsitellä olemassaolon peruskysymyksiä, jotka koskettavat eri tavoin itse kutakin. ja niiden aiheet pikemminkin värittävät rukouksen sisältöä kuin ovat sen rakenteena. Tällaisia aiheita ovat mm. seuraavat viisi:

- oikeus olla olemassa ja olla osallinen
- tarkoitus ja yhteenkuuluvuus
- anteeksianto ja vapautus
- eheytyminen ja parantuminen
- oikeus, rauha ja hyvät ehtodot.

Esirukouksen johtaja voi päättää kunkin esirukousjakson esimerkiksi seuraavin sanoin:

Herra, kuule rukouksemme.

tai

Kiitos, että kuulet rukouksemme.

Voidaan käyttää seuraavia laulettuja musiikki, sävelmäsarja A, (ks. liite).
rukouslauseita.

Valtakuntasi tulkoon, tahtosi täyttyköön!

tai

Kuule rukouksemme, meidät lähetä
maailmasi hoitajiksi.

tai

Kuulethan, Luojamme, pyyntömme takaa sanojen!
Sinä vain voit luoda voit voiman, rohkeuden.

Seurakunta voi yhtyä rukoukseen esimerkiksi seuraavin sanoin:
Sinä olet rakkaus, sinä kannat meitä huolten ja kaipauksen keskellä.

tai

Ole kanssamme, Jumala.

tai

Tulkoon sinun valtakuntasi.

Anteeksipyyntö ja anteeksianto osana esirukousta:

E/s: Me tulemme luoksesi ja kaipaamme uudistavaa voimaasi.

Anna anteeksi, että olemme rikkoneet sinua vastaan,

luomakuntaasi vastaan,

lähimmäisiämme ja omaa itseämme vastaan.

Olet luvannut, ettet hylkää ketään, joka etsii sinua. Ota meidät vastaan.

P: Jumala rakastaa meitä, vapauttaa meidät ja antaa anteeksi.

(Kolmiyhteisen Jumalan:) Isän ja Pojan + ja Pyhän Hengen nimeen.

KASTEEN MUISTAMINEN

Kasteen muistaminen voidaan liittää kirkon esirukoukseen. Voidaan kokoontua kastemaljan äärelle, voidaan sytyttää Kristus-kynttilä tai kastekynttilä ja voidaan sanoa seuraavat tai niitä vastaavat sanat:

Tämä kynttilä/Nämä kynttilät muistuttavat (meitä) kasteen lahjasta ja Jeesuksesta, joka sanoi:

Minä olen maailman valo. Se, joka seuraa minua, ei kulje pimeässä, vaan hänellä on elämän valo.

RUKOUS KASTETTUIJEN, KONFIRMOITUIJEN JA AVIOLIITTOON VIHITTYJEN PUOLESTA SEKÄ KUOLLEIDEN MUISTAMINEN

Jumala, me rukoilemme niiden puolesta, jotka on kastettu seurakunnassamme:

NN (ja --).

Anna *hänen/heidän* kasvaa uskossa. Siunaa ja varjele häntä/heitä (ja *hänen läheisiään/heidän läheisiään*) nyt ja aina.

Jumala, me rukoilemme niiden puolesta, jotka on nyt konfirmoitu:

NN ja --.

Siunaa ja varjele heitä elämän tiellä.

Jumala, kiitos rakkaudesta ja ihmisten välisestä yhteydestä.
Tänään me rukoilemme NN:n ja NN:n puolesta, jotka aikovat solmia/
ovat solmineet avioliiton.
Varjele heitä armossasi ja rakkaudessasi ja siunaa heidän yhteinen
elämänsä.

Jumala, sinä kannat meitä elämässä ja kuolemassa./
Jumala, tänään meitä muistutetaan omasta kuolevaisuudestamme.
Me muistamme niitä seurakuntamme jäseniä, jotka ovat kuolleet ja
kiitämme heistä. (Mainitsemme heidät nyt nimeltä):
NN xx vuoden ikäisenä,
--.

Jumala, me rukoilemme kaikkien surevien puolesta. Lohduta heitä. Anna
ikuisen valosi loistaa kaikille eläville ja kuolleille.

ESIRUKOUS 1

Jumala, taivaan ja maan luoja,
me kiitämme sinua kaikesta, mikä elää maan päällä.
Opetä meitä säilyttämään luomakuntasi
ja vaalimaan maailmaa hyvin ja vastuullisesti.

Jumala, sinä rakastat kaikkia ihmisiä,
me kiitämme sinua rauhasta ja vapaudesta.
Anna meille voimaa puolustaa kaikkia heikkoja
ja rakentaa yhteiskunnastamme avoin ja oikeudenmukainen.

Jumala, sinä annat elämän kirkollesi.
Me kiitämme sinua ennen meitä eläneistä.
Anna meille intoa kuunnella ja oppia,
anna meille rohkeutta elää tahtosi mukaan.

Jumala, sinä asut sydämissämme.
Kiitos ilosta ja elämänrohkeudesta.
Auta meitä löytämään tehtävämme
ja anna voimaa elää uskossa.
Aamen.

ESIRUKOUS 2

Laupias Jumala, me rukoilemme kirkkosi puolesta
täällä ja kaikkialla.

Anna meille elämää ja voimaa Sanasta ja sakramenteista,
sävelistä ja hiljaisuudesta.

Anna sanasi elää meissä.

(Me rukoilemme erityisesti – –.)

Anna turvallisuuden ja avoimuuden vaikuttaa kaikessa mitä teemme.

Anna seurakunnan olla paikka, jossa on tilaa kaikille

ja jossa voimme erilaisuuksistamme huolimatta

kohdata toisemme rukoillen,

yhteistä vastuuta kantaen ja yhteyttä kokien.

Jumala, ole kaikkien sairaiden, yksinäisten ja pelkäävien kanssa.

Ole kaikkien surevien ja kaipaavien lähellä.

(Me rukoilemme erityisesti – –.)

Siunaa ihmisiä ja maita.

Anna viisautta niille, jotka johtavat ja tekevät päätöksiä

omalla paikkakunnallamme/kaupungissamme, maassamme ja maailmassa.

Anna rohkeutta ja voimaa toimia rauhan ja oikeudenmukaisuuden puolesta.

(Me rukoilemme erityisesti – –.)

Anna meille se, mitä tarvitsemme elääksemme

ja vahvista haluamme jakaa omastamme

niille, joilla on vaikeaa.

Ole niiden kanssa, joita vainotaan tai kiusataan

heidän uskonsa tai vakaumuksensa vuoksi.

(Me rukoilemme erityisesti – –.)

Lähetä meidät sinne, missä tarvitaan huolenpitoa ja tukea.

Anna meidän tulla siunaukseksi muille.

Sulje koko elämämme armoosi

ja anna meidän lopulta päästä sinun rauhaasi.

(Kuule meitä) Poikasi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme kautta.

Aamen.

ESIRUKOUS 3

Jumala, sinä tunnet meidät ja rakastat meitä.

Rukoilemme kaikkien ja kaiken elävän puolesta, mikä on maan päällä:

Opetä meitä pitämään huolta toisistamme
ja huolehtimaan kasveista ja eläimistä.

(--)

Auta niitä, jotka päättävät eniten (maassamme)
ajattelemaan niitä, jotka päättävät vähiten.

Lohduta kaikkia itkeviä.

Auta sairaita, yksinäisiä ja niitä, jotka pelkäävät.

Suojele meitä, vanhempiamme, sisaruksiamme ja ystäviämme.

(--)

Anna rauha ja oikeudenmukaisuus koko maailmaan.

Anna kaikille lapsille ja aikuisille, mitä he tarvitsevat:
ruokaa, vaatteita ja koti.

(--)

Anna kirkkosi olla Jeesuksen kaltainen, avoin kaikille.

Kiitos, Jumala, että rakkautesi riittää meille kaikille.

Aamen.

ESIRUKOUS 4

Jumala, sinussa on meidän alkumme ja päämäärämme.

Me kiitämme sinua luomisen ihmeestä ja elämän uudistumisesta maan
päällä.

Kiitos, että olet antanut meille kyvyn ajatella ja uskoa.

Kiitos, että saamme kohdata sinut Jeesuksessa Kristuksessa.

Kiitos menneistä päivistä, ihmisten kohtaamisista
ja elämän tärkeistä valinnoista.

Jumala, sinä olet meille kuin isä ja äiti.

Me rukoilemme sinua kaiken elävän puolesta,

kasvien ja eläinten,

kaikkien ihmisten puolesta.

Me pyydämme yhteisymmärrystä kouluihin ja työpaikoille.
 Me pyydämme keskinäistä kunnioitusta eri kirkkojen ja eri uskontojen välillä.
 Pyydämme, että maailmassamme olisi paikka jokaiselle ihmiselle.

Jumala, sinä olet tulevaisuutemme ja toivomme.
 Siunaa ja varjele tulevat päivämme.
 Anna meille taitoa sopia sodat ja ristiriidat.
 Auta meitä hoitamaan ja suojelemaan luomakuntaasi niin,
 että tulevienkin sukupolvien olisi hyvä elää.
 Kaikkea tätä me pyydämme Jeesuksen nimessä.
 Aamen.

ESIRUKOUS 5

Jumala, me rukoilemme maailman kaikkien ihmisten puolesta,
 että kaikki voisivat tuntea olevansa rakastettuja ja tärkeitä
 ja että jokainen löytäisi oman tehtävänsä.

Me rukoilemme tarkoitusta ja sisältöä arkeemme,
 auta meitä näkemään oma elämämme osana suurempaa kokonaisuutta.

Jumala, paranna sairaat,
 eheyttä se, mikä on mennyt rikki.
 Anna anteeksi, kun olemme vahingoittaneet itseämme ja toisiamme.
 Opetä meitä kantamaan vastuuta teoistamme
 ja anna anteeksiannon tulla meille muutoksen voimaksi.

Jumala, rukoilemme oikeudenmukaisuutta ja rauhaa ihmisten ja
 kansojen välille.
 Anna meitä estämään sodat ja ristiriidat.
 Anna valtakuntasi tulla näkyväksi maailmassamme.
 Aamen.

ESIRUKOUS 6

Ikuinen Jumala,
 kaiken alku ja elämänantaja,
 rukoilemme sinua koko maailmamme puolesta,
 sen kauneuden ja sen tulevaisuuden puolesta.

Tuomme eteesi kaiken, mikä on vaikeaa:
puutteen, kivun, epäoikeudenmukaisuuden.
Nostamme ne sinun valoosi.
Tulkoon sinun valtakuntasi, tapahtukoon sinun tahtosi!

Tuomme eteesi myös halumme tehdä hyvää.
Tahtomme olla maailman valo
- niin kuin Jeesus sanoi meidän olevan.

Rukoilemme (– – *voidaan mainita eri rukousaiheita*) puolesta.
Sinä olet rakkaus.
Sinä annat rauhattomuuden ja kaipauksen yli.
Aamen.

ESIRUKOUS 7

Jumala, olemme koolla edessäsi
ja rukoilemme itsemme
ja kaiken sen puolesta, mitä meidän elämäämme liittyy.

Rukoilemme läheistemme puolesta
ilon ja rakkauden hetkinä,
mutta myös niiden ihmissuhteiden puolesta,
jotka tekevät meistä väsyneitä ja tyhjiä.

Katsomme maailmaamme,
näemme sen, mikä on eheää ja mikä on rikkinäistä.
Auta meitä näkemään läsnäolosi kaikkialla.
Tee meidät ehjiksi sinussa.
Kohtaa meidät sanoja syvemmillä,
sydämenlyönneissämme.
Aamen.

ESIRUKOUS 8 paastonaikana (Rvk. 700:1, musiikki, sävelmäsarja A, ks. liite)

P/E: Iankaikkinen, kaikkivaltias Jumala,
s: armahda meitä.
P/E: Herra, kuule rukouksemme.
s: Herra, kuule rukouksemme.

- P/E: Herra, Jumala, taivaallinen Isä,
Herra, Jumalan Poika, maailman Vapahtaja.
Herra, Jumala, Pyhä Henki,
- S: armahda meitä.
- P/E: Ole meille armollinen.
- S: Auta meitä, laupias Herra Jumala.
- P/E: Kaikista synneistä, valheesta, taikauskosta,
kaikesta pahasta,
kiusaajan petoksista ja juonista, nälästä ja kulkutaudeista,
sodasta ja maailmanpalosta,
pahuuden vallasta taivaan kannen alla,
kapinasta ja riidasta, tulen ja veden vaarasta,
pahasta äkkikuolemasta,
iankaikkisesta kuolemasta
- S: varjele meitä, laupias Herra Jumala.
- P/E: Pyhän syntymisesi tähden, ristisi ja kuolemasi tähden,
pyhän ylösnousemisesi ja taivaaseen astumisesi tähden,
ahdistuksissa ja hädässä, menestyksessä ja onnessa,
kuoleman hetkellä ja viimeisellä tuomiolla
- S: auta meitä, laupias Herra Jumala.
- P/E: Me vaivaiset syntiset rukoilemme sinua,
hallitse ja johda pyhää kristillistä kirkkoasi,
lähetä uskollisia palvelijoita elonkorjuuseesi,
anna sanassa Henkesi ja voimasi,
tee nimesi tunnetuksi kaikkialla maailmassa,
yhdistä kaikki uskovat niin,
että olisi yksi lauma ja yksi paimen.
- S: Kuule meitä, laupias Herra Jumala.
- P/E: Anna kaikille maailman kansoille rauha ja sovinto,
suojele ja varjele maatumme,
varjele kotejamme ja johda nuorisoa tielläsi.
- S: Kuule meitä, laupias Herra Jumala.
- P/E: Lohduta kaikkia ahdistuneita ja murheellisia,
varjele kaikkia, jotka ovat hädässä ja vaaroissa,
auta ja virvoita kaikkia sairaita,
siunaa kaikkia hyviä toimia,
armahda kaikkia ihmisiä,
kuule meitä armossasi.
- S: Kuule meitä, laupias Herra Jumala.

(Rukous päätetään seuraavien vaihtoehtojen mukaan.)

P/E: Herra, kaikkivaltias Jumala,
joka kuulet katuvien huokaukset
ja lohdutat murheellisia sydämiä,
kuule rukouksemme, kun me hädässä rukoilemme sinua.
Auta meitä Henkesi voimalla voittamaan kaikki paha,
jonka perkele, maailma ja me itse saamme aikaan,
jotta me kaikesta pahasta pelastettuina
aina kiittäisimme ja ylistäisimme sinua seurakunnassasi.
Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme kautta.

s: Aamen.

tai

(Luetaan.)

P: Jumala, me rukoilemme niiden puolesta, jotka on kastettu seurakunnassamme: NN (ja --)
Anna hänen/heidän kasvaa uskossa. Siunaa ja varjele häntä/heitä (ja hänen/heidän läheisiään) nyt ja aina.

Jumala, kiitos rakkaudesta ja ihmisten välisestä yhteydestä.
Tänään me rukoilemme NN:n ja NN:n puolesta, jotka aikovat solmia/ovat solmineet avioliiton.
Varjele heitä armossasi ja rakkaudessasi ja siunaa heidän yhteinen elämänsä.

Jumala, sinä kannat meitä elämässä ja kuolemassa. /
Jumala, tänään meitä muistutetaan omasta kuolevaisuudestamme.
Me muistamme niitä seurakuntamme jäseniä, jotka ovat kuolleet ja kiitämme heistä. (Mainitsemme heidät nyt nimeltä):
NN xx vuoden ikäisenä,
-- .

Jumala, me rukoilemme kaikkien surevien puolesta. Lohduta heitä. Anna ikuisen valosi loistaa kaikille eläville ja kuolleille.

(Luetaan tai lauletaan.)

- P/E: Herra, kaikkivaltias Jumala,
 joka kuulet katuvien huokaukset
 ja lohdutat murheellisia sydämiä,
 kuule rukouksemme, kun me hädässä rukoilemme sinua.
 Auta meitä Henkesi voimalla voittamaan kaikki paha,
 jonka perkele, maailma ja me itse saamme aikaan,
 jotta me kaikesta pahasta pelastettuina
 aina kiittäisimme ja ylistäisimme sinua seurakunnassasi.
 Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme kautta.
- S: Aamen.

ESIRUKOUS 9 (Rvk. 700:2, musiikki, sävelmäsarja A, ks. liite)

- P: Jumala, Isämme,
 S: armahda meitä.
- P/E: Jeesus Kristus, Jumalan Poika,
 S: armahda meitä.
- P/E: Pyhä, elävä Henki,
 S: armahda meitä.
- P/E: Sinä joka olet luonut maailman ja luot sitä jatkuvasti,
 S: Herra, armahda.
- P/E: Suojele ilmaa, vettä, maata ja kaikkea kasvavaa.
 S: Herra, armahda.
- P/E: Auta kaikkia nälkäisiä, hylättyjä ja kodittomia.
 S: Herra, armahda.
- P/E: Anna meille keskinäinen yhteys ja rauha.
 Paranna sotien haavat.
 S: Herra, armahda.
- P/E: Älä anna meidän sortaa, riistää tai halveksia toisiamme.
 S: Herra, vapauta meidät.
- P/E: Anna kaikkien saada työtä, anna työn iloa.
 S: Herra, vapauta meidät.
- P/E: Vapauta meidät pelkuruudesta ja valheesta.
 Pidä meistä kiinni, kun me petämme ja petyimme.
 S: Herra, vapauta meidät.
- P/E: Anna meille usko sinun sanaasi.
 Anna kaikkien kieltäjien löytää sinut.
 S: Herra, vapauta meidät.
- P/E: Täytä kirkkosi ylistyksellä, uskollisuudella ja voimalla.
 S: Herra, suojele meitä.

- P/E: Täytä päivämme läsnäolollasi ja auta,
kun aikamme loppuu.
- S: Herra, suojele meitä.
- P/E: Käännä puoleemme, tynnytä levottomuutemme
ja vedä meidät puoleesi.
- S: Herra, suojele meitä.
- P/E: Armahda meitä kaikkia, kun maailman ilta koittaa.
- S: Herra, suojele meitä.
- P/E: Isä, joka loit meidät ja pidät huolen luoduistasi,
- S: Herra, armahda.
- P/E: Kristus, Jumalan Poika, joka kuolit puolestamme,
- S: Kristus, armahda.
- P/E: Pyhä Henki, joka lohdutat ja uudistat meidät,
Herra, armahda.
- P/E: Jumala, sinä olet meidän turvamme ja voimamme.
Sinä tunnet senkin hädän, jota emme itse tiedä.
Auta meitä, suojele meitä pahalta, vedä meidät puoleesi.
Anna meidän kerran kaikkien uskollistesi kanssa
yhtyä ikuiseen ylistykseen.
- S: Aamen.

Herran rukous

Kiinteä kohta
sanajumalanpalveluksessa.
Päämessussa ja messussa Herran
rukous seuraa ehtoollisrukousta.
Herran rukouksen käänöksistä ks.
s. 12.

Rukous voidaan ilmoittaa seuraavin sanoin:

Me rukoilemme yhdessä sen rukouksen, jonka (Herramme) Jeesus
Kristus on itse opettanut.

Isä meidän,
joka olet taivaassa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi
myös maan päällä niin kuin taivaassa.

Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta
ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

Sanajumalanpalveluksessa seuraa
Lähetäminen (s. 92).

KIITOSATERIA

Virsi (Uhrivirsi/Offertorium)

Ehtoollisvälineet voidaan tuoda alttarille ja alttari katetaan. Jos kolehtia ei ole kerätty aikaisemmin, se voidaan tehdä virren aikana tai Lähettäminen-osassa. Kolehti viedään alttarille. Siinä yhteydessä voidaan rukoilla seuraavin tai vastaavin sanoin:

Jumala, siunaa ne lahjat, jotka me nyt kannamme eteesi.

tai

Ota vastaan meidät ja meidän lahjamme Jeesuksen nimessä.
Aamen.

*Ylistäminen (Sursum corda ja prefaatio)

Päämessun kiinteä kohta. Voidaan jättää pois messusta.

JOHDANTO (sursum corda)

Musiikki:

P/E: Ylentäkää/avatkaa sydämenne
Jumalan puoleen.

Sävelmäsarja A, ks. liite

S: Me ylennämme/avaamme sydämemme.

P/E: Kiittäkää Herraa, meidän Jumalaamme.

S: Hänelle yksin kiitos ja kunnia.

tai

P/E: Ylentäkää/avatkaa sydämenne.

Sävelmäsarja B, ks. liite

S: Me ylennämme/avaamme sydämemme.

P/E: Kiittäkäämme Herraa, Jumalaamme.

S: Hänelle yksin kuuluu kiitos ja ylistys.

tai

P/E: Avatkaa sydämenne Herralle. Musiikki:
S: Avaamme sydämemme. Sävelmäsarja E, (ks.liite)
P/E: Kiitoksenne virratkoon. jatkuu prefaatiolla yleinen 4.
S: Kiitämme Jumalaa.

YLISTYSRUKOUS (PREFAAATIO)

P: Totisesti on oikein ylistää sinua, Musiikki:
kaikkivaltias Isä, pyhä Jumala. Sävelmäsarja A, (ks.liite)
Sinua me kiitämme ja ylistämme Sävelmäsarja B, (ks.liite)
Jeesuksen Kristuksen, meidän
Herramme kautta.

tai

P/E: Sinä olet arvollinen saamaan ylistyksen,
Luoja, kaiken elämän antaja.
Sinua me kiitämme ja ylistämme
Jeesuksen Kristuksen kautta.

Rukous jatkuu kirkkovuoden mukaan vaihtuvalla osalla tai yleisellä osalla seuraavien vaihtoehtojen mukaan.

ADVENTTI

P/E: Kun aika oli täyttynyt,
sinä lähetit hänet ilmoittamaan köyhille hyvän sanoman,
julistamaan vangituille vapautusta
ja sokeille näkönsä saamista.
Hänen kauttaan uudistat kaiken tänään ja sinä päivänä,
jolloin hän tulee takaisin kirkkaudessaan.

JOULU

P/E: Sillä sinä rakastit maailmaa niin paljon,
että annoit ainoan Poikasi
tulla ihmiseksi meidän tähtemme.
Hänessä olemme sinun kansaasi
pelastettuina pimeydestä ihmeelliseen valoosi.

LOPPIAISAIKA

P/E: Sinä lähetit Jeesuksen Kristuksen maan päälle
kulkemaan kanssamme.
Hän on kirkas aamutähti.
Hän valaisee tietämme vapauteen
rikkinäisyyden ja kuoleman keskellä,
pois pelosta ja vankeudesta.

PAASTONAIKA

P/E: Hän kulki kärsimyksen ja kuuliaisuuden tien,
jotta kaikki sinuun uskovat pelastuisivat
kuolemasta elämään,
ja ehtoollisellaan hän osoittaa rakkautensa
loppuun asti.

PAASTONAIKA/KÄRSIMYSAIKA

P/E: Hän tuli lyötyjen ja toivonsa menettäneiden lohduksi.
Hän oli hyljeksitty, kaikkien torjuma.
Kuolemallaan ja ylösnousemisellaan
hän toi sovituksen ja toivon elämään
ja ehtoollisessaan hän antaa rakkautensa meille ihmisille.

PÄÄSIÄINEN

P/E: Hänet sinä olet herättänyt kuolleista
ja siten synnyttänyt meidät uudelleen elävään toivoon.
Kaikki vanha on mennyttä,
langennut luomakunta on lunastettu
ja elämä on puhjennut uutena hänessä.

HELLUNTAI

P/E: Sinä olet lähettänyt meille totuuden Hengen, Auttajan,
joka on aina kanssamme.
Luomakunta uudistuu
ja sanoma sinusta ylittää kaikki rajat.
Sinä lähetät meidät kirkkona todistamaan Jeesuksesta Kristuksesta
ja toteuttamaan tahtoasi maailmassa.

KOLMINAISUUDENAIKA 1

P/E: Hän on elävä leipä,
joka on tullut alas taivaasta antamaan maailmalle elämän.
Joka tulee hänen luokseen, ravitaan,
ja joka uskoo häneen, ei enää koskaan janoa.

KOLMINAISUUDENAIKA 2

P/E: Me kiitämme sinua, että annoit rajattoman rakkautesi
tulla näkyviin hänessä.
Avaa meidät tällä aterialla hänen läsnäololleen,
joka uudistaa elämämme.

KOLMINAISUUDENAIKA 3

P/E: Hän on ikuinen sana,
joka leviää kaikkialle maailmaan,
kohtaa ihmiset ja tarttuu heidän elämäänsä.
Kaikkialla maailmassa tapahtuu ihme,
kun ihmiset tunnistavat hänet Pojaksesi, Vapahtajaksemme.
Häneltä me opimme, että sinä olet Isä
ja näemme hänessä rakkautesi.

KIRKKOVUODEN LOPPU

P/E: Hänessä sinä annat meille tulevaisuuden ja toivon.
Me valvomme ja rukoilemme
pitäen mielessämme suuren päiväsi.
Me vietämme tätä ehtoollista taivaallisena ateriana,
jotta me kerran saisimme viettää sitä
uudelleen valtakunnassasi.

MARIA-PÄIVINÄ

P/E: Marian kanssa me riemuitsemme vapautuksesta,
koko maailma iloitsee.
Marian tavoin tahdomme ottaa sinut vastaan elämäämme,
korottaa äänemme oikeuden puolesta
ja tehdä armonsi näkyväksi maailmassa.

YLEINEN 1

P/E: Sinä kannat maailmaa käsissäsi
ja tunnet meidät nimeltä.
Sinä olet luonut meidät kuvaksesi.
Sinä annat meille elämän,
jotta kuuluisimme sinulle.

YLEINEN 2

P/E: Kristuksessa, Vapahtajassamme ja ystävässämme
tuot meille elämän, joka ei koskaan katoa.
Siksi yksikään ihminen ei elä rakkautesi ulkopuolella
eikä ole ilman toivoa.

YLEINEN 3

P/E: Sinä kohtaat meidät Sanassa, leivässä ja viinissä
hiljaisuudessa, rukouksessa ja laulussa.
Täällä sinä olet keskellämme
ja lupaat antaa elämän Kristuksen yhteydessä.

YLEINEN 4

P/E: Sinua ylistämme Sävelmäsarja E. (ks. liite).
Jeesuksesta Pojastasi.
Hän elämän leipä, toivomme,
on kaiken alkulähde.
Siksi kaiken elävän,
ennen eläneiden,
tulevaisuudessa syntyvien kanssa
tahdomme kiittäen laulaa:

Prefaatio päättyy seuraavasti (paitsi Yleinen 4 -vaihtoehdossa.)

P/E: Siksi me tahdomme yhdessä kaikkien uskollistesi
ja koko taivaallisen joukon kanssa
ylistää nimeäsi ja laulaa:

tai

P/E: Yhdessä kirkkosi kanssa me tahdomme aina
ylistää nimeäsi, palvoa sinua ja laulaa:

tai

P/E: Siksi koko maailma säteilee ylösnousemuksen riemussa,
ja me laulamme kunniaasi
ja ylistämme sinua lakkaamatta:

Pyhä (Sanctus)

Päämessun kiinteä kohta.
Voidaan jättää pois messusta ja
sanajumalanpalveluksesta.

PYHÄ 1 (Sävelmäsarja A, Rvk. 698:1, 698:2, 698:4, 698:5, ks. liite,
Sävelmäsarja B, ks. liite)

s: Pyhä, pyhä, pyhä Herra Jumala Sebaot.
Taivaat ja maa ovat täynnä sinun kirkkauttasi.
Hoosianna korkeuksissa.
Siunattu olkoon hän, joka tulee Herran nimeen.
Hoosianna korkeuksissa.

PYHÄ 4 (Sävelmäsarja E, ks.liite)

s: Pyhä, yksi, yhteinen olet Herra, ikuinen,
salaisuuteen kätkeydyt,
olet voimamme nyt.
Sinä saavut maailmaan, saavut meitä siunaamaan,
sinä annat ravinnon, ruumiisi leipä on.
Olet pyhä, olet yksi, olet Herra,
luomakunta ylistää. Hoosianna Herralle.

Ehtoollisrukous

Ehtoollisrukous on kiinteä kohta päämessussa ja messussa. Seurakunnan vastaussanat voidaan laulaa, (ks. liite).

Seurakunnan vastaussanoina voidaan käyttää myös seuraavia sanoja:

*Kristus kuoli,
Kristus nousi kuolleista,
Kristus tulee takaisin.*

Ehtoollisrukousvaihtoehtoon 9 voidaan liittää esirukous. Myös muihin ehtoollisrukouksiin voidaan liittää esirukous. S. 51 esitellyt esirukoukset voivat olla esirukouksen valmistelun pohjana.

EHTOOLLISRUKOUS 1

P: Jumala, kiitos, että rakastat meitä.
Sinä annoit meille Poikasi.
Hän antoi henkensä meidän tähtemme.
Hän rakasti meitä loppuun saakka,
aina ristinkuolemaan saakka,
jotta me saisimme elää.

Sinä yönä, jona hänet kavallettiin,
hän otti leivän, siunasi, mursi
ja antoi sen opetuslapsilleen sanoen:
Ottakaa ja syökää.
Tämä on minun ruumiini,
joka annetaan teidän puolestanne.
Tehkää se minun muistokseni.
Samoin hän otti maljan,
kiitti, antoi opetuslapsilleen sanoen:
Ottakaa ja juokaa tästä, te kaikki.
Tämä malja on uusi liitto minun veressäni,
joka vuodatetaan teidän puolestanne
syntien anteeksiantamiseksi.
Aina kun te siitä juotte,
tehkää se minun muistokseni.

- S: Me julistamme sinun kuolemaasi, (Herra,) ja tunnustamme sinun ylösnousemustasi siihen asti, kun tulet kunniassa.
- P: Jumala, lähetä Pyhä Henkesi siunaamaan meidät ja nämä lahjat, jotka ovat Kristuksen ruumis ja veri.
Kiitos, että saamme kohdata sinut tässä ja nyt.
Kiitos, että sinun sylisi on avoin.
Kiitos lupauksestasi, että saamme kerran viettää ateriaa sinun valtakuntasi pöydässä.
Aamen.

EHTOOLLISRUKOUS 2

- P: Ylistetty olet sinä, taivaan ja maan Herra, joka ympäröit koko luomakunnan rakkaudellasi. Me kiitämme sinua siitä pelastuksesta, jonka olet lahjoittanut meille Jeesuksessa Kristuksessa. Valmista meitä Pyhällä Hengelläsi ottamaan hänet vastaan, kun hän tulee luoksemme pyhässä ehtoollisessaan.

Sinä yönä, jona hänet kavallettiin,
hän otti leivän, siunasi, mursi
ja antoi sen opetuslapsilleen sanoen:
Ottakaa ja syökää.
Tämä on minun ruumiini,
joka annetaan teidän puolestanne.
Tehkää se minun muistokseni.
Samoin hän otti maljan,
kiitti, antoi opetuslapsilleen sanoen:
Ottakaa ja juokaa tästä, te kaikki.
Tämä malja on uusi liitto minun veressäni,
joka vuodatetaan teidän puolestanne
syntien anteeksiantamiseksi.
Aina kun te siitä juotte,
tehkää se minun muistokseni.

- s: Me julistamme sinun kuolemaasi, (Herra,) ja tunnustamme sinun ylösnousemustasi siihen asti, kun tulet kunniassa.
- p: (Taivaallinen Isä, lahjoita meille tässä ateriassa Poikasi kärsimyksen ja kuoleman, ylösnousemisen ja taivaaseenastumisen siunatut hedelmät. Anna meille elämää hänen elämästään, jotta hän pysyisi meissä ja me hänessä.) Odottaessamme sitä hetkeä, jolloin hän saapuu kunniassaan, me rukoilemme, niin kuin hän on meitä opettanut – –.

EHTOOLLISRUKOUS 3

- p: Ylistetty olet sinä, joka kannat maailmankaikkeutta ja täytät sen läsnäolollasi. Ylistetty olet sinä, joka Jeesuksen Kristuksen elämän, kuoleman ja ylösnousemisen kautta näytät meille rakkauden syvimmän salaisuuden.

Sinä yönä, jona hänet kavallettiin, hän otti leivän, siunasi, mursi ja antoi sen opetuslapsilleen sanoen: Ottakaa ja syökää. Tämä on minun ruumiini, joka annetaan teidän puolestanne. Tehkää se minun muistokseni. Samoin hän otti maljan, kiitti, antoi opetuslapsilleen sanoen: Ottakaa ja juokaa tästä, te kaikki. Tämä malja on uusi liitto minun veressäni, joka vuodatetaan teidän puolestanne syntien anteeksiantamiseksi. Aina kun te siitä juotte, tehkää se minun muistokseni.

s: Me julistamme sinun kuolemaasi, (Herra,) ja tunnustamme sinun ylösnousemustasi siihen asti, kun tulet kunniassa.

P: Tässä ja nyt, tällä aterialla sinä teet meidät Henkesi kautta osallisiksi salaisuuteesi. Uudista meidät Henkesi voimalla, niin että me toteuttaisimme rakkautesi salaisuutta elämässämme ja valmistaisimme tietä valtakunnallesi. Sinun on kaikki kunnia ja kirkkaus nyt ja aina. Aamen.

EHTOOLLISRUKOUS 4 (Voidaan lukea vuorolukuna.)

P: Jumala, Kristuksessa sinä olet täällä,

s: jokaisen päivän odotuksessa työssä, leikissä ja levossa.

P: Kristuksessa sinä olet täällä,

s: jokaisen ihmisen ilossa, surussa ja taistelussa.

P: Kristuksessa sinä olet täällä,

s: rukouksessa ja ylistyksessä, leivässä ja viinissä.

Sinä yönä, jona hänet kavallettiin, hän otti leivän, siunasi, mursi ja antoi sen opetuslapsilleen sanoen: Ottakaa ja syökää.

Tämä on minun ruumiini, joka annetaan teidän puolestanne.

Tehkää se minun muistokseni.

Samoin hän otti maljan, kiitti, antoi opetuslapsilleen sanoen: Ottakaa ja juokaa tästä, te kaikki.

Tämä malja on uusi liitto minun veressäni,

joka vuodatetaan teidän puolestanne syntien anteeksiantamiseksi.

Aina kun te siitä juotte,
tehkää se minun muistokseni.

- s: Me julistamme sinun kuolemaasi, (Herra,
ja tunnustamme sinun ylösnousemustasi
siihen asti, kun tulet kunniaassa.
- p: Tule, Luoja, anna meille voimaa.
Tule Jeesus Kristus, täytä kaipauksemme.
Tule, Pyhä Henki, siunaa nämä lahjat ja uudista meidät.
Aamen.

EHTOOLLISRUKOUS 5

- p: Ylistetty olet sinä, taivaan ja maan Herra,
joka olet rakastanut maailmaa
ja antanut ainoan Poikasi,
jottei yksikään, joka häneen uskoo,
joutuisi kadotukseen,
vaan saisi iankaikkisen elämän.
Me kiitämme sinua pelastuksesta,
jonka olet valmistanut Jeesuksen Kristuksen kautta.
Lähetä Henkesi sydämiimme
syttyttämään elävä usko.
Pyhitä myös Hengelläsi tämä leipä ja viini,
maan ja ihmisten työn hedelmät,
jotka me tuomme eteesi.
Me kiitämme sinua siitä,
että niiden kautta tulemme osallisiksi
Kristuksen ruumiiseen ja vereen.

Sinä yönä, jona hänet kavallettiin,
hän otti leivän, siunasi, mursi
ja antoi sen opetuslapsilleen sanoen:
Ottakaa ja syökää.
Tämä on minun ruumiini,
joka annetaan teidän puolestanne.
Tehkää se minun muistokseni.
samoin hän otti maljan,
kiitti, antoi opetuslapsilleen sanoen:

Ottakaa ja juokaa tästä, te kaikki.
Tämä malja on uusi liitto minun veressäni,
joka vuodatetaan teidän puolestanne
syntien anteeksiantamiseksi.
Aina kun te siitä juotte,
tehkää se minun muistokseni.

s: Me julistamme sinun kuolemaasi, (Herra),
ja tunnustamme sinun ylösnousemustasi
siihen asti, kun tulet kunniassa.

p: Pyhä Isä,
me vietämme tätä ateriaa
Poikasi kärsimisen, kuoleman, ylösnousemisen
ja taivaaseenastumisen muistoksi.
Sinä annat meidän syödä elämän leipää
ja juoda siunauksen maljasta siihen päivään asti,
jona hän tulee takaisin kirkkaudessaan.

Me rukoilemme:
Katso hänen täydelliseen ja ikuiseen uhriinsa,
jolla olet sovittanut maailman itsesi kanssa.
Anna meidän kaikkien Pyhässä Hengessä
tulla yhdeksi ruumiiksi
ja täydelliseksi eläväksi uhriksi Kristuksessa.
Hänen kauttaan, hänen kanssaan ja hänessä
kuuluu sinulle, Jumala, kaikkivaltias Isä,
Pyhän Hengen yhteydessä
kaikki kunnia ja kirkkaus
iankaikkisesta iankaikkiseen.
Aamen.

EHTOOLLISRUKOUS 6

p: Siunattu olet sinä, kaiken elävän luoja.
Siunattu olet sinä, avaruuden ja ajan Herra.
Siunattu olet sinä, kaiken alku ja päämäärä.
Sinä olet meille kuin isä ja äiti.
Sinä olet kutsunut meidät työtovereiksesi.
Siunattu olet sinä.

Me kiitämme sinua Jeesuksesta Kristuksesta,
 jonka lähetit palvelemaan meitä
 ja antamaan meille elämän,
 julistamaan vangituille vapautusta
 ja antamaan valtakuntasi niille,
 jotka ottavat sen vastaan.
 Hän eli meidän elämämme ja kuoli meidän kuolemamme.
 Hän rukoilee aina puolestamme luonasi kirkkaudessa
 ja tulee sinä päivänä, jonka olet määrännyt.

Sinä yönä, jona hänet kavallettiin,
 hän otti leivän, siunasi, mursi
 ja antoi sen opetuslapsilleen sanoen:
 Ottakaa ja syökää.
 Tämä on minun ruumiini,
 joka annetaan teidän puolestanne.
 Tehkää se minun muistokseni.
 Samoin hän otti maljan,
 kiitti, antoi opetuslapsilleen sanoen:
 Ottakaa ja juokaa tästä, te kaikki.
 Tämä malja on uusi liitto minun veressäni,
 joka vuodatetaan teidän puolestanne
 syntien anteeksiantamiseksi.
 Aina kun te siitä juotte,
 tehkää se minun muistokseni.

- s: Me julistamme sinun kuolemaasi, (Herra,
 ja tunnustamme sinun ylösnousemustasi
 siihen asti, kun tulet kunniaassa.
- p: Jumala, lähetä Henkesi meihin
 ja näihin lahjoihin
 ja tee meistä, jotka tulemme osallisiksi
 hänen ruumiistaan ja verestään,
 vanhurskautta kaipaavia ihmisiä.
 Anna uusi hahmo tälle maailmalle,
 jota me rakastamme,
 anna oikeudenmukaisuus ja rauha kaikkialle,
 missä ihmiset asuvat yhdessä.

Lahjoita Jeesuksen Kristuksen voiman kautta meille rauha,
jota emme itse pysty saavuttamaan.
Hän, Poikasi, on täällä keskellämme,
uusi ihminen, meidän tulevaisuutemme ja toivomme.
Hänen kauttaan me siunaamme sinua.
Pyhässä Hengessä me kiitämme nimeäsi nyt ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen.
Aamen.

EHTOOLLISUKOUS 7

P: Jumala, taivaan ja maan luoja
sinä olet luonut ihmisen omaksi kuvaksesi,
ja olet antanut meille tehtävän varjella tätä maailmaa
Me kiitämme sinua tästä elämästä,
tästä maailmasta ja tehtävästä, jonka olemme saaneet.
Me kiitämme sinua anteeksiantamuksesta, joka uudistaa meidät.
Me kiitämme sinua Jeesus nasaretilaisesta,
joka tulee luoksemme,
joka näyttää meille, mitä sinun kuvanasi eläminen merkitsee.
Me kiitämme sinua Pyhästä Hengestä,
joka lempeän tuulen lailla saapuu elämäämme
luo uutta ja täyttää koko maailman.
Me rukoilemme: pyhitä Hengelläsi tämä leipä ja viini,
niin että me niiden kautta tulisimme osallisiksi
Kristuksen ruumiista ja verestä.

Sinä yönä, jona hänet kavallettiin,
hän otti leivän, siunasi, mursi
ja antoi sen opetuslapsilleen sanoen:
Ottakaa ja syökää.
Tämä on minun ruumiini,
joka annetaan teidän puolestanne.
Tehkää se minun muistokseni.
Samoin hän otti maljan,
kiitti, antoi opetuslapsilleen sanoen:
Ottakaa ja juokaa tästä, te kaikki.
Tämä malja on uusi liitto minun veressäni,
joka vuodatetaan teidän puolestanne
syntien anteeksiantamiseksi.

Aina kun te siitä juotte,
tehkää se minun muistokseni.

- s: Me julistamme sinun kuolemaasi, (Herra,
ja tunnustamme sinun ylösnousemustasi
siihen asti, kun tulet kunniaassa.
- p: Jumala, kaikkina aikoina – tässä ja nyt – sinä luot uutta.
Tule luoksemme, kun jaamme leivän ja viinin,
täytä meidät anteeksiantamuksella, elämällä ja Hengelläsi
niin että me voisimme kohdata maailman,
varjella sitä, luoda ja rakastaa.
Yhdessä Nasaretin Jeesuksen kanssa
ja kaikkien häntä seuranneiden ja seuraavien,
naisten, miesten ja lasten kanssa, me rukoilemme – –.

EHTOOLLISRUKOUS 8

- p: Jumala,
Kristuksessa sinä avaat tien tyhjyyden ja kuoleman keskelle
ja teet mahdollottoman mahdolliseksi.
Hänelle sinä annoit elämän, anna se meillekin.
Lahjoita meille tässä leivässä ja viinissä
sinun rakkautesi ja siunauksesi.

Sinä yönä, jona hänet kavallettiin,
hän otti leivän, siunasi, mursi
ja antoi sen opetuslapsilleen sanoen:
Ottakaa ja syökää.
Tämä on minun ruumiini,
joka annetaan teidän puolestanne.
Tehkää se minun muistokseni.
Samoin hän otti maljan,
kiitti, antoi opetuslapsilleen sanoen:
Ottakaa ja juokaa tästä, te kaikki.
Tämä malja on uusi liitto minun veressäni,
joka vuodatetaan teidän puolestanne
syntien anteeksiantamiseksi.
Aina kun te siitä juotte,
tehkää se minun muistokseni.

- s: Me julistamme sinun kuolemaasi, (Herra,
ja tunnustamme sinun ylösnousemustasi
siihen asti, kun tulet kunniassa.
- P: Jumala, sinun rakkautesi kantaa kaiken.
Lähetä Henkesi meihin
ja tähän leipään ja viiniin.
Tule ja eheyttä koko maailma.
Sinun on kaikki kunnia ja kirkkaus ikuisesti.
Aamen.

EHTOOLLISRUKOUS 9 (Tähän ehtoollisrukoukseen voidaan liittää
esirukous.)

- P: Pyhä olet sinä Jumala.
Koko luomakunta ylistää sinua.
Sinä annat elämän
ja kohtaat meidät Jeesuksessa Kristuksessa.
Lähetä Pyhä Henkesi meihin
ja näihin lahjoihin, leipään ja viiniin,
jotta me niiden kautta tulisimme osallisiksi
Kristuksen ruumiiseen ja vereen.

Sinä yönä, jona hänet kavallettiin,
hän otti leivän, siunasi, mursi
ja antoi sen opetuslapsilleen sanoen:
Ottakaa ja syökää.
Tämä on minun ruumiini,
joka annetaan teidän puolestanne.
Tehkää se minun muistokseni.
Samoin hän otti maljan,
kiitti, antoi opetuslapsilleen sanoen:
Ottakaa ja juokaa tästä, te kaikki.
Tämä malja on uusi liitto minun veressäni,
joka vuodatetaan teidän puolestanne
syntien anteeksiantamiseksi.
Aina kun te siitä juotte,
tehkää se minun muistokseni.

- s: Me julistamme sinun kuolemaasi, (Herra,)

ja tunnustamme sinun ylösnousemustasi
siihen asti, kun tulet kunniassa.

- P: Pyhä Isä,
me vietämme Poikasi kärsimisen ja kuoleman,
ylösnousemisen ja taivaaseen astumisen muistoa
ja odotamme hänen paluutaan kirkkaudessa.
Auta meitä viemään Jeesuksen Kristuksen rakkautta kaikkialle
maailmaan – –
Anna rauhan ja lempeyden vallita – –
Auta meitä Jeesuksen tavoin näkemään maailman hätä – –
Sytytä sydämemme hehkumaan hänen rakkaudestaan,
jotta olisimme Kristuksen ruumis tässä maailmassa – –
Kirkasta hänen elämänsä rauhaksi ja lääkkeeksi kaikille.
Sinun on kunnia ja kirkkaus
iankaikkisesta iankaikkiseen.
Aamen.

EHTOOLLISRUKOUS 10

- P: Hyvä ja ihmeellinen Jumala.
Me ylistämme sinua kaikesta,
mitä teet ja tahdot.
Sinä olet luonut meidät kaikki
ja antanut meille erilaisia lahjoja.
Me kiitämme sinua siitä, että olet
antanut meille kaikkein suurimman lahjan,
rakkaan Poikasi.
Hän tuli luotasi yhdeksi meistä.
Hänen kauttaan meidät on liitetty sinuun.

Sinä yönä, jona hänet kavallettiin,
hän otti leivän, siunasi, mursi
ja antoi sen opetuslapsilleen sanoen:
Ottakaa ja syökää.
Tämä on minun ruumiini,
joka annetaan teidän puolestanne.
Tehkää se minun muistokseni.
Samoin hän otti maljan,
kiitti, antoi opetuslapsilleen sanoen:

Ottakaa ja juokaa tästä, te kaikki.
Tämä malja on uusi liitto minun veressäni,
joka vuodatetaan teidän puolestanne
syntien anteeksiantamiseksi.
Aina kun te siitä juotte,
tehkää se minun muistokseni.

s: Me julistamme sinun kuolemaasi, (Herra),
ja tunnustamme sinun ylösnousemustasi
siihen asti, kun tulet kunniassa.

p: Me pyydämme sinulta, Jumala:
Lähetä Henkesi meihin ja näihin lahjoihin,
jotta me syödessämme tätä leipää
ja juodessamme tätä viiniä
ottaissimme vastaan Herramme Jeesuksen Kristuksen.
Aamen.

EHTOOLLISRUKOUS 11

p: Ylistetty olet sinä, Jumala
joka teet meidät osallisiksi rakkaudestasi
Jeesuksessa Kristuksessa.

Sinä yönä, jona hänet kavallettiin,
hän otti leivän, siunasi, mursi
ja antoi sen opetuslapsilleen sanoen:
Ottakaa ja syökää.
Tämä on minun ruumiini,
joka annetaan teidän puolestanne.
Tehkää se minun muistokseni.
Samoin hän otti maljan,
kiitti, antoi opetuslapsilleen sanoen:
Ottakaa ja juokaa tästä, te kaikki.
Tämä malja on uusi liitto minun veressäni,
joka vuodatetaan teidän puolestanne
syntien anteeksiantamiseksi.
Aina kun te siitä juotte,
tehkää se minun muistokseni.

- s: Me julistamme sinun kuolemaasi, (Herra,) ja tunnustamme sinun ylösnousemustasi siihen asti, kun tulet kunniassa.
- p: Lähetä Henkesi tähän leipään ja viiniin. Uudista meidät ja maailmamme, jotta rakkautesi näkyisi entistä enemmän keskellämme. Tapahtukoon sinun tahtosi, tulkoon sinun valtakuntasi. Kuule, kun me rukoilemme, niin kuin Jeesus Kristus itse on meitä opettanut:

EHTOOLLISRUKOUS 12

- p: Me kiitämme sinua, taivaan ja maan Herra, joka avaat kätesi ja hyvydessäsi ravitset kaiken mikä elää. Sinä annat meille päivittäisen leivän, terveyden ja voiman. Peltojen viljasta ja vuorenrinteiden rypäleistä sinä valmistat meille leivän ja viinin. Sinä katat meille pöydän. Pyhitä Hengelläsi meidät ja nämä lahjat, taivaallinen leipä ja siunauksen malja: Kristuksen ruumis ja veri.

Sinä yönä, jona hänet kavallettiin, hän otti leivän, siunasi, mursi ja antoi sen opetuslapsilleen sanoen: Ottakaa ja syökää. Tämä on minun ruumiini, joka annetaan teidän puolestanne. Tehkää se minun muistokseni. Samoin hän otti maljan, kiitti, antoi opetuslapsilleen sanoen: Ottakaa ja juokaa tästä, te kaikki. Tämä malja on uusi liitto minun veressäni, joka vuodatetaan teidän puolestanne syntien anteeksiantamiseksi. Aina kun te siitä juotte, tehkää se minun muistokseni.

s: Me julistamme sinun kuolemaasi, (Herra,) ja tunnustamme sinun ylösnousemustasi siihen asti, kun tulet kunniassa.

(Rukous jatkuu jommankumman vaihtoehdon mukaan.)

P: Jeesus Kristus, me muistamme yön, jolloin sinut hylättiin. Me muistamme ristinkärsimyksesi ja ylösnousemuksesi. Me näimme tyhjän haudan ja kohtasimme sinut elävänä. Me muistamme taivaaseenastumisesi. Olimme sinun siunaavien käsiesi alla. Kaikki on läsnä, tässä ja nyt. Tässä sinä olet luvannut kohdata meidät. Odottaessamme, että saamme nähdä sinut kasvoista kasvoihin me rukoilemme:

tai

P: Anna kaikkien niiden, jotka jakavat keskenään tämän leivän ja viinin, yhdistyä Pyhässä Hengessä yhdeksi ruumiiksi. Tee kirkostasi ykseyden merkki, jotta maailma uskoisi. Me kiitämme ja ylistämme sinua nyt ja aina. Aamen.

EHTOOLLISRUUKOUS 13 (Käytetään etenkin ehtoollisella sairaan luona.)

P: Jumala, sinä annoit meille elämän ja olet luvannut olla luonamme elämässä ja kuolemassa, ajassa ja iankaikkisuudessa. (Sinä jaat Jeesuksessa Kristuksessa yksinäisyyden, tuskan, kivun [ja kuoleman] kanssamme.) Ole luonamme Pyhässä Hengessä, joka on auttajamme ja lohduttajamme, ja kannamme meitä. Pyhitä tämä leipä ja viini, jotta me niiden kautta tulisimme osallisiksi Jeesuksessa Kristuksessa siitä elämästä, joka ei koskaan kuole.

Sinä yönä, jona hänet kavallettiin,
 hän otti leivän, siunasi, mursi
 ja antoi sen opetuslapsilleen sanoen:
 Ottakaa ja syökää.
 Tämä on minun ruumiini,
 joka annetaan teidän puolestanne.
 Tehkää se minun muistokseni.
 Samoin hän otti maljan,
 kiitti, antoi opetuslapsilleen sanoen:
 Ottakaa ja juokaa tästä, te kaikki.
 Tämä malja on uusi liitto minun veressäni,
 joka vuodatetaan teidän puolestanne
 syntien anteeksiantamiseksi.
 Aina kun te siitä juotte,
 tehkää se minun muistokseni.

- s: Me julistamme sinun kuolemaasi, (Herra,) ja tunnustamme sinun ylösnousemustasi siihen asti, kun tulet kunniassa.
- p: Jumala,
 siinä toivossa, että kerran saamme nähdä sinut kasvoista kasvoihin,
 rukoilemme niin kuin Jeesus Kristus itse on meitä opettanut:

Herran rukous

Kiinteä kohta päämessussa ja messussa. Herran rukouksen käännöksistä ks. s. 12.

Rukous voidaan ilmoittaa seuraavin sanoin:

Me rukoilemme yhdessä sen rukouksen jonka (Herramme) Jeesus Kristus itse on opettanut.

- s: Isä meidän,
 joka olet taivaissa.
 Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
 Tulkoon sinun valtakuntasi.
 Tapahtukoon sinun tahtosi

myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta
ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

Leivän murtaminen

Päämessun kiinteä kohta.
Voidaan jättää pois messusta.

Pappi voi murtaa ehtoollisleivän.
Sen yhteydessä sanotaan seuraavat tai vastaavat sanat.

P: Leipä, jonka murramme, on yhteys Kristuksen ruumiiseen.
s: Vaikka meitä on monta, me olemme yksi ruumis,
sillä me kaikki tulemme osallisiksi tästä yhdestä leivästä.

tai

P: Leipä, jonka murramme, yhdistää meidät Jeesuksen Kristukseen.
s: Vaikka meitä on monta, me olemme yksi ruumis,
sillä me kaikki tulemme osallisiksi tästä yhdestä leivästä.

Rauhan tervehdys

Päämessun kiinteä kohta. Voidaan
jättää pois messusta.

Pappi voi sanoa:
Herran rauha olkoon teidän kanssanne.
tai
Jeesuksen Kristuksen rauha olkoon teidän kanssanne.
tai
Rauha teille kaikille.

Seurakuntalaiset voivat tervehtiä toisiaan sanomalla esimerkiksi:
Herran rauhaa.

tai

Rauha sinun kanssasi.

*Jumalan Karitsa (Agnus Dei)

Päämessun kiinteä kohta. Voidaan jättää pois messusta.

JUMALAN KARITSA 1, 2 (Sävelmäsarja A, Rvk. 699: 1, 699:2, 699:4, 699:5, ks. liite.)

- s: Jumalan Karitsa, joka pois otat maailman synnin,
armahda meitä.
Jumalan Karitsa, joka pois otat maailman synnin,
armahda meitä.
Jumalan Karitsa, joka pois otat maailman synnin,
anna meille rauhasi.

JUMALAN KARITSA 3 (Sävelmäsarja B, ks.liite)

- s: Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
armahda meitä.
Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
armahda meitä.
Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
anna meille rauhasi.

JUMALAN KARITSA 5 (Sävelmäsarja E, ks. liite)

- s: Jumalan Karitsa, ylösnoussut, saavu luoksemme.
Jumalan Karitsa, vapauttaja, saavu luoksemme.
Jumalan Karitsa, toivomme, anna rauhasi.

Ehtoollisen jakaminen (communio)

Pappi voi sanoa:

- p: (Tulkaa,) kaikki on valmiina.

Ehtoollisvieraat tulevat ottamaan vastaan ehtoollisen.
Jakaja sanoo jokaiselle ehtoollisvieraalle:

P: Kristuksen ruumis, sinun puolestasi annettu.
Kristuksen veri, sinun puolestasi vuodatettu.

Jos ehtoollisvieras ottaa vastaan leivän ja viinin samalla kertaa, jakaja sanoo:

Kristuksen ruumis ja veri, sinun puolestasi annettu.

Jokaisen pöydällisen jälkeen tai kun kaikki ehtoollisvieraat ovat ottaneet vastaan ehtoollisen (ja ehtoollisvälineet katettu pois) pappi sanoo:

P: Me olemme ottaneet vastaan (Herran) Jeesuksen Kristuksen
(P/S:) Hän varjalkoon/varjelee meidät iankaikkiseen elämään. Aamen
(P: Menkää[mme] Herran/ Jeesuksen Kristuksen rauhaan.)

tai

P: (Herramme) Jeesus Kristus, jonka ruumiin ja veren
me olemme ottaneet vastaan,
varjalkoon/varjelee meidät iankaikkiseen elämään.
S: Aamen.
(P: Menkää[mme] Herran/ Jeesuksen Kristuksen rauhaan.)

Kiitosrukous ehtoollisesta

Päämessun kiinteä kohta. Voidaan jättää pois messusta. Rukous valitaan seuraavista vaihtoehtoista tai se voidaan muotoilla vapaasti. Rukouksen johtaa pappi tai esilukija tai seurakunta lukee sen yhdessä. Useat vaihtoehtoista voidaan lukea vuorolukuna. Rukoukseen voidaan liittää esirukousaiheita.

ADVENTTI

Jumala, yhä uudelleen sinä tulet luoksemme kirkossasi ja jokaisessa lähimmäisessämme.
Kiitos, että saamme kohdata sinut luottaen sinuun.
Anna meidän tulla toivon merkiksi maailmassamme.
Aamen.

JOULU- JA LOPPIAISAIKA

Herra, Jumalamme,
me ylistämme ja kiitämme sinua siitä,
että Poikasi syntyi maailmaan
ja tuli ihmiseksi,
meidän kaltaiseksemme.
Kiitos, että kohtaamme hänet ehtoollisessa.
Kiitos, että hän on läsnä elämässämme.
Auta, meitä heijastamaan hänen rakkauttaan tässä maailmassa.
Aamen.

PAASTONAIKA

Kiitos, Jeesus,
että kohtaat meidät ehtoollisen leivässä ja viinissä.
Sinä kuljit ristin tien meidän tähtemme.
Sinä jaat kanssamme kärsimyksen, hädän ja hyljätyksi tulemisen.
Auta meitä seuraamaan sinua ja tulemaan yhä enemmän kaltaiseksesi.
Aamen.

PAASTONAIKA (ERITYISESTI KÄRSIMYSAIKA)

Herra Jeesus Kristus,
kiitos, että annoit tämän sakramentin meille
osoitukseksi rakkaudestasi,
ja että olet nyt antanut itsesi meille.
Kiitos, että kuolit ja nousit kuolleista meidän tähtemme.
Varjele meidät anteeksiannossasi ja rauhassasi nyt ja aina.
Aamen.

PÄÄSIÄINEN 1

Elämän Jumala,
me ylistämme sinua koko kirkkosi kanssa
että Poikasi nousi kuolleista.
Kiitos pääsiäisen ilosta,
kiitos että annat pyhässä ehtoollisessasi
meille osallisuuden ikuiseen elämään.
Sinun on valta ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

PÄÄSIÄINEN 2

Ikuinen Jumala,
me kiitämme sinua siitä,
että olemme saaneet ottaa vastaan
armon leivän ja siunauksen maljan.
Anna meidän elää Kristuksen ylösnousemuksen voimasta
lähimmäisillemme iloksi
ja pyhän nimesi kiitokseksi ja kunniaksi.
Aamen.

HELLUNTAI

Taivaallinen Isä.
Sinä lähetät Henkesi ja annat uutta elämää.
Me kiitämme sinua Poikasi läsnäolosta
tällä aterialla ja pyydämme:
Sytytä sydämemme Pyhällä Hengelläsi,
jotta saisimme lähteä tältä ehtoolliselta
taivaallisen rakkautesi ja voimasi täyttäminä.
Aamen.

KOLMINAISUUDENAIKA 1

Jumala.
Kiitos että annat meidän jakaa yhdessä leivän ja viinin,
ja myös elämän mahdollisuudet ja kärsimyksen.
Anna maailmamme olla vastaus rakkautesi,
jota sinä osoitat meille Kristuksessa.
Aamen.

KOLMINAISUUDENAIKA 2

Jumala, kiitos lahjoistasi,
rakkaudestasi ja anteeksiannostasi.
Kiitos, että olet meitä lähellä.
Kiitos, että saamme lähteä tältä ehtoolliselta
Kristus sydämessämme.
Auta meitä viemään hänen rakkauttaan eteenpäin.
Sinun on voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

KIRKKOVUODEN LOPULLA

Ylistetty olet sinä, Jumala, ja siunattu ikuisesti.
Ylistetty olet sinä, joka kutsuit meidät tähän juhlaan.
Ylistetty olet sinä, Jumala, joka pidät meistä huolta
ja pysyt vierellämme kunnes ikuisuuden aurinko nousee
ajan horisontin ylle.
Aamen.

YLEINEN 1

Me kiitämme sinua, Jumalamme ja Isämme,
joka Poikasi Jeesuksen Kristuksen kautta
olet asettanut pyhän ehtoollisen meille
lohdutukseksi ja autuudeksi.
Me rukoilemme:
Anna meidän armossasi viettää Jeesuksen muistoa
maan päällä niin,
että tulisimme osallisiksi
suuresta ehtoollisestasi taivaassa.
(Herramme Jeesuksen Kristuksen tähden.)
Aamen.

YLEINEN 2

Kristus, me kiitämme sinua
sanomattoman suuresta lahjastasi.
Sinä tulit vastaukseksi rukouksemme,
leiväksi nälkäämme.
Anna meidän nyt olla sinun vastauksesi niille,
jotka kärsivät puutetta,
ja jakaa heille yltäkyläisyydestämme.
Auta meitä kuulemaan ne huudot, jotka sinä olet kuullut,
ymmärtämään se hätä, jonka sinä olet ymmärtänyt,
ja palvelemaan ihmiskuntaa, niin kuin sinä olet palvellut.
Kirkasta meille pöytäsi salaisuus:
yksi leipä ja yksi ihmiskunta.
Aamen.

YLEINEN 3

Jeesus,
kiitos, että tulet luoksemme leivässä ja viinissä.
Kiitos, että olet kanssamme joka päivä.
Opetä meitä auttamaan muita
ja pitämään huolta toisistamme.
Aamen.

YLEINEN 4

Me kiitämme sinua, Jeesus,
joka tulit luoksemme
ja annoit itsesi meille.
Me olemme ottaneet sinut vastaan,
ja sinä olet lähempänä meitä
kuin oma sydämemme.
Me rukoilemme sinua:
Jää luoksemme,
jotta saisimme aina olla kanssasi
ja tulla sinun kaltaisiksesi.
Aamen.

LÄHETTÄMINEN

Tämän osan eri kohtien järjestys voidaan valita vapaasti.

* Virsi/Ylistys (Benedicamus)

Kohta voidaan jättää pois
paastonaikana.

(P/E: Kiittäkää ja ylistäkää Herraa.
s: Herran olkoon kiitos ja ylistys.
Halleluja, halleluja, halleluja.)

Musiikki, Sävelmäsarja A (ks. liite),
Sävelmäsarja B, (ks. liite).

*Siunaus

Siunauksen yhteydessä voidaan
tehdä ristinmerkki (+). Siunauksen
jälkeen voidaan laulaa kolminkertai-
nen aamen, Sävelmäsarja A, (ks. liite)
Sävelmäsarja B, (ks liite).

Pappi voi sanoa:

Ottakaa vastaan (Jumalan/Herran) siunaus.

p: Herra siunatkoon teitä ja varjeltakoon teitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa teille
ja olkoon teille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne
ja antakoon teille rauhan.
Isän ja Pojan + ja Pyhän Hengen nimeen.
s: Aamen(, aamen, aamen).

tai

Esilukija voi sanoa:

Ottakaamme vastaan (Jumalan/Herran) siunaus.

e/s: Herra siunatkoon meitä ja varjeltakoon meitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa meille
ja olkoon meille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa meidän puoleemme

ja antakoon meille rauhan.
Isän ja Pojan + ja Pyhän Hengen nimeen.

s: Aamen

Lähetämissanat

Lähetämissanat voidaan sanoa tässä tai aivan viimeisenä. Kohta voidaan jättää pois tai sanoa vapaasti valituin sanoin. Jos lähetämissanat sanotaan siunauksen jälkeen, voidaan käyttää joko lyhyttä tai pidempää lähettämisen teemaan liittyvää tervehdystä.

P/E: Jumala lähettää meidät (maailmaan) jakamaan leivän ja rakentamaan rauhaa.

(s:) Lähtekäämme tästä jumalanpalveluksesta elämään Jumalan kunniaksi ja palvelemaan toisia ihmisiä.

tai

P: Lähtekäämme rauhassa

(s:) Herramme Jeesuksen Kristuksen nimessä.

tai

P/E: Lähtekää rauhassa

(s:) ja palvelkaa Herraa iloiten.

tai

P/E: Jumala luo maailman

(s:) ja tahtoo meidän elävän.

P/E: Jumala rakastaa maailmaa

(s:) ja täyttää meidät rakkaudella.

P/E: Jumala uudistaa maailman

(s:) ja antaa meille tulevaisuuden ja toivon.

Virsi ja/tai päätösmusiikki

Tämä kohta voidaan jättää pois.
Jumalanpalvelus voidaan päät-
tää virrellä, ellei sitä ole laulettu jo
aikaisemmin Lähettäminen-osan
ylistysvirtenä.

JOULUAAMUN JUMALANPALVELUS

KOKOONTUMINEN

Kellojensoitto

Virsi

Johdantosanat 15

Johdantosanat voidaan lukea vuorolukuna tai laulaa (ks. liite).
Voidaan käyttää myös muita johdantosanoja tai laulaa kertosaakeinen psalmilaulu.

Ylistyslaulu

(Rvk. 697:2, 697:6 tai jokin muu)

Ylistyslaulu voidaan laulaa, jos johdantosanat luetaan.

Päivän rukous

SANA

Vanhan testamentin lukukappale

Psalmi

Epistola

Virsi

Evankeliumi

Saarna

Uskontunnustus

Virsi

Kirkon esirukous

Herran rukous

LÄHETTÄMINEN

Virsi/Ylistys

Siunaus

Virsi

Päätösmusiikki

Lähetämissanat

PITKÄPERJANTAIN JUMALANPALVELUS

KOKOONTUMINEN

Virsi

Johdantosanat 16 tai 17

Voidaan käyttää myös muita johdantosanoja.

Armonvakuutus

(Käytetään jotakin vaihtoehtoista 1–3.)

Päivän rukous

SANA

Ensimmäinen lukukappale (Herran kärsivästä palvelijasta)

Lukukappale voidaan ilmoittaa:

P/E: Kuulkaamme Jumalan sanaa Herran kärsivästä palvelijasta.
Profeetta Jesaja sanoo:

Luetaan Jesaja 53:1–12.

Lukija voi lopettaa:

E: Tämä on Jumalan sana.

tai

Tämä on Herran sana.

tai

Tämä on Raamatun sana.

s: Jumalalle kiitos.

tai

s: Jumala, tee sanasi meille eläväksi.

Toinen lukukappale

Päivän epistola Ruotsin kirkon evankeliumikirjasta.

Lukukappale voidaan ilmoittaa:

p/E: Kuulkaamme pitkäperjantain epistolaa.

Apostoli – – kirjoittaa./ – – kirjeessä kirjoitetaan.

Lukija voi lopettaa:

E: Tämä on Jumalan sana.

tai

Tämä on Herran sana.

tai

Tämä on Raamatun sana.

s: Jumalalle kiitos.

tai

s: Jumala, tee sanasi meille eläväksi.

Virsi

Kolmas lukukappale (Jeesuksen kärsimisestä ja kuolemasta)

Lukija voi sanoa:

p/E: Ylentäkää sydämenne Jumalan puoleen ja kuulkaa päivän pyhä evankeliumi.

Näin kirjoittaa – –.

Lukija voi lopettaa:

Tämä on pyhä evankeliumi.

s: Ylistys sinulle, Kristus.

Saarna

Uskontunnustus

Virsi

Virren aikana voidaan kerätä kolehti.

Kirkon esirukous

(Esirukous 8, s. 58, Rvk. 700:1 tai jokin muu esirukous.)

Ristin äärellä

Mietiskely ristin äärellä.

Voi jäädä pois.

P/E: Katsokaa ristin puuta, johon maailman Vapahtaja on naulittu.
Rukoilkaamme.

Seurakunta yhtyy hiljaiseen rukoukseen.

Virsi

Herran rukous

LÄHETTÄMINEN

Siunaus

Virsi

EHTOOLLINEN SAIRAAN LUONA

Virsi

Johdantosanat

Raamatun lukua

Luetun selittäminen

*Anteeksipyyntö tai
Rukous Jumalan varaan
jättäytymisestä*

Jos rukoillaan rukous Jumalan
varaan jättäytymisestä, ei anteeksi-
antoa tai armonvakuutusta sanota.

Anteeksianto tai armonvakuutus

Virsi

Ehtoollisrukous

Herran rukous

Ehtoollisen jakaminen

Kiitosrukous ehtoollisesta

Rukoukseen voidaan liittää
esirukousaiheita.

Siunaus

Virsi

Vaihtoehtoisesti virsi voidaan laulaa
ennen siunausta.

KIRKOLLISET TOIMITUKSET

KASTE

Ohjeita

Kaste toimitetaan Kolmiyhteisen Jumalan nimeen puhtaalla vedellä. Kaste voi olla valelukaste tai upotuskaste. Jokainen kastetaan vain kerran.

Kaste on osa seurakunnan jumalanpalveluselämää ja se vietetään joko erillisenä kastejumalanpalveluksena tai osana yleistä jumalanpalvelusta. Sivulla 120 on ohjeita siitä, miten kaste toimitetaan osana yleistä jumalanpalvelusta. Kaste ja avioliittoon vihkiminen voidaan viettää samassa jumalanpalveluksessa, ks. s. 152. Kastejumalanpalveluksen johtaa se, jolla on kelpoisuus hoitaa papin tehtäviä Ruotsin kirkossa.

Kaste toimitetaan yleensä kirkossa tai kappelissa. Näin ilmaistaan, että kaste on kirkon perusta, sakramentti, jota vietetään seurakunnan keskellä. Kaste voidaan viettää myös muualla, esimerkiksi kotona. Jos mahdollista, kirkkoväärti tai muu jumalanpalveluksissa avustava maallikko voi osallistua kastejumalanpalvelukseen.

Kastejumalanpalvelukseen kuuluvia rukouksia ja lukukappaleita voivat lukea tai johtaa esimerkiksi vanhemmat, kastettava tai kummit. Kun seurakunnassa on käytössä pääsiäiskynttilä, se voi palaa kastetoimituksen aikana, ja kastekynttilä sytytetään siitä.

Kastepuhe kuuluu kastejumalanpalvelukseen, jos se on pastoraalisesti sopivaa. Kastepuhe voidaan sijoittaa toimitukseen joko raamatunluvun, kastamisen tai tervetuloitovotuksen jälkeen.

Lapsen kasteessa luetaan johdannossa raamatunlukukohtana Mark. 10: 13-16. Nuoren tai aikuisen kasteessa voidaan sen asemasta lukea myös Luuk. 4: 16-20. Nuoren tai aikuisen kasteesta voidaan kiitosrukous jättää pois tai rukoilla sen tilalla jokin muu rukous.

Jos kaste joudutaan toimittamaan kriisitilanteessa, kastettavan päälle valellaan vettä kolme kertaa ja toimituksen johtaja sanoo: ”Minä kastan sinut Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen”. Sen jälkeen voidaan lukea erityinen kiitosrukous (ks. s. 108) ja se voi korvata kasteen merkityksestä kertovat sanat. Kastamisen jälkeen voidaan lukea Herran rukous ja siunaus. Kuka tahansa kastettu voi toimittaa kasteen kriisitilanteessa. Kasteen toimittaja ilmoittaa kasteen mahdollisimman pian sen seurakunnan kirkkoherralle, jossa kastettu on kirjoilla.

Kastettavalle voidaan kutsua kummeja. Kummien tulee olla kastettuja. Heidän tehtävänä on toimia kastetun tukena tämän kasvaessa ja kypsyessä ihmisenä ja kristittynä.

Kastetoimitusta edeltää kaste keskustelu, jossa kastettava ja hänen läheisiään valmistellaan kastetoimitukseen. Kaste ja opetus kuuluvat yhteen. Niiden keskinäinen järjestys voi vaihdella. Lapsena kastettu kutsutaan myöhemmin saamaan kasteopetusta. Nuoren ja aikuisen kasteetta edeltää aina kasteopetusta. Jos kastettu on kasteopetusta saatuaan vähintään 16 vuoden ikäinen, hänet merkitään konfirmoiduksi. Ks. s. 126.

KASTEJUMALANPALVELUS

Kellojensoitto

Ristikulkue voi tulla sisään kellojensoiton tai johdantomusiikin aikana.

Musiikkia

Kokoontumissanat

Kokoontumissanat voidaan sanoa tässä tai virren jälkeen.

P: Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

tai

P: Kolmiyhteisen Jumalan nimeen.

Pappi jatkaa seuraavin tai niitä vastaavin sanoin:

P: Nyt on ilon ja riemun hetki:
me vietämme kastejumalanpalvelusta.
Jumala antaa kasteen lahjan
*hänelle, joka tänään kastetaan /
heille, jotka tänään kastetaan.*

Virsi

Raamatunluku

Pappi tai lukija voi sanoa:

Lapsen kasteessa luetaan Mark 10: 13–16. Se voidaan lukea myös nuoren ja aikuisen kasteessa.

Kuulkaamme evankeliumia Jeesuksesta ja lapsista.

tai

Kuulkaamme Jeesuksen sanoja siitä, miten lapset ovat uskon esikuva.

P/E: Jeesuksen luo tuotiin lapsia, jotta hän koskisi heihin. Opetuslapset moittivat tuojia, mutta sen huomattaessaan Jeesus närkästyi ja sanoi heille: ”Sallikaa lasten tulla minun luokseni, älkää estäkö heitä. Heidän kaltaistensa on Jumalan valtakunta. Totisesti: joka ei ota Jumalan valtakuntaa vastaan niin kuin lapsi, hän ei sinne pääse.” Hän otti lapset syliinsä, pani kätensä heidän päälleen ja siunasi heitä.

(Mark. 10: 13-16)

tai

Pappi tai esilukija voi sanoa:

Nuoren ja aikuisen kasteessa voidaan vaihtoehtoisesti lukea seuraava lukukappale:

Kuulkaamme Jeesuksen sanoja vapautuksesta ja armosta.

P/E: Jeesus tuli Nasaretiin, missä hän oli kasvanut, ja meni sapattina tapansa mukaan synagogaan. Hän nousi lukemaan, ja hänelle ojennettiin profeetta Jesajan kirja. Hän avasi kirjakäärön ja löysi sen kohdan, jossa sanotaan:

– Herran henki on minun ylläni,
sillä hän on voidellut minut.

Hän on lähettänyt minut
ilmoittamaan köyhille hyvän sanoman,
julistamaan vangituille vapautusta
ja sokeille näkönsä saamista,
päästämään sorretut vapauteen
ja julistamaan Herran riemuvuotta.

Luuk. 4: 16-19

Rukous

Kohtaan sisältyvät kastettavan nimen kysyminen, kiitosrukous ja vapautusrukous.

Pappi voi sanoa:

Me rukoilemme nyt *tämän lapsen puolesta, jonka mainitsimme nimeltä. Näiden lasten puolesta, jotka mainitsimme nimeltä.*

P: Minkä nimen *te olette antaneet lapsellenne/lapsinnelle/ sinä olet antanut lapsellesi?/*
Mikä on nimesi?

Toinen vanhemmista tai kastettava vastaa:

NN (etunimet).

Toinen vanhemmista tai joku muu voi johtaa jonkin seuraavista kiitosrukouksista tai sitä vastaavan rukouksen. Kiitosrukous, jota käytetään ensisijaisesti lapsen kasteessa:

P/E: Jumala.
(Olemme tässä, elämän ihmeen edessä.)
Me kiitämme sinua NN:stä,
lahjasta, jonka olet antanut,
ja siitä luottamuksesta, jota olet osoittanut meille.
Anna meille hellyyttä, lujuttia ja malttia.
Auta meitä välittämään sinun rakkauttasi
NN:lle. (*tälle lapselle, josta / näille lapsille, joista olemme saaneet vastuun*).
Jeesuksen nimessä.
Aamen.

tai

P/E: Jumala, kiitos NN:stä,
 kiitos, että kannat *häntä/heitä* rakkaudessa.
 Kiitos lahjasta ja luottamuksesta, jota olet osoittanut meille.
 Kiitos elämästä, jonka saamme jakaa toistemme kanssa.
 Aamen.

tai

<p>P/E: Laupias Jumala, sinä olet meidän kanssamme elämässä ja kuolemassa. Me kiitämme NN:stä ja rukoi- lemme <i>hänen/heidän</i> puolestaan. Sulje <i>hänet/heidät</i> rakastavaan syliisi. Kiitos, että kaste liittää meidät Jeesukseen Kristukseen. Aamen.</p>	<p>Tätä rukousta käytetään kasteessa kriisitilanteessa. Se voi korvata kasteen merkityksestä kertovat sanat ennen raamatunkohdan Matt. 28: 18–20 lukemista.</p>
---	---

Vapautusrukous

Pappi, vanhemmat, läheiset,
 kummit ja muut läsnäolijat voivat
 panna kätensä lapsen pään päälle
 vapautusrukouksen ajaksi.

P: Jumala, sinä, joka yksin pelastat kaikesta pahasta,
 vapauta NN pimeyden vallasta
 ja säilytä hänet valossasi nyt ja aina.

Ota vastaan ristinmerkki
 (otsallesi +,
 suullesi +
 ja sydämellesi +).
 Jeesus Kristus
 kutsuu sinut opetuslapseseen.

tai

P: Jumala, sinä vapautat pimeydestä.
Sinä eheytät särkyneisyyden.
Varjele NN:ää rakkaudessasi nyt ja aina.

Ota vastaan ristinmerkki
(otsallesi +,
suullesi +
ja sydämellesi +).
Jeesus Kristus
kutsuu sinut opetuslapseseen.

Virsi/Musiikki

Kasteen merkityksestä kertovat sanat ja Raamatunluku Kastejumalanpalveluksen kiinteä kohta.

Ennen raamatunkohdan Matt. 28: 18–20 lukemista sanotaan jokin seuraavista kasteen merkityksestä kertovista sanoista:

P: Jumala pitää huolta kaikista ihmisistä ja koko luomakunnasta.
Kasteessa meidät liitetään Jeesukseen Kristukseen,
joka kohtaa meidät armollaan.
Kastettuina me kuulumme kirkkoon.
Meidät kutsutaan palvelemaan lähimmäistämme
ja tekemään Jumalan valtakunta näkyväksi tässä maailmassa.

tai

P: Kasteessa meidät liitetään Jeesukseen Kristukseen
yhdessä kaikkien niiden kanssa,
jotka kaikkina aikoina ja kaikkialla maailmassa
tahtovat seurata häntä elämässä ja kuolemassa,
ylösnosemuksen toivossa.
Kaste ei tee eroa ihmisten välillä.
Kukaan ei ole enää suurin tai pienin, ensimmäinen tai viimeinen.
Kaikki ovat yhtä Jeesuksessa Kristuksessa.

tai

P: Kaste on Jumalan lahja,
 lupaus elämästä, joka ei koskaan kuole.
 Kaste on ilon lähde,
 joka vie kirkon yhteyteen.
 Jeesus Kristus, joka pelastaa kaikesta pahasta
 ja Pyhä Henki, joka antaa voimaa,
 on aina *kastettavan/kastettavien* kanssa.

Pappi/Esilukija voi sanoa:

Me kastamme, koska Jeesus on sanonut:

P/E: Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä.
 Menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni:
 kastakaa heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen ja opettakaa
 heitä noudattamaan kaikkea, mitä minä olen käskenyt teidän
 noudattaa. Ja katso, minä olen teidän kanssanne kaikki päivät
 maailman loppuun asti.
Matt. 28: 18–20

Voidaan lukea yksi tai useampi seuraavista tai muista kasteeseen
 liittyvistä raamatunkohdista. Lukeminen voidaan aloittaa:

P/E: Kuulkaamme Raamatun sanaa – –:

Sinä olet luonut minut sisintäni myöten,
 äitini kohdussa olet minut punonut.
 Minä olen ihme, suuri ihme,
 ja kiitän sinua siitä.
 Ihmeellisiä ovat sinun tekosi,
 minä tiedän sen.
 Minä olen saanut hahmoni näkymättömissä,
 muotoni kuin syvällä maan alla,
 mutta sinulta ei pieninkään luuni ole salassa.
 Sinun silmäsi näkivät minut jo idullani,
 sinun kirjaasi on kaikki kirjoitettu.
 Ennen kuin olin elänyt päivääkään,
 olivat kaikki päiväni jo luodut.
Ps. 139: 13–16

Nyt – näin sanoo Herra,
 joka sinut loi, Jaakob,
 joka sinut muovasi, Israel:
 – Älä pelkää. Minä olen lunastanut sinut.
 Minä olen sinut nimeltä kutsunut,
 sinä olet minun.
 Kun kuljet vesien halki, minä olen sinun kanssasi,
 kun virtojen poikki, ne eivät tempaa sinua mukaansa,
 kun astut tulen lävitse, sinä et pala
 eikä liekki sinua polta.
 Minä, Herra, olen sinun Jumalasi.
 Minä, Israelin Pyhä, olen sinun pelastajasi.
Jes. 43: 1–3

Niinä päivinä Jeesus tuli Galilean Nasaretista, ja Johannes kastoi hänet Jordanissa. Vedestä noustessaan Jeesus näki, kuinka taivaat aukenivat ja Henki laskeutui häneen kyyhkynen tavoin. Ja taivaista kuului ääni: ”Sinä olet minun rakas Poikani, sinuun minä olen mieltynyt.”

Mark. 1: 9–11

”Kääntykää ja ottakaa itse kukin kaste Jeesuksen Kristuksen nimeen, jotta syntinne annettaisiin anteeksi. Silloin te saatte lahjaksi Pyhän Hengen.”

Ap. t. 2: 38

Herran enkeli puhui Filippokselle: »Lähde etelään päin ja mene tielle, joka vie Jerusalemissa Gazaan ja on autio.» Filippos lähti sinne. Juuri silloin sitä tietä tuli mahtava etiopialainen hoviherra, eunukki, joka hoiti Etiopian kuningattaren eli kandaken koko omaisuutta. Hän oli käynyt Jerusalemissa pyhiinvaellusmatkalla ja oli nyt palaamassa kotiin, istui vaunuissaan ja luki profeetta Jesajan kirjaa.

Henki sanoi Filippokselle: »Mene lähemmäs ja pysytle vaunujen vieressä.» Filippos juoksi vaunujen luo, ja kuullessaan miehen lukevan profeetta Jesajaa hän sanoi: »Sinä kyllä luet, mutta mahdatko ymmärtää?» Mies vastasi: »Kuinka ymmärtäisin, kun kukaan ei minua neuvo.» Hän pyysi Filipposta nousemaan vaunuihin ja istumaan vierellään.

Filippos rupesi puhumaan, aloitti tuosta kirjoitusten kohdasta [, jota hoviherra luki,] ja julisti miehelle evankeliumia Jeesuksesta. Matkan jatkuessa he tulivat paikkaan, jossa oli vettä. Silloin hoviherra sanoi: »Tässä on vettä. Estääkö mikään kastamasta minua?» Filippos sanoi hänelle: »Jos koko sydämestäsi uskot, se on mahdollista.» Hoviherra vastasi: »Minä uskon, että Jeesus Kristus on Jumalan Poika.» Hän käski pysäyttää vaunut, ja he molemmat, Filippos ja hoviherra, astuivat veteen, ja Filippos kastoi hänet. Kun he olivat nousseet vedestä, Herran Henki tempasi Filippoksen pois. Hoviherra ei enää nähnyt häntä mutta jatkoi iloisen matkaansa.

Ap. t. 8: 26–31, 35–39 (Hakasulkeissa olevat sanat on lisätty lukupaleeseen selvyuden vuoksi, ne voidaan jättää lukematta.)

Näin meidät kasteessa annettiin kuolemaan ja haudattiin yhdessä hänen kanssaan, jotta mekin alkaisimme elää uutta elämää, niin kuin Kristus Isän kirkkauden voimalla herätettiin kuolleista. Jos kerran yhtäläinen kuolema on liittänyt meidät yhteen hänen kanssaan, me myös nousemme kuolleista niin kuin hän.

Room. 6: 4–5

K Kristus on niin kuin ihmisruumis, joka on yksi kokonaisuus mutta jossa on monta jäsentä; vaikka jäseniä on monta, ne kaikki yhdessä muodostavat yhden ruumiin. Meidät kaikki, olimmepa juutalaisia tai kreikkalaisia, orjia tai vapaita, on kastettu yhdeksi ruumiiksi. Yksi ja sama Henki on yhdistänyt meidät, kaikki me olemme saaneet juoda samaa Henkeä.

1. Kor. 12: 12–13

Jokainen, joka on Kristuksessa, on siis uusi luomus. Vanha on kadonnut, uusi on tullut tilalle!

2. Kor. 5: 17

Kaikki te, jotka olette pukeneet Kristuksen yllenne. Yhdentekevää, oletko juutalainen vai kreikkalainen, orja vai vapaa, mies vai nainen, sillä Kristuksessa Jeesuksessa te kaikki olette yksi.

Gal. 3: 27–28

Kun Jumalan, meidän pelastajamme, hyvyys ja rakkaus ihmisiä kohtaan tuli näkyviin, hän pelasti meidät, ei meidän hurskaiden tekojemme tähden, vaan pelkästä armosta. Hän pelasti meidät pesemällä meidät puhtaiksi, niin että synnyimme uudesti ja Pyhä Henki uudisti meidät.

Tiit. 3: 4–5

Kastepuhe

Kastejumalanpalveluksen kiinteä kohta. Voidaan pitää tässä tai kastamisen ja tervetuloitovotuksen jälkeen.

Virsi/Musiikkia

*Uskontunnustus

Uskontunnustus voidaan aloittaa sanoin:

P/E: Yhdymme/Yhtykäämme kirkon tunnustukseen (merkiksi siitä, että kuulumme Kristuksen maailmanlaajuiseen kirkkoon).

s: Minä uskon Jumalaan,
Isään, Kaikkivaltiaaseen,
taivaan ja maan Luojaan,

ja Jeesukseen Kristukseen,
Jumalan ainoaan Poikaan, meidän Herraamme,
joka sikisi Pyhästä Hengestä,
syntyi neitsyt Mariasta,
kärsi Pontius Pilatuksen aikana,
ristiinnaulittiin, kuoli ja haudattiin,
astui alas tuonelaan,
nousi kolmantena päivänä kuolleista,
astui ylös taivaisiin,
istuu Jumalan, Isän, Kaikkivaltiaan, oikealla puolella
ja on sieltä tuleva tuomitsemaan eläviä ja kuolleita,

ja Pyhään Henkeen,
 pyhän yhteisen seurakunnan,
 pyhään yhteyden,
 syntien anteeksiantamisen,
 ruumiin ylösnousemisen
 ja iankaikkisen elämän.

Pappi voi jatkaa seuraavin tai vastaavin sanoin:

P: Tahdotteko, että *teidän lapsenne/lapsesi* kastetaan tähän uskoon osaksi Kristuksen (maailmanlaajuista) kirkkoa? /

Tahdotko, että sinut kastetaan tähän uskoon osaksi Kristuksen (maailmanlaajuista) kirkkoa?

Vanhemmat/vanhempi tai kastettava(t) vastaavat:

Tahdon.

tai

P: Tämä on se usko, johon meidät kastetaan (Kristuksen maailmanlaajuisessa kirkossa). Siinä me saamme elää ja kuolla noustaksemme ikuisen elämään.

*Kasterukous

Vesi kaadetaan kastemaljaan, ellei sitä ole tehty aikaisemmin.

P: Rukoilkaamme.

P: Jumala, sinä tulet luoksemme Jeesuksessa Kristuksessa. Kiitos, että NN saa ottaa vastaan kasteen lahjan – vapauden ja elämän. Kiitos, että hän saa kulkea uskoen Jeesuksen Kristuksen kanssa ja kasvaa hänen kaltaisekseen. Tule sanassasi ja Pyhässä Hengessäsi ja tee tästä vedestä armon lähde. Amen.

tai

P: Jumala, me kiitämme sinua siitä,
että annat kasteen lähteestä virrata sen veden,
joka tuo maailmalle elämän.
Kiitos, että tulet sanassasi ja Hengessäsi
nyt *kastettavan/kastettavien* luo.
Aamen.

tai

P: Jumala, kiitos lupauksesta, että liität meidät itseesi,
toisiimme ja koko luomakuntaasi.
Kiitos, että kasteen vesi antaa meille
osallisuuden Poikasi elämään, kuolemaan ja ylösnousemukseen.
Kiitos, että sinä annat valon ja toivon johtaa meitä.
Tule Pyhässä Hengessäsi
nyt *kastettavan/kastettavien* luo.
Aamen.

*Kastaminen

Pappi valaa vettä kastettavan päähän kolme kertaa. Sen jälkeen hän panee kätensä kastetun pään päälle ja rukoilee Pyhää Henkeä.

P: NN,
minä kastan sinut
(Kolmiyhtheisen Jumalan:) Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

Elämän Jumala,
täytä NN Pyhällä Hengelläsi
ja auta häntä elämään joka päivä kasteestaan.

Tervetuloitovotus
(ja kastekynttilän luovutus)

Tervetuloitovotus voidaan sanoa seuraavin tai niitä vastaavin sanoin:

P/E: NN, me toivotamme *sinut tervetulleeksi/teidät tervetulleiksi* Kristuksen kirkkoon/ – – seurakuntaan, joka on osa maailmanlaajuista kirkkoa.
Me otamme *sinut/teidät* vastaan rakkauden ja odotuksen tuntein.

Vanhemmille ja lapsen huoltajille (ja kummeille):

Seurakunnan ja teidän, vanhempien ja kummien tehtävä on huolehtia *hänestä/heistä* ja rukoilla *hänen/heidän* puolestaan.

Kastekynttilä voidaan sytyttää ja sanoa seuraavat tai vastaavat sanat:

Ota/Ottakaa vastaan *tämä kynttilä/nämä kynttilät*.
Se muistuttaa/Ne muistuttavat meitä Jeesuksesta, joka sanoi:
Minä olen maailman valo.
Se, joka seuraa minua,
ei kulje pimeässä,
vaan hänellä on elämän valo.

Kastepuhe

Kastejumalanpalveluksen kiinteä kohta. Se voidaan pitää tässä tai raamatunluvun jälkeen ennen uskontunnustusta.

Esirukous

Jokin seuraavista tai muu rukous.

Rukoilkaamme.

P/E: Jumala, taivaan ja maan luoja. Tämä rukous voidaan laulaa tai lukea
Sinä annat elämän ja Hengen. (musiikki, sävelmäsarja A, ks. liite).
Me rukoilemme *NN:n puolesta/niiden puolesta*,
jonka/jotka olet ottanut vastaan kasteessa.
Varjele *häntä/heitä* Hengelläsi
eksymästä vaarallisessa maailmassa.
Anna *hänen/heidän* oppia tuntemaan sinua yhä enemmän.

Suojele *häntä/heitä* elämässä, kuolemassa ja ikuisuudessa.
 Auta meitä iloiten ja luottavasti
 antamaan *hänelle/heille* turvaa ja läheisyyttä.
 (Kuule meitä) Jeesuksen nimessä.
 Aamen.

tai

P/E: Elämän Jumala.
 Me toivomme kaikkea hyvää *NN:lle*.
 Hyvät ajatukset täyttävät mielemme, kun rukoilemme:
 anna *hänen/heidän* elää uskossa
 ja kasvaa turvallisessa ympäristössä yhdessä toisten kanssa.
 Anna *hänelle/heille* toivoa ja rohkeutta, kun elämä on vaikeaa.
 Anna seurakunnan esirukousten kantaa *häntä/heitä*.
 Anna *hänen/heidän* kokea, että *häntä/heitä* rakastetaan
 ja että sinä varjelet *häntä/heitä* elämän halki.
 Anna *hänelle/heille* voimaa puolustaa toisia
 ja anna *hänen/heidän* kokea, että armo kantaa.
 (Kuule meitä) Jeesuksen nimessä.
 Aamen.

tai

P/E: Jumala, me rukoilemme nyt kastetun *NN:n* puolesta.
 Anna *hänen* kokea sinun läheisyyttäsi
 ja olla rauhasi välikappale.
 Anna *hänelle* uutta voimaa kirkon yhteydestä
 ja auta häntä tekemään valtakuntasi näkyväksi maan päällä.
 Anna meidän kaikkien elää yhdessä kasteestamme ja
 kasvaa uskossa, toivossa ja rakkaudessa.
 (Kuule meitä) Jeesuksen nimessä.
 Aamen.

Herran rukous

Voidaan käyttää myös rukouksen
 ekumeenista sanamuotoa, ks. s. 12.

Pappi tai esilukija voi sanoa:

Rukoilemme yhdessä Herran rukouksen.

s: Isä meidän,
joka olet taivaissa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta
ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

*Siunaus

Pappi voi sanoa:

Ottakaa vastaan Jumalan/Herran siunaus.

p: Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa teille
ja olkoon teille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne
ja antakoon teille rauhan.
Isän ja Pojan + ja Pyhän Hengen nimeen.
s: Aamen.

Virsi

Lähetämissanat

Voidaan käyttää jotakin seuraavista vaihtoehtoista tai muita lähettämissanoja. Kohta voidaan jättää pois.

P/E: Lähtekäämme rauhassa
(s:) Herramme Jeesuksen Kristuksen nimessä.

tai

P/E: Lähtekää rauhassa
(s:) ja palvelkaa Herraa /Jumalaa iloiten.

tai

P/E: Kasteen Jumala on aina kanssamme.
s: Eläkäämme luottaen ja toivoen.
P: Kasteen Jumala siunaa meitä.
s: Olkaamme siunaukseksi.
P: Kasteen Jumala rakastaa meitä.
s: Vaeltakaamme rakkaudessa.

Musiikkia

Kaste yleisen jumalanpalveluksen yhteydessä

Yleisessä jumalanpalveluksessa kaste voidaan liittää jumalanpalveluksen alkuun tai Sana-osaan seuraavasti:

1. Seurataan kastejumalanpalvelusta kohtaan tervetuloitovotus (ja kastekynttilän luovutus).
Raamatunlukukappale Matt. 28: 18–20 luetaan.
2. Virsi.
3. Jumalanpalvelus jatkuu päämessun, messun tai sanajumalanpalveluksen järjestyksen mukaan, mutta raamatunlukukappaleita luetaan vähemmän. Kirkon esirukoukseen liitetään rukous kastetun/kastettujen (ja hänen perheensä/heidän perheidensä) puolesta.

tai

1. Seurataan päämessun, messun tai sanajumalanpalveluksen järjestystä saarnaan saakka.
2. Virsi.
3. Seurataan kastejumalanpalveluksen järjestystä kohtaan tervetuloitovotus (ja kastekynttilän luovutus). Raamatunlukukappale Matt. 28: 18–20 luetaan.
4. Virsi.
5. Jumalanpalvelus jatkuu Kirkon esirukouksesta päämessun, messun tai sanajumalanpalveluksen järjestyksen mukaan. Kirkon esirukoukseen liitetään rukous kastetun/kastettujen (ja hänen perheensä/heidän perheidensä) puolesta.

RIPPI

Ohjeita

Ripissä yksittäisellä ihmisellä on mahdollisuus tunnustaa syntinsä ja saada Jumalan anteeksianto. Ripin saa ottaa vastaan sellainen, jolla on kelpoisuus hoitaa papin tehtäviä Ruotsin kirkossa. Voimassa olevan kirkkojärjestyksen mukaan papilla on ehdoton vaitiolovelvollisuus hänen tietoonsa ripissä tai sielunhoitokeskustelussa tulleista asioista. Tälle vaitiolovelvollisuudelle on myös lain suoja. Ennen rippiä voidaan keskustella. Pappi voi keskustelun aikana tai ripin yhteydessä antaa neuvoja ripittäytyvälle sekä rohkaista ja kehottaa häntä Jumalan tahdon mukaiseen elämään.

Rippi toimitetaan yksityisesti ja siihen tarvitaan sopiva, suojaisa tila. Siirtyminen keskustelusta rippiin voidaan toteuttaa siten, että pappi pukee ylleen liturgisen asun tai että siirrytään toiseen paikkaan. Ripin pääosat ovat ripittäytyjän tunnustus ja papin julistama synninpäästö Jeesuksen Kristuksen antaman tehtävän mukaan.

RIPIN JÄRJESTYS

P: (Kolmiyhteisen Jumalan:) Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.
Aamen.

Johdantorukous

Pappi rukoilee omin sanoin tai seuraavasti:

P: Jumala, sinä tunnet meidät paremmin kuin me itse.
Kun rikomme tahtoasi vastaan,
sinä tahdot sovittaa meidät itsesi kanssa.
Me tulemme luoksesi uskoen, että annat anteeksi.

Raamatunluku

Voidaan lukea yksi seuraavista raamatunkohdista tai jokin muun raamatunkohta.

Jeesus sanoi: ”Jolle te annatte synnit anteeksi, hänelle ne ovat anteeksi annetut. Jolta te kiellätte anteeksiannon, hän ei saa syntejään anteeksi.”
Joh. 20:23

Joka aamu Herran armo on uusi,
suuri on hänen uskollisuutensa.
Valit. 3:22

Jos me tunnustamme syntimme, niin Jumala, joka on uskollinen ja vanhurskas, antaa meille synnit anteeksi ja puhdistaa meidät kaikesta vääryydestä.
1. Joh. 1:9

Anteeksipyyntö

Pappi voi sanoa:

P: Jumalan edessä saat nyt tunnustaa (ja pyytää anteeksi).

tai

P: Tunnusta nyt (näihin lupauksiin luottaen) syntisi Jumalan edessä.

Tunnustan edessäsi, pyhä Jumala, Ripittäytyvä rukoilee joko omin
että olen usein ja monin tavoin tehnyt sanoin tai seuraavasti:
syntiä ajatuksin, sanoin ja teoin.
Eryteisesti tunnustan, että – –.
Muista minua laupeudessasi
ja anna minulle Jeesuksen Kristuksen tähden
anteeksi rikkomukseni.

tai

Jumala, sinun edessäsi minä tunnustan:
– –.
Jumala, anna minulle anteeksi.

Anteeksianto

Voidaan käyttää myös muuta
anteeksiantoa. Ks. s. 35.

P: Jeesuksen Kristuksen valtuuttamana sanon sinulle:
Sinun syntisi on annettu sinulle anteeksi
(Kolmiyhteisen Jumalan:) Isän ja Pojan + ja Pyhän Hengen nimeen.
Aamen.

tai

P: Jeesuksen Kristuksen valtuuttamana sanon sinulle:
Sinä saat anteeksi
(Kolmiyhteisen Jumalan:) Isän ja Pojan + ja Pyhän Hengen nimeen.
Aamen.

Kiitosrukous

Pappi tai ripittäytyvä voi rukoilla
kiitosrukouksen. Voidaan rukoilla
myös jokin muu kiitosrukous, ks. s.
36. Rukous voidaan myös muotoilla
vapaasti.

Rakas taivaallinen Isä.
Me kiitämme sinua siitä,
että annat kaikki syntimme anteeksi
Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme kautta.
Aamen.

tai

Jumala, kiitos siitä, että annat anteeksi
ja annat voimaa elää.
Aamen.

Siunaus

Pappi voi sanoa:

Ota vastaan Jumalan/Herran siunaus:

P: Herra siunatkoon sinua ja varjeltkoon sinua.
Herra kirkastakoon kasvonsa sinulle
ja olkoon sinulle armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa sinun puoleesi
ja antakoon sinulle rauhan.
Isän ja Pojan + ja Pyhän Hengen nimeen.
Aamen.

Lähetämissanat

P: Kunnia olkoon Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen,
niin kuin alusta on ollut, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

tai

P: Lähtekäämme rauhassa (Herramme) Jeesuksen Kristuksen
nimessä.
Aamen.

KONFIRMAATIO

Ohjeita

Konfirmaatio on osa kirkon kaste- ja opetustehtävää. Kohdatessaan lapsia, nuoria ja aikuisia, kirkko toimii opettavana ympäristönä. Konfirmaatiota tarjotaan nuorille, mutta se voi tapahtua myös myöhemmällä iällä. Konfirmaatiossa vahvistetaan kasteen lupaus Jumalan armosta ja läsnäolosta konfirmoitavien elämässä sekä heidän lähettämisensä Jeesuksen seuraajiksi.

Konfirmaatioon kuuluu opetus (rippikoulu), osallistuminen seurakunnan jumalanpalveluselämään ja konfirmaatiojumalanpalvelus. Konfirmaatiojumalanpalveluksen johtaa Ruotsin kirkon pappi, joka on osallistunut rippikouluopetuksesta vastaavaan ryhmään ja ottanut aktiivisesti osaa rippikoulun työskentelyyn. Jumalanpalveluksen saarnasta vastaavat konfirmoitavat yhdessä papin ja muiden rippikoulun ohjaajien kanssa.

Rippikoulun päättävä jumalanpalvelus voidaan viettää yhdessä tai kahdessa eri tilaisuudessa.

Jos tilaisuuksia on kaksi, ensimmäinen voi olla esimerkiksi sanajumalanpalvelus, johon sisältyy konfirmoitavien muotoilema saarna. Jumalanpalvelukseen kuuluu myös rukous ja siihen liittyvä kättenpäällepanemien sekä konfirmoitujen lähettäminen. Ehtoolliselle he osallistuvat toisessa jumalanpalveluksessa, joka on päämessu tai messu. Konfirmaatio voidaan myös liittää yleiseen jumalanpalvelukseen (päämessuun, messuun tai sanajumalanpalvelukseen).

Konfirmaatiopuhe on konfirmaatiojumalanpalveluksen kiinteä kohta ja sijoittaa voidaan sijoittaa saarnan jälkeen, konfirmoitavien lähettämisan jälkeen, kirkon esirukouksen jälkeen (päämessussa ja messussa) tai sanajumalanpalveluksessa Herran rukouksen jälkeen.

Jos kastettu on kasteopetusta saatuaan vähintään 16 vuoden ikäinen, hänet merkitään konfirmoiduksi. Aikuiset, jotka ovat osallistuneet seurakunnan antamaan opetukseen, voidaan konfirmoida yleisessä jumalanpalveluksessa. He voivat papin (ja ohjaajien) johdolla muotoilla saarnan. Rukous ja kättenpäällepaneminen sekä konfirmoitujen siunaaminen voidaan yleisessä jumalanpalveluksessa liittää uskontunnustuksen jälkeen.

KONFIRMAATIOMESSU TAI –JUMALANPALVELUS

KOKOONTUMINEN

Kellojensoitto

Ristikulkue voi tulla sisään kellojensoiton tai musiikin aikana.

Musiikkia

Kokoontumissanat

P/E: Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen

tai

P/E: Kolmiyhteisen Jumalan nimeen.

Tämän jälkeen voidaan jatkaa seuraavin, niitä vastaavin sanoin.

Rippikoululaiset/konfirmitavat, me olemme kokoontuneet tänään teidän juhlaanne ja iloonne (, jota vietetään kodeissanne ja täällä seurakunnan keskellä). Tahdomme olla teidän kanssanne ja rukoilla teille Jumalan siunausta.

Virsi

Johdanto ja rukous

Kiinteä kohta. Sanotaan seuraavat tai vapaasti muotoillut sanat. Johdannon ja rukouksen voi lausua joku konfirmitavista tai kaikki konfirmitavat yhdessä.

P/E/KONFIRMOITAVAT:

Jeesus sanoo: Minä olen teidän kanssanne kaikki päivät maailman loppuun asti. Konfirmaatio muistuttaa meitä Jumalan Jeesuksessa

Kristuksessa antamasta lupauksesta. Hänen seuraajikseen kutsuttuina meidät lähetetään eteenpäin elämässä.

tai

Konfirmaatio muistuttaa meitä Jumalan lupauksesta, jonka saimme kasteessa.

Me saamme tunnustaa kristillisen uskomme ja rukoilla Pyhän Hengen johdatusta.

Jeesuksen Kristuksen opetuslapiksi kutsuttuina meidät lähetetään eteenpäin elämässä.

(Kaste)kynttilä voidaan sytyttää ja sanoa seuraavat tai samansisältöiset sanat:

P/L:

Tämä kynttilä muistuttaa meitä kasteesta ja Jeesuksesta, joka sanoi:

”Minä olen maailman valo.

Se, joka seuraa minua, ei kulje pimeässä, vaan hänellä on elämän valo.”

P/E/KONFIRMOITAVAT:

Rukoilkaamme.

Voidaan käyttää seuraavaa tai jotain muuta rukousta.

Jumala.

Kiitos, että me saamme elää sinun katseesi alla.

(Vaikka kukaan muu ei näkisi meitä, sinä näet.)

Kiitos rippikouluajasta,

kiitos yhteydestä,

kiitos, että olemme saaneet keskustella elämästä ja uskosta.

Me olemme odottaneet tätä päivää.

Ole kansamme, täytä meidät Hengelläsi.

Auta meitä elämään uskossa sinuun nyt ja aina.

Aamen.

tai

Elämän Jumala

Sinä autat meitä kasvamaan uskossa ja luottamuksessa.

Kiitämme sinua tästä päivästä (ja rippikouluajasta).

Kiitos yhteydestä,
kiitos, että olemme saaneet keskustella elämästä ja uskosta.
Anna meidän avoimin mielin ottaa vastaan sen, minkä haluat antaa
meille.
Lähetä Pyhä Henkesi meihin ja
auta meitä elämään sinuun uskoen.
(Kuule meitä) Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme kautta.
Aamen.

Musiikkia

SANA

(*) Raamatunluku

Raamatunlukukappale Matt. 28:
16–20 luetaan aina. Sen jäl-
keen voidaan lukea muitakin
raamatunlukukappaleita.

Matteuksen lukukappaleen edellä voidaan sanoa:

P/E: Kuulkaamme Jeesuksen sanoja hänen meille antamastaan tehtä-
västä (ja kristityn elämästä).

Kaikki yksitoista opetuslasta lähtivät Galileaan ja nousivat vuorelle,
minne Jeesus oli käsenyt heidän mennä. Kun he näkivät hänet, he
kumarsivat häntä, joskin muutamat epäilivät. Jeesus tuli heidän luokseen
ja puhui heille näin: ”Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan
päällä. Menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni:
kastakaa heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen ja opettakaa heitä
noudattamaan kaikkea, mitä minä olen käsenyt teidän noudattaa. Ja
katso, minä olen teidän kansanne kaikki päivät maailman loppuun asti.”
Matt. 28: 16–20

Lukija voi lopettaa:

P/E: Tämä on pyhä evankeliumi.
s: Ylistys sinulle, Kristus.

Muitakin raamatunlukukappaleita voidaan lukea, esimerkiksi joku seuraavista tai jokin muu. Lukeminen voidaan aloittaa:

P/E: Kuulkaamme Raamatun sanaa – –:

Samana päivänä oli kaksi opetuslasta menossa Emmaus-nimiseen kylään, jonne on Jerusalemissa noin kahden tunnin kävelymatka. He keskustelivat kaikesta siitä, mitä oli tapahtunut. Heidän siinä puhellessaan ja pohdiskellessaan Jeesus itse liittyi heidän seuraansa ja kulki heidän kanssaan. He eivät kuitenkaan tunteneet häntä, sillä heidän silmänsä olivat kuin sokaistut.

Jeesus kysyi heiltä: ”Mistä te oikein keskustellette, matkamiehet?”

Opetuslapset kertoivat hänelle, miten Jeesus oli tuomittu kuolemaan ja ristiinnaulittu, ja kuinka muutamat naiset olivat aamulla havainneet hänen hautansa tyhjäksi. Naiset olivat kertoneet nähneensä enkeleitä, jotka sanoivat, että Jeesus elää, ja kuinka muutamat muut opetuslapset olivat menneet haudalle ja todenneet, että asia oli niin kuin naiset olivat sanoneet.

Silloin Jeesus sanoi heille: ”Voi teitä ymmärtämättömiä! Noinko hitaita te olette uskomaan kaikkea sitä, mitä profeetat ovat puhuneet? Juuri niinhän Messiaan piti kärsiä ja sitten mennä kirkkauteensa.” Ja hän selitti heille Mooseksesta ja kaikista profeetoista alkaen, mitä hänestä oli kaikissa kirjoituksissa sanottu.

He olivat jo saapumassa kylään, jonne olivat menossa. Jeesus oli jatkavinaan matkaansa, mutta he estivät häntä lähtemästä ja sanoivat: ”Jää meidän luoksemme. Päivä on jo kääntymässä iltaan.” Niin hän meni sisään ja jäi heidän luokseen. Kun hän sitten aterioi heidän kanssaan, hän otti leivän, kiitti Jumalaa, mursi leivän ja antoi sen heille. Silloin heidän silmänsä aukenivat ja he tunsivat hänet. Mutta samassa hän jo oli poissa heidän näkyvistään. He sanoivat toisilleen: ”Eikö sydämemme hehkunut innosta, kun hän kulkiessamme puhui meille ja opetti meitä ymmärtämään kirjoitukset?”

Heti paikalla he lähtivät matkaan ja palasivat Jerusalemiin. Siellä olivat koolla yksitoista opetuslasta ja muut heidän joukkoonsa kuuluvat. Nämä sanoivat: ”Herra on todella noussut kuolleista! Hän on ilmestynyt Simonille.” Nuo kaksi puolestaan kertoivat, mitä matkalla oli tapahtunut ja miten he olivat tunteneet Jeesuksen, kun hän mursi leivän.

Luuk 24: 13–35 (Kursivoitu jakso on tiivistelmä jakeista 17–24.)

tai

Jeesus sanoi: ”Minun käskyni on tämä: rakastakaa toisianne, niin kuin minä olen rakastanut teitä. Suurempaa rakkautta ei kukaan voi osoittaa, kuin että antaa henkensä ystäviensä puolesta. Te olette ystäviäni, kun teette sen minkä käsen teidän tehdä.”

Joh. 15: 12–14

tai

Kaikki te, jotka olette Kristukseen kastettuja, olette pukeneet Kristuksen yllenne. Yhdentekevää, oletko juutalainen vai kreikkalainen, orja vai vapaa, mies vai nainen, sillä Kristuksessa Jeesuksessa te kaikki olette yksi.

Gal. 3: 27–28

tai

Rakkaat ystävät! Kun Jumala on meitä näin rakastanut, tulee meidänkin rakastaa toisiamme. Jumalaa ei kukaan ole koskaan nähnyt. Mutta jos me rakastamme toisiamme, Jumala pysyy meissä ja hänen rakkautensa on saavuttanut meissä päämääränsä. Me pysymme hänessä ja hän pysyy meissä; tämän me tiedämme siitä, että hän on antanut meille Henkeään.

1. Joh. 4: 11–13

Saarna

Papin ja muiden ohjaajien avulla konfirmoitavat valmistelevat ja toteuttavat saarnan, johon voi kuulua draamaa ja musiikkia.

Konfirmaatiopuhe

Puhe konfirmoitaville pidetään tässä tai kirkon esirukouksen jälkeen (päämessussa tai messussa). Sana-jumalanpalveluksessa se voi seurata Herran rukousta.

Virsi

Virren aikana voidaan kerätä kolehti. Se voi tapahtua myös myöhemmin jumalanpalveluksessa. Konfirmoitavat voivat virren aikana tulla alttarin ääreen yhdessä rippikoulun ohjaajien kanssa.

*Uskontunnustus

Uskontunnustus voidaan aloittaa sanoin:

p: Yhdymme/Yhtykäämme nyt kirkon tunnustukseen
(merkiksi siitä, että kuulumme Kristuksen maailmanlaajuiseen
kirkkoon).

s: Minä uskon Jumalaan,
Isään, Kaikkivaltiaaseen,
taivaan ja maan Luojaan,

ja Jeesukseen Kristukseen,
Jumalan ainoaan Poikaan, meidän Herraamme,
joka sikisi Pyhästä Hengestä,
syntyi neitsyt Mariasta,
kärsi Pontius Pilatuksen aikana,
ristiinnaulittiin, kuoli ja haudattiin,
astui alas tuonelaan,
nousi kolmantena päivänä kuolleista,
astui ylös taivaisiin,
istuu Jumalan, Isän, Kaikkivaltiaan, oikealla puolella
ja on sieltä tuleva tuomitsemaan eläviä ja kuolleita,

ja Pyhään Henkeen,
pyhän yhteisen seurakunnan,
pyhään yhteyden,
syntien anteeksiantamisen,
ruumiin ylösnousemisen
ja iankaikkisen elämän.

Uskontunnustuksen jälkeen voidaan jatkaa seuraavin sanoin:

p/E: Tähän (Kristuksen maailmanlaajuisen kirkon)
uskoon meidät on kastettu.
Siinä me saamme elää ja kuolla
ja nousta ikuisen elämään.

(Antakoon Jumala teille voimaa,
jotta te yhdessä seurakunnan kanssa kasvaisitte tässä uskossa,
ja osoittaisitte sen rakastamalla Jumalaa ja lähimmäisiänne.)

Virsi

Konfirmoitavat tulevat alttarin
ääreen, jos sitä ei ole tehty aikai-
semmin, ja he voivat polvistua.

Rukous ja kättenpäällepaneminen

P: Rukoilkaamme.

P: Jumala, me kiitämme sinua siitä, että
kutsut meidät seuraamaan sinua.
Lähetä hyvä Henkesi auttamaan näitä konfirmoitavia.
Anna heille voimaa ja rohkeutta elämään kristittyinä.
Johdata heitä tielläsi, ole heidän kanssaan
ja täytä heidät luottamuksella ja ilolla.
Aamen.

Kättenpäällepaneminen ja rukous

P/E: NN, Jumalan hyvä Henki olkoon sinun kanssasi nyt ja aina.
Aamen.

tai

P/E: NN, Jumalan hyvä Henki johtakoon sinua kaikilla teilläsi. Aamen.

Lähetämissanat konfirmoiduille

P: Rakkaat ystävät.
Teidät on kutsuttu seuraamaan Jeesusta Kristusta,
olemaan hänen työtovereitaan
ja tekemään Jumalan tahto näkyväksi maailmassa.
Tulevaisuus on tuntematon,
mutta teitä ympäröi Kristuksen rakkaus

ja seurakunnan esirukoukset.
 Jumala ei petä milloinkaan.
 Hänen sanastaan, rukouksesta ja ehtoollisesta
 saatte voimaa elämäänne.
 Pysykää avoimina Jumalan Hengelle,
 niin hän johdattaa teitä joka päivä ja antaa toivoa
 kaikissa elämän tilanteissa.
 (Kolmiyhteisen Jumalan:) Isän ja Pojan + ja Pyhän Hengen nimeen.
 Aamen.

tai

P: Rakkaat ystävät.
 Teidät on kutsuttu seuraamaan Jeesusta Kristusta
 ja toteuttamaan hänen tahtoaan maailmassa.
 Hänen rakkautensa kantaa teitä.
 Te saatte voimaa Jumalan sanasta, ehtoollisesta ja rukouksesta.
 Jumalan rauhan ympäröiminä teidät lähetetään jatkamaan
 matkaanne
 ja toimimaan oikeudenmukaisuuden ja sovinnon puolesta.
 Pysykää avoimina Jumalan Hengelle.
 että hän voisi joka päivä johdattaa teitä ja täyttää teidät toivolla.
 (Kolmiyhteisen Jumalan:) Isän ja Pojan + ja Pyhän Hengen nimeen.
 Aamen.

Konfirmaatiopuhe

Puhe konfirmoitaville voidaan pitää saarnan jälkeen tai tässä tai kirkon esirukouksen jälkeen (päämessussa tai messussa). Sanajumalanpalveluksessa se voi seurata Herran rukousta.

Virsi tai musiikkia

Esirukous

Esirukous voidaan toteuttaa seuraavan ehdotuksen mukaan tai käyttää jotakin muuta esirukousta. Siihen voidaan liittää luettu tai laulettu seurakunnan vastaus. Rukous voidaan muotoilla päämessun järjestyksessä olevien ohjeiden mukaisesti ja siihen voidaan liittää myös anteeksipyyntörukous ja armonvakuutus tai rukous Jumalan varaan jättäytymisestä (ks. s. 37).

P/E: Jumala, me rukoilemme luomasi maailman puolesta.
Me rukoilemme, että jokainen ihminen löytäisi paikkansa, tarkoituksensa ja tehtävänsä elämässään.

Me rukoilemme konfirmoitujen (nuorten) ja heidän tulevaisuutensa puolesta.
Anna huolenpidon ja esirukousten kantaa heitä.

Jumala, sinä olet kulkenut heidän rinnallaan
ja ottanut heidät omiksesi kasteessa.
Anna heidän aina tuntea läsnäolosi ja siunauksesi.
Tee heistä oikeudenmukaisuuden ja rauhan rakentajia.

Auta meitä kaikkia välittämään sinun rakkauttasi niille,
joiden kanssa me elämme ja joita me kohtaamme
(koulussa, työssä ja vapaa-aikana).

Opeta meitä elämään rauhassa ja sovussa
ja varjelemaan elämää kaikkialla maan päällä.

Vahvista uskoamme sinun lupauksiisi
rauhasta maan päällä ja tulevaisuudesta sinun kanssasi.
Aamen.

Herran rukous

Jos konfirmaatiojumalanpalveluksessa ei vietetä ehtoollista, seuraa tässä Herran rukous ja Lähettäminen. Voidaan käyttää myös rukouksen ekumeenista sanamuotoa, ks. s. 12. Ehtoollista vietettäessä Herran rukous rukoilaan Kiitosateria-osassa.

Pappi voi sanoa:

Rukoilemme yhdessä Herran rukouksen.

s: Isä meidän,
joka olet taivaassa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta
ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

KIITOSATERIA

Jos vietetään päämessua tai messua, jumalanpalvelus jatkuu Kiitosateriaosalla. Ks. s. 64.

LÄHETTÄMINEN

Tämän osan eri kohtien eri järjestys voidaan valita vapaasti.

Virsi

*Siunaus

Pappi voi sanoa:

Ottakaa vastaan Jumalan/Herran siunaus.

P: Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa teille
ja olkoon teille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne
ja antakoon teille rauhan.
Isän ja Pojan + ja Pyhän Hengen nimeen.
Aamen.

Lähetämissanat

Lähetämissanat voidaan sanoa
tässä tai aivan viimeisenä.

Tämä kohta voidaan jättää pois tai
sanoa vapaasti valituin sanoin.

P/E: Jumala lähettää meidät (maailmaan) jakamaan leivän ja
rakentamaan rauhaa.

(s:) Lähtekäämme tästä jumalanpalveluksesta
elämään Jumalan kunniaksi ja palvelemaan toisia ihmisiä.

tai

P/E: Lähtekäämme rauhassa

(s:) Herramme Jeesuksen Kristuksen nimessä.

tai

P/E: Lähtekää rauhassa

(s:) ja palvelkaa Herraa iloiten.

tai

P/E Jumala luo maailman

(S:) ja tahtoo meidän elävän.

P/E: Jumala rakastaa maailmaa

(S:) ja täyttää meidät rakkaudella.

P/E: Jumala uudistaa maailman

(S:) ja antaa meille tulevaisuuden ja toivon.

Virsi/päätösmusiikki

Musiikin aikana voi olla ristikulku
ulos.

AVIOLIITTOON VIHKIMINEN

Ohjeita

Avioliittoon vihkiminen liittyy kaksi henkilöä avioliittoon. He lupaa-
vat jakaa elämän ilot ja murheet keskenään ja olla toisilleen uskollisia
koko elämän ajan. Avioliitto ja perhe ovat yhteiskunnassa yhteyden
perusmuoto.

Avioliittoon vihittävien tulee olla läsnä samanaikaisesti. Kumpikin
heistä vastaa vihkijän kysymykseen siitä, haluaako hän solmia avioliiton.
Sen jälkeen vihkimisen toimittaja julistaa heidät aviopuolisoiksi.

Vihkijumalanpalveluksessa pari antaa toisilleen lupaukset Jumalan
edessä, seurakunnan tai todistajien läsnä ollessa. Vihkijumalanpal-
velukseen sisältyy vihittävien julkinen sitoutuminen avioliittoon, heidän
keskinäiset lupauksensa elinaikaisesta rakkaudesta ja uskollisuudesta
sekä papin julistus siitä, että avioliitto on solmittu. Vihkijumalan-
palveluksen johtaa henkilö, jolla on kelpoisuus hoitaa papin tehtä-
viä Ruotsin kirkossa ja jolla on asianmukainen virkamääräys toimia
vihkijäviranomaisena.

Vihkijumalanpalvelukseen kuuluu aina vihkipuhe, ja se voidaan pitää
raamatunluvun tai aviopuolisoiksi julistamisen jälkeen tai siunauksen
yhteydessä. Kirkonkelloja voidaan soittaa, kun pari tulee ulos kirkosta
tai kappelista. Avioliittoon vihkimien toimitetaan tavallisesti kirkossa tai
kappelissa, mutta se voi tapahtua myös muualla.

Vihkijumalanpalvelus voidaan viettää messuna, ks. s. 50. Avioliittoon
vihkiminen ja kaste voidaan toimittaa samassa jumalanpalveluksessa, ks.
s. 152.

Avioliitto voidaan solmia myös siviiliviranomaisen edessä tai jonkin
muun järjestyksen mukaan. Vihkimisen jälkeen voidaan rukoilla puo-
lisoiden puolesta ja heidät voidaan siunata, ks. s. 153. Rekisteröidyn
parisuhteen solmineiden puolesta voidaan rukoilla ja heidät voidaan
siunata, ks. s. 154.

VIHKIJUMALANPALVELUS

Kellojensoitto

Vihkipari voi tulla sisään ristikulku-
eessa kellojensoiton tai johdanto-
musiikin aikana.

Musiikki

Jumalanpalvelus voidaan aloittaa
urkumusiikilla. Myös muuta soitin-
tai laulumusiikkia voidaan esittää.

Kokoontumissanat

P: Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

tai

P: Kolmiyhteisen Jumalan nimeen.

Pappi jatkaa seuraavin tai niitä vastaavin sanoin.

Sanat voidaan sanoa tässä tai liittää johdantosanojen alkuun.

P: Olemme kokoontuneet (Jumalan kasvojen eteen)
vihkimään teidät, NN ja NN, avioliittoon.
Olemme täällä pyytämässä Jumalan siunausta teille
ja iloitsemassa kanssanne.

Virsi

Ylistys

Pappi voi sanoa seuraavat tai
vapaasti valitsemansa sanat. Kohta
voidaan jättää pois.

P: Ihmeelliset ovat sinun tekosi, Herra,
meidän Jumalamme.
Me elämme sinun rakkaudestasi.
Ylistämme sinua elämästä, joka koko ajan uudistuu.

Johdantosanat

Kiinteä kohta.

Pappi jatkaa seuraavin sanoin.

P: Avioliiton tarkoitus on välittää edelleen rakkautta, joka on saanut alkunsa Jumalasta. Avioliiton solmiminen on lupautumista toisilleen, sitoutumista rakkauteen, joka on lahja ja tehtävä, ja osallistumista hyvän yhteiskunnan rakentamiseen. Avioparina elämiseen kuuluu keskinäinen luottamus ja kunnioitus elämän valoisina ja synkkinä päivinä. Se toteutuu osoittamalla toinen toisilleen uskollisuutta ja huolenpitoa. Avioliitto on yhteisen vastuun kantamista kodista (ja lapsista) ja tulevaisuuden kohtaamista yhdessä Jumalan armoon luottaen.

tai

P: Jumala, taivaan ja maan luoja, siunaa avioliiton. Rakkaus on Jumalan lahja, jonka saamme ottaa vastaan ja välittää eteenpäin. Teidän tehtävänne aviopuolisoina on rakastaa toisianne ilon ja surun hetkinä, osoittaa toisillenne luottamusta ja keskinäistä kunnioitusta, kantaa yhdessä vastuuta kodista (ja lapsista) ja pysyä uskollisesti toisten rinnalla. Te saatte ammentaa voimaa rukouksesta ja jumalanpalveluksesta, sanasta ja sakramenteista. Antakaa Jumalan armon ja rauhan varjella teitä nyt ja aina.

tai

P: Rakkaus on Jumalan lahja. Te, (NN ja NN) kannatte mukananne kokemuksia ja ajatuksia rakkaudesta, onnesta ja kivusta, valoisista ja pimeistä päivistä. Solmimalla avioliiton osoitatte, että te uskotte rakkauteen ja että tahdotte kuulua yhteen. Avioparina elämiseen kuuluu hyvän yhteiskunnan rakentaminen,

ja toisistaan huolehtiminen
(sekä yhteisen vastuun kantaminen kodista [ja lapsista]).
Te saatte kulkea uskollisesti toistenne rinnalla
ja ottaa joka päivä vastaan Jumalan lahjat.
Antakaa Jumalan kantaa teitä voimallaan ja armollaan nyt ja aina.

Raamatunluku

Kiinteä kohta. Luetaan yksi tai useampi seuraavista raamatunkohdista tai muita raamatunkohtia.

Pappi voi sanoa:

Kuulkaamme Raamatun sanaa rakkauden lahjasta ja vastuusta.

Jeesus sanoi:

”Luoja alun perin teki ihmisen mieheksi ja naiseksi.

Sen tähden mies jättää isänsä ja äitinsä ja liittyy vaimoonsa niin että nämä kaksi tulevat yhdeksi lihaksi.

He eivät siis enää ole kaksi, he ovat yksi.

Ja minkä Jumala on yhdistänyt, sitä älköön ihminen erottako.”

Matt. 19: 4–6

”Tehkäämme ihminen, tehkäämme hänet kuvaksemme, kaltaiseksemme, ja hallitkoon hän meren kaloja, taivaan lintuja, karjaeläimiä, maata ja kaikkia pikkueläimiä, joita maan päällä liikkuu.” Ja Jumala loi ihmisen kuvakseen, Jumalan kuvaksi hän hänet loi, mieheksi ja naiseksi hän loi heidät.”

1 Moos. 1: 26–28

”Minne sinä menet, sinne minäkin menen, ja minne sinä jätät, sinne minäkin jään. Sinun kansasi on minun kansani ja sinun Jumalasi on minun Jumalani. Missä sinä kuolet, siellä minäkin tahdon kuolla ja sinne minut haudattakoon. Rankaiskoon minua Jumala nyt ja aina, jos muu kuin kuolema erottaa minut sinusta!”

Ruut 1: 16–17

Rakkaus on väkevä kuin kuolema,
kiivas ja kyltymätön kuin tuonela.
Sen hehku on tulen hehkua,
sen liekki on Herran liekki.
Suuret vedet eivät voi sitä sammuttaa,
virran tulva ei vie sitä mukanaan.
Laul. l. 8: 6–7

Olkoon rakkautenne vilpittöntä. Vihatkaa pahaa, pysykää kiinni hyvässä.
Osoittakaa toisillenne lämmintä veljesrakkautta, kunnioittakaa kilvan
toinen toistanne.
Room. 12: 9–10

Rakkaus on kärsivällinen, rakkaus on lempeä. Rakkaus ei kadehdi, ei
kersku, ei pöyhkeile, ei käyttäydy sopimattomasti, ei etsi omaa etuaan,
ei katkeroidu, ei muistele kärsimäänsä pahaa, ei iloitse vääryydestä vaan
iloihsee totuuden voittaessa. Kaiken se kestää, kaikessa uskoo, kaikessa
toivoo, kaiken se kärsii. Niin pysyvät nämä kolme: usko, toivo, rakkaus.
Mutta suurin niistä on rakkaus.
1. Kor. 13: 4–7, 13

Kantakaa toistenne taakkoja, niin te toteutatte Kristuksen lain.
Gal 6: 2

Vihkipuhe

Vihkijumalanpalveluksen kiinteä
kohta. Se voidaan pitää tässä
tai aviopuolisoiksi julistamisen tai
siunauksen jälkeen.

Virsi tai musiikkia

*Kysymykset

Pappi esittää kysymyksen kummal-
lekin vihittäville erikseen. Kumpikin
vihittävä vastaa kysymykseen
myöntävästi.

Jumalan edessä ja tämän seurakunnan (näiden todistajien)
läsnä ollessa kysyn sinulta NN:
Tahdotko ottaa NN:n *aviomieheksesi/aviovaimoksesi/aviopuolisoksesi*
ja rakastaa häntä niin hyvinä kuin pahoina päivinä?

Tahdon.

Jumalan edessä ja tämän seurakunnan (näiden todistajien)
läsnä ollessa kysyn sinulta NN:
Tahdotko ottaa NN:n *aviovaimoksesi/aviomieheksesi/aviopuolisoksesi*
ja rakastaa häntä niin hyvinä kuin pahoina päivinä?

Tahdon.

*Sormusrukous

Sormukset/sormus anne-
taan papille. Rukouksen jälkeen
pappi antaa takaisin sormukset/
sormuksen.

P: Elämän Jumala,
siunaa NN:ää ja NN:ää heidän avioliitossaan.
Anna näiden sormusten/tämän sormuksen olla heille merkinä
lupauksesta rakastaa toisiaan
ja olla toisilleen uskollisia.
Anna heille voimaa elää joka päivä lupaustensa mukaan.
Poikasi Jeesuksen Kristuksen(, meidän Herramme) kautta.
Aamen.

*Lupaukset ja sormusten/ sormuksen antaminen

Vihittävät antavat lupaukset kumpikin vuorollaan. Vihkipari voi muotoilla lupaukset vapaasti yhdessä papin kanssa. Niiden tulee ilmaista parin tahtoa elää uskollisina ja rakastaa toisiaan niin hyvinä kuin pahoina päivinä aina kuolemaan asti.

Pappi voi sanoa:

Antakaa lupauksenne tämän seurakunnan / näiden todistajien edessä.

NN, minä tahdon rakastaa sinua,
jakaa ilon ja surun sinun kanssasi
ja olla sinulle uskollinen, kunnes kuolema erottaa meidät.
(Rakkauteni merkinä haluan kantaa tätä sormusta. /
Rakkauteni merkinä annan sinulle / otan sinulta vastaan tämän
sormuksen.)

tai

Minä, NN,
otan sinut, NN,
aviomiehekseni/aviovaimokseni/aviopuolisokseni rakastaakseni sinua.
Haluan jakaa ilon ja surun sinun kanssasi
ja olla sinulle uskollinen,
kunnes kuolema erottaa meidät.
(Rakkauteni merkinä haluan kantaa tätä sormusta. /
Rakkauteni merkinä annan sinulle / otan sinulta vastaan tämän
sormuksen.)

Minä, NN,
otan sinut, NN,
aviovaimokseni/aviomiehekseni/aviopuolisokseni rakastaakseni sinua.
Haluan jakaa ilon ja surun sinun kanssasi
ja olla sinulle uskollinen,
kunnes kuolema erottaa meidät.
(Rakkauteni merkinä haluan kantaa tätä sormusta./Rakkauteni
merkinä annan sinulle / otan sinulta vastaan tämän sormuksen.)

Vihkipari antaa toisilleen sormukset/sormuksen.

*Aviopolisoiksi julistaminen

P: Te olette nyt solmineet avioliiton ja vahvistaneet sen Jumalan edessä ja tämän seurakunnan (näiden todistajien) läsnä ollessa.
Te olette nyt aviomies ja aviovaimo / aviopuolisot.
Ne lupaukset uskollisuudesta ja keskinäisestä rakkaudesta, jotka olette antaneet toisillenne, muistuttakoot teitä Jumalan huolenpidosta ja rakkauden lahjasta. Siunatkoon Jumala teitä nyt ja aina.
Aamen.

Vihkipuhe

Vihkijumalanpalveluksen kiinteä kohta. Se voidaan pitää tässä tai raamatunlukukappaleiden tai siunauksen jälkeen.

Virsi tai musiikkia

Esirukous

Vihkipari voi polvistua. Voidaan käyttää jotakin seuraavista rukouksista tai jotakin muuta esirukousta.

Pappi tai esilukija voi sanoa:

Rukoilkaamme teidän ja yhteisen elämänne puolesta.

P/E: Rakkauden Jumala, Rukous voidaan lukea tai laulaa.
me kiitämme sinua tästä päivästä, Musiikki, sävelmäsarja A, (ks. liite).
sen ilosta ja odotuksista.
Me rukoilemme NN:n ja NN:n ja heidän avioliittonsa puolesta.
Kiitos rakkaudesta, jonka he ovat löytäneet toisissaan,
ja elämästä, jonka he saavat jakaa toistensa kanssa.
Kiitos tuesta, jota he saavat ja antavat.
Auta heitä antamaan toisilleen anteeksi
ja ottamaan joka päivä vastaan
iloa ja voimaa sinulta.
Jeesuksen nimessä.
Aamen.

tai

P/E: Jumala. Sinä olet rakkaus ja elämä.
Kiitos elämänhalusta ja rakastumisesta,
uskollisesta rakkaudesta ja syvästä yhteenkuuluvuudesta.
Me rukoilemme NN:n ja NN:n sekä heidän avioliittonsa puolesta.
Auta heitä jakamaan yhdessä
läheisyys ja kaipaus,
nauru ja itku.
Anna heidän ymmärtää toisiaan ja antaa anteeksi.
Lähetä heidät niiden luo, jotka tarvitsevat huolenpitoa ja tukea,
ja anna heille voimaa elää sinuun uskoen.
Jeesuksen nimessä.
Aamen.

tai

P/L: Pyhä Herra, taivaallinen Isä, ikuinen Jumala, taivaan ja maan luoja, sinä, joka luodessasi kaiken loit ihmisen kuvaksesi. Rakkaudessa teit meidät luomakunnan haltijoiksi.
Jumala, katso armossasi NN:ään ja NN:ään/näihin, jotka nyt pyytävät edessäsi siunausta.
Auta heitä elämään rakkaudessa, rauhassa ja keskinäisessä uskollisuudessa.
Anna heidän kokea yhteyttä ja kunnioittaa toisiaan.
Sulje heidät armoosi ja voimaasi, (anna lasten tulla heille iloksi ja avuksi) ja suo heille tämän elämän jälkeen ikuinen autuus.
Poikasi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme kautta.
Aamen.

Herran rukous

Voidaan käyttää myös rukouksen ekumeenista sanamuotoa, ks. s. 12.

Pappi voi sanoa:

Rukoilemme yhdessä Herran rukouksen.

s: Isä meidän,
joka olet taivaassa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta
ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

Vihkipuhe

Vihkijumalanpalveluksen kiinteä kohta. Se voidaan pitää tässä, raamatunlukukappaleiden tai avio-puolisoiksi julistamisen jälkeen tai siunauksen jälkeen.

*Siunaus

Pappi voi sanoa:

Ottakaa vastaan (Jumalan/Herran) siunaus.

p: Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa teille
ja olkoon teille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne
ja antakoon teille rauhan.
Isän ja Pojan + ja Pyhän Hengen nimeen.

Virsi

Musiikkia

Musiikin aikana voi olla ristikulkue ulos. Vihkipari voi jäädä seisomaan musiikin ajaksi ja lähteä pois kel-lojensoiton aikana.

Vihkiminen messun yhteydessä

1. Seurataan vihkijumalanpalvelusta aviopuolisoiksi julistamiseen saakka. Sen jälkeen voi seurata vihkipuhe. Sitten luetaan esirukous (johon voidaan liittää anteeksipyyntö tai rukous Jumalan varaan jättäytymisestä ja armonvakuutus).
2. Sen jälkeen jatketaan päämessun tai messun järjestyksen mukaan Kiitosateria-osasta. Ks. Päämessu ja messu s. 64.

Voidaan käyttää seuraavaa prefaatiota (musiikki, sävelmäsarja A, ks. liite):

Totisesti on oikein ylistää sinua,
kaikkivaltias Isä, pyhä Jumala.
Sinua me kiitämme ja ylistämme
Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme kautta.

tai

Sinä olet arvollinen saamaan ylistyksen,
Luoja, kaiken elämän antaja.
Sinua me kiitämme ja ylistämme
Jeesuksen Kristuksen kautta.

Prefaatio jatkuu seuraavasti:

Sinä olet lähettänyt hänet rakkautesi merkiksi,
jotta ilomme olisi täydellinen.
Rakkautesi kautta maailma saa uutta elämää,
niin että voimme elää tahtosi mukaan.

Prefaatio päätetään seuraavasti:

Siksi me tahdomme yhdessä kaikkien uskollistesi
ja koko taivaallisen joukon kanssa
ylistää nimeäsi ja laulaa:

tai

Yhdessä kirkkosi kanssa me tahdomme aina
ylistää nimeäsi, palvoa sinua ja laulaa:

tai

Siksi koko maailma säteilee ylösnousemuksen riemussa,
ja me laulamme kunniaasi
ja ylistämme sinua lakkaamatta:

3. Kiitosaterian jälkeen (Ehtoollisen kiitosrukouksen jälkeen) vihkipari siirtyy alttarin ääreen. Jos vihkipuhetta ei ole pidetty aikaisemmin, se pidetään nyt. Sen jälkeen seuraa siunaus, virsi ja mahdollisesti musiikkia, jonka aikana voi olla ristikulkue ulos.

Avioliittoonvihkimis- ja kastejumalanpalvelus

Jos samassa jumalanpalveluksessa vietetään kaste ja toimitetaan avioliittoon vihkiminen, voidaan käyttää seuraavaa järjestystä.

1. Kellojensoitto, *musiikkia*, kokoontumissanat, virsi, *ylistys*.
2. Johdantosanat (avioliittoon vihkiminen), raamatunluku, kysymykset, sormusrukous, lupauten antaminen ja aviopuolisoiksi julistaminen.
3. Virsi.
4. Raamatunluku (Mark. 10), rukous, kasteen merkityksestä kertovat sanat ja raamatunluku (Matt. 28), *virsi*, uskontunnustus, kasterukous, kastaminen, tervetuloivotus (*ja kastekeynttilän sytyttäminen*).
5. *Virsi*, esirukous, Herran rukous, kaste- ja vihkipuhe, siunaus, virsi, *musiikkia*.

Siviiliviranomaisen edessä solmitun avioliiton tai muun järjestyksen mukaan solmitun avioliiton siunaaminen

Siviiliviranomaisen edessä solmitun avioliiton tai jonkin muun järjestyksen mukaan solmitun avioliiton siunaaminen vietetään avioliitonvihkimisjumalanpalveluksen mukaisesti muuten, mutta johdantosanat (3. vaihtoehto) muotoillaan uudelleen, esim. ”Kun te olette solmineet avioliiton” tai vastaavin sanoin. Kysymykset ja aviopuolisoiksi julistaminen jäävät pois. Vihkimisjumalanpalveluksessa seurakunta rukoilee Jumalan siunausta niille, jotka ovat solmineet avioliiton.

Kellojensoitto

Kokoontumissanat

Virsi

Ylistys

Johdantosanat

Raamatunluku

Puhe

Virsi/Musiikkia

Sormusrukous

Lupaukset

Sormuksen antaminen

Lähtämissanat vihkiparille

Puhe

Esirukous

Herran rukous

Puhe

Siunaus

Virsi

Musiikkia

Kohdassa lupauksen antaminen vihkipari antaa toisilleen lupaukset ja pappi voi lupauksen johdannossa viitata niihin lupauksiin, jotka on voitu antaa vihkimisen yhteydessä. ”Vahvistakaa nyt Jumalan ja tämän seurakunnan (näiden todistajien) edessä ne lupaukset, jotka te olette antaneet toisillenne.”

Aviopuolisoiksi julistamisen asemasta pappi sanoo vihkiparille seuraavat lähtämissanat:

P: Ne lupaukset uskollisuudesta ja keskinäisestä rakkaudesta,
jotka olette antaneet toisillenne,
muistuttakoot teitä Jumalan huolenpidosta ja rakkauden lahjasta.
Siunatkoon Jumala teitä nyt ja aina.
Aamen.

Rekisteröidyn parisuhteen siunaamisessa seurataan samaa järjestystä
muuten, mutta johdantosanoissa ja sormusrukouksessa sana avioliitto
korvataan sanalla parisuhde.

HAUTAUS

Ohjeita

Hautaus on osa kokonaisuutta, joka ulottuu kuolemasta jäähyväisiin haudalla sekä muistotilaisuuteen ja sen jälkeiseen yhteydenpitoon. Hautaukseen voi kuulua matkansaattorukous, vainajan siirtäminen odottamaan hautausta, hautausjumalanpalvelus ja hautaan laskeminen.

Hautausjumalanpalveluksessa seurakunta ja surevat hyvästelevät vainajan ja jättävät hänet Jumalan laupeuden varaan. Hautausjumalanpalvelukseen kuuluu luovutussanat, esirukous ja hyvästeleminen. Jumalanpalveluksen johtaa henkilö, jolla on kelpoisuus hoitaa Ruotsin kirkon papin virkaa. Joku muu kuin pappi voi johtaa matkansaattorukouksen, vainajan siirtämisen odottamaan hautausta sekä hautaan laskemisen, kun se tapahtuu erillään hautausjumalanpalveluksesta.

Ennen jumalanpalveluksen alkua voidaan soittaa musiikkia. Vainajan kastekynttilä voi palaa jumalanpalveluksen ajan. Aikaa hiljaiselle mietiskelylle voidaan varata esimerkiksi hautauspuheen, luovutussanojen tai esirukouksen jälkeen. Pastoraalisista syistä vainaja voidaan hyvästellä raamatunluvun (ja virren) jälkeen ennen esirukousta ja Herran rukousta. Kirkonkelloja voidaan soittaa, kun arkku kannetaan ulos.

Hautausjumalanpalvelus vietetään ensi sijassa kirkossa tai kappelissa. Se voidaan myös toimittaa hautausmaalla tai jossain muussa paikassa, jos siihen on erityinen syy. Jos jumalanpalvelus vietetään muualla kuin kirkossa eikä hautausmaa ole sen välittömässä läheisyydessä, päätetään hautausjumalanpalvelus päätösvaihtoehto A:n mukaan. Jos jumalanpalvelus vietetään kirkossa tai kappelissa ja arkku kannetaan odottavaan autoon, läsnäolijat voivat seurata arkku autolle. Pappi voi sanoa lähettämissanat. Ks. s. 166 ehdotuksia.

Jos hautausjumalanpalvelus vietetään kokonaan hautausmaalla, se päätetään päätösvaihtoehdon B mukaan. Jos jumalanpalvelus on pieni-
muotoinen, luovutussanat voidaan sanoa, kun arkku tai urna lasketaan
hautaan.

Jos vainajan ruumis on jo tuhkattu, käytetään luovutussanoina vaihtoehtoa, johon sisältyy ristinmerkki. Mullanheitto voi tapahtua, kun urna lasketaan hautaan.

Sivulla 169 on rukousvaihtoehtoja, joita voidaan käyttää hautauspuheen yhteydessä.

Sivulla 172 on aiheen mukaisessa järjestyksessä raamatunlukukappaleiden vaihtoehtoja.

Hautausjumalanpalvelus voidaan liittää messuun, ks. s. 167. Ohjeita arkun ja uurnan hautaan laskemiseen, ks. s. 180.

Muita rukouksia ja hartauksia, joita voidaan käyttää kuolemantapauksen yhteydessä ja arkun äärellä, ks. Ruotsin kirkon virsikirja, Rukouskirja (rukoukset 94–106) ja Otteita kirkkokäsikirjasta, esim. matkansaattorukous, ruotsinkielisiä rukouksia, ks. En liten bönbok -kirja (2005).

HAUTAUSJUMALANPALVELUS

Kellojensoitto

Musiikkia

Jumalanpalvelus voidaan aloittaa urkumusiikilla. Myös muuta soitin- tai laulumusiikkia voidaan esittää.

Kokoontumissanat

P: Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

tai

P: Kolmiyhteisen Jumalan nimeen.

Pappi jatkaa seuraavin, niitä vastaavin sanoin tai lukee rukouksen (s. 169 tai vapaasti muotoiltu rukous).

P: Me olemme kokoontuneet hyvästelemään NN:n ja jättämään hänet Jumalan käsiin.

Virsi

Hautauspuhe

Hautauspuhe voidaan aloittaa tai päättää seuraavalla rukouksella. Sen asemasta voidaan käyttää jotakin sivujen 169–171 rukouksista tai muuta rukousta. Hautauspuheen yhteydessä voidaan lukea raamatunlukukappale.

P: Jumala, sinä olet elämän lähde.
Sinussa me elämme, liikumme ja olemme.
Säilytä meidät rakkaudessa niin elämässä
kuin kuolemassa, ja anna meidän armosi turvin
päästä valtakuntaasi.
Poikasi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme kautta.
Aamen.

*Luovutussanat

P: Laupias Jumala, me luovutamme NN:n sinun käsiisi.

tai

P: Armollisen Jumalan nimessä jätämme NN:n ruumiin haudan lepoon.

Pappi sanoo jonkin seuraavista luovutussanoista.

Pappi heittää kolme kertaa multaa
arkulle tai tekee ristinmerkin arkun
yli ja sanoo:

P: Maasta sinä olet tullut.
Maaksi olet jälleen tuleva.
(+) Jeesus Kristus on ylösnousemus ja elämä.

tai

P: Maasta sinä olet tullut.
Maaksi olet jälleen tuleva.
(+) Jeesus Kristus on herättävä sinut viimeisenä päivänä.

tai

P: Sinä annoit hänelle elämän.
Ota hänet rauhaasi
(+) ja anna hänelle Jeesuksen Kristuksen tähden
riemullinen ylösnousemus.

Pappi jatkaa kaikkien vaihtoehtojen jälkeen:

P: Herra, Jumala, taivaallinen Isä,
Herra, Jumalan Poika, maailman Vapahtaja,
Herra, Jumala, Pyhä Henki,
armahda meitä.
(Kuoleman hetkellä ja viimeisenä päivänä
auta meitä, laupias Herra Jumala.)
Aamen.

tai

P: Jumala,
maan ja taivaan Luoja,
maailman Vapahtaja,
Elämän Henki,
säilytä meidät valtakunnassasi
nyt ja aina.
Aamen.

Raamatunluku

Luetaan jokin ehdotetuista Raamatun lukukappaleista (s. 172–179) tai jokin muu raamatunkohta.

Pappi tai esilukija voi sanoa:

Kuulkaamme Raamatun sanaa siitä, että meillä on turva
Jumalassa niin elämässä kuin kuolemassa.
Luemme – – .

Virsi

Esirukous

Jokin seuraavista rukouksista tai vapaa rukous. Rukoukseen voi liittyä hiljainen rukous.

P/E: Rukoilkaamme.

P/L: Jumala, me kiitämme sinua elämästä,
jonka annat meille.
Se on ilon ja surun,
työn ja levon täyttämää.
Nyt kiitämme sinua NN:stä,
sitä mitä hän oli, merkitsi ja antoi.
Auta meitä surussamme
ja opeta meitä elämään eläviä varten
se aika, joka meillä on jäljellä.

Rukous voidaan lukea
tai laulaa. Musiikki
sävelmäsarja A, (ks. liite).

Kiitos Pojastasi Jeesuksesta Kristuksesta.
Hän avaa meille portin elämään,
joka ei koskaan kuole.
Kanna meitä tänään ja kaikkina päivinä.
Kun aikamme päättyy, anna meille rauhallinen kuolema.
Aamen.

tai

P/E: Jumala,
kiitos NN:n elämästä
(ja siitä, mitä hän merkitsi meille).
Jumala, ota suojaasi meidät,
kaikki se, mitä ajattelemme, tunnemme ja muistamme,
kaikki se, mikä oli ja mikä jäi tulematta.
Ole kanssamme elämässä
siihen päivään saakka,
kun me itse kuolemme.
Säilytä meidät rauhassasi nyt ja aina.
Aamen.

tai

P/E: Herra, Jumala, sinä olet luonut meidät ja suojelet eläviä ja kuolleita. Anna meille kaikille viisautta tajuta elämän lyhyys ja ottaa vastaan jokainen päivä uutena lahjana. Anna meille elävä usko Poikaasi Jeesukseen Kristukseen. Hän kuoli kaikkien ihmisten tähden, nousi haudasta antaakseen meille toivon ja elää ikuisesti. Opeta meitä näkemään syntimme ja elämään pyhän tahtosi mukaan. Ja kun kuolinpäivämme koittaa, anna meidän kohdata viimeinen hetkemme ilman pelkoa. Kun ikuisuuden pääsiäisaamu sarastaa maan hautojen yllä, anna meidän armossasi nousta iankaikkiseen elämään.
Aamen.

Rukous voidaan lukea tai laulaa. Musiikki

sävelmäsarja A, (ks. liite).

tai

P/E: Jumala,
olemme jättäneet NN:n sinun haltuusi.
Sinulle me jätämme itsemmekin.
Auta ja kannu meitä surun ja kaipauksen keskellä.
Suojele meitä nyt ja ikuisesti.
Aamen.

Herran rukous

P: Rukoilemme yhdessä Herran rukouksen. Voidaan käyttää myös rukouksen ekumeenista sanamuotoa, ks. s. 12.

s: Isä meidän,
joka olet taivaassa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta
ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

Päätös A. Kirkossa tai kappelissa

Virsi/Musiikkia

Hyvästeleminen

Hyvästelemisen aikana voi olla musiikkia. Hyvästeleminen voi tapahtua myös ennen raamatunlukua (ja virttä), ennen esirukousta ja Herran rukousta.

Virsi

Päätösrukous

Pappi menee arkun ääreen ja rukoilee seuraavan tai muun päätösrukouksen.

P: Herra, anna hänelle sinun rauhasi.
Anna ääisen valosi + loistaa hänelle.
Aamen.

tai

P: Jumala, sinä olet ylösnousemus ja elämä.
Anna *NN:lle/hänelle* sinun rauhasi.
Anna ääisen valosi + loistaa hänelle.
Aamen.

(*) Siunaus

Pappi voi sanoa:

Ottakaa vastaan Jumalan/Herran siunaus.

P: Herra siunatkoon teitä ja varjeltakoon teitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa teille
ja olkoon teille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne
ja antakoon teille rauhan.

Isän ja Pojan + ja Pyhän Hengen nimeen.
s: Aamen.

Virsi

Musiikkia

Lähtämissanat

Voidaan sanoa seuraavat tai jotkin
muut lähtämissanat.

p: Lähtekäämme rauhassa, Herramme Jeesuksen Kristuksen nimessä.
Aamen.

tai

p: Jumalan rauha, joka ylittää kaiken ymmärryksen,
varjelkoon teidän sydämenne ja ajatuksenne,
niin että pysytte Kristuksessa Jeesuksessa.
Aamen.

Päätös B. Hautausmaalla

Virsi

Musiikkia

Arkku kannetaan haudalle.
Sen aikana voidaan soittaa kelloja.

Arkun laskeminen hautaan

Hyvästeleminen

Päätösrukous

Pappi rukoilee seuraavan tai muun päätösrukouksen.

P: Herra, anna hänelle sinun rauhasi.
Anna ääsen valosi + loistaa hänelle.
Aamen.

tai

P: Jumala, sinä olet ylösnousemus ja elämä
Anna *NN:lle/hänelle* sinun rauhasi.
Anna ääsen valosi + loistaa hänelle.
Aamen.

(*) Siunaus

Siunaus voidaan sanoa myös
kirkossa tai kappelissa ennen kuin
arkku kannetaan ulos.

Pappi voi sanoa:

Ottakaa vastaan Jumalan/Herran siunaus.

P: Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa teille
ja olkoon teille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne
ja antakoon teille rauhan.
Isän ja Pojan + ja Pyhän Hengen nimeen.

S: Aamen.

Virsi

Lähtämissanat

Voidaan sanoa seuraavat tai jotkut muut lähtämissanat.

P: Lähtekäämme rauhassa, Herramme Jeesuksen Kristuksen nimessä.
Aamen.

tai

P: Jumalan rauha, joka ylittää kaiken ymmärryksen,
varjeltkoon teidän sydämenne ja ajatuksenne,
niin että pysytte Kristuksessa Jeesuksessa.
Aamen.

tai

P: Ympäröiköön meitä
Isän huolenpito,
Pojan rakkaus
ja Pyhän Hengen hellyys
päivän kaikkina tunteina,
yön tullessa
ja ylösnousemuksen aamun koittaessa.
Aamen.

HAUTAUS MESSUN YHTEYDESSÄ

1. Hautausjumalanpalveluksen järjestys esirukoukseen saakka. Siihen voidaan lisätä anteeksipyyntö tai rukous Jumalan varaan jättäytymisestä sekä armonvakuutus.
2. Hyvästeleminen ja päätösrukous A-vaihtoehdon mukaan.
3. Sen jälkeen messun järjestyksen mukaan Kiitosateria ja Lähettäminen, ks. s. 64.

Voidaan käyttää seuraavaa prefaatiota (musiikki, sävelmäsarja A, ks. liite).

Totisesti on oikein ylistää sinua,
kaikkivaltias Isä, pyhä Jumala.
Sinua me kiitämme ja ylistämme
Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme kautta.

tai

Sinä olet arvollinen saamaan ylistyksen,
Luoja, kaiken elämän antaja.
Sinua me kiitämme ja ylistämme
Jeesuksen Kristuksen kautta.

Prefaatio jatkuu seuraavasti:

Sinä olet kanssamme pimeimmässäkin laaksossa,
jotta emme pelkäisi mitään pahaa.
Olet ilmoittanut rakkautesi Jeesuksessa Kristuksessa.
Hänen kauttaan olet avannut meille tien valtakuntasi illoon.
Siellä saamme viettää tätä ateriaa ikuisesti.

Prefaatio päätetään seuraavasti:

Siksi me tahdomme yhdessä kaikkien uskollistesi
ja koko taivaallisen joukon kanssa
ylistää nimeäsi ja laulaa:

tai

Yhdessä kirkkosi kanssa me tahdomme aina
ylistää nimeäsi, palvoa sinua ja laulaa:

Hautausjumalanpalvelusten rukouksia

RUKOUS 1

Jumala,
on vaikeaa ymmärtää,
että elämä päättyy yhtäkkiä
(ja kaikki pysähtyy).
Olemme menettäneet NN:n.
Me ikävöimme häntä.
Jumala, pysy luonamme rakkaudessasi ja
kulje kanssamme kuolemasta ikuiseen elämään.
Aamen.

RUKOUS 2

Herra, Jumalamme,
sinä olet turvamme polvesta polveen.
Vuodet ja päivät vaihtuvat,
mutta sinä pysyt samana.
Sinun armosi kantaa meitä elämässä ja kuolemassa.
Suo meidän kiitollisina muistaa,
mitä annoit meille NN:n kautta.
Ota hänet valtakuntaasi.
Poikasi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme kautta.
Aamen.

RUKOUS 3

Herra, Jumalamme,
sinä yksin voit lohduttaa meitä
ja antaa meille rohkeutta.
Säilytä meidät uskossa Poikaasi Jeesukseen Kristukseen.
Vahvista toivoamme, että NN saa kerran
nousta kuolleista.
Poikasi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden.
Aamen.

RUKOUS 4

Jumala, me kiitämme sinua elämästä, jonka annat meille.

Se on ihmeellistä ja arvaamatonta,

(kaunista ja vaikeaa).

Kiitos, että täytät elämämme

iankaikkisuuden valolla, joka ulottuu yli ajan ja paikan.

Jumala, me kiitämme sinua

Pojastasi Jeesuksesta Kristuksesta.

Auta meitä oivaltamaan, että juuri hän avaa meille portin

elämään, joka ei koskaan kuole.

Aamen.

RUKOUS 5

(Herra) Jeesus Kristus,

sinä näet surumme ja yksinäisyytemme,

kysymyksemme ja hätämme.

Meidän on vaikea käsittää, että NN on kuollut.

Ahdistuksessamme käännyimme puoleesi.

Sinä olet kärsinyt kuoleman ristillä.

Anna meidän löytää rakkautesi.

Vie meidät kuolemasta elämään.

Aamen.

RUKOUS 6

Laupias Jumala.

Sinä kohtaat elävät ja kuolleet.

Sinun on menneisyys, tämä hetki ja tulevaisuus.

Suojele meitä rakkaudellasi.

(Kuule meitä) Poikasi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme kautta.

Aamen.

RUKOUS 7

Jumala.

Me emme voi käsittää
miten elämä voi olla niin kaunista ja ilon täyttämää
ja miten se sitten voi muuttua ja tehdä niin kipeää.

Ota NN:n syliisi,
pidä hänet lähellä sydäntäsi loppumattomassa rakkaudessa.
Pidä myös meidät samalla tavalla lähelläsi
ja anna meille voimaa, että jaksaisimme elää.
Aamen.

RUKOUS 8

Jumala.

Olemme edessäsi
surun ja epätoivon vallassa.
Emme voi ymmärtää,
miten kaikki on nyt niin toisin,
(ja miten kaikki tuntuu epäoikeudenmukaiselta ja särkyneeltä.)
Näet kyynelemme,
voimattomuutemme ja vihamme.
Näet myös kiitoksemme,
siitä että NN eli ja oli keskuudessamme.

Jumala, tule luoksemme ja tuo meille rakkautesi ja lämpösi.
Auta meitä jaksamaan edelleen.
Sulje NN loppumattoman rakkautesi syliin.
Aamen.

Hautausjumalanpalvelusten raamatunlukukappaleita

ELÄMÄN KATOAVAIUUUS JA VASTUU

Herra, sinä olet meidän turvamme
polvesta polveen.

Jo ennen kuin vuoret syntyivät,
ennen kuin maa ja maanpiiri saivat alkunsa,
sinä olit.

Jumala, ajasta aikaan sinä olet.

Ps. 90: 1–2

Seitsemänkymmentä on vuosiemme määrä,
tai kahdeksankymmentä, jos voimamme kestää.
Ja kaikki niiden meno on vain turhuutta ja vaivaa,
ne kiitävät ohitse, ja me lennäimme pois.

Ps. 90: 10

Opeta meille, miten lyhyt on aikamme,
että saisimme viisaan sydämen.

Ps. 90: 12

Ihmisen elinaika on niin kuin ruohon:
kuin kedon kukka hän kukoistaa,
ja kun tuuli käy yli, ei häntä enää ole
eikä hänen asuinsijansa häntä tunne.

Mutta Herran armo pysyy
ajasta aikaan.

Ps. 103: 15–17

Syvyydestä minä huudan sinua, Herra.
Herra, kuule minun ääneni,
tarkatkoot sinun korvasi rukoustani.

Jos sinä, Herra, pidät mielessäsi synnit,
Herra, kuka silloin kestää?
Mutta sinun on armo, sinä annat anteeksi,
että me eläisimme sinun pelossasi.
Minä odotan sinua, Herra,

odotan sinua koko sielustani
ja panen toivoni sinun sanaasi.
Minä odotan Herraa kuin vartijat aamua,
hartaammin kuin vartijat aamua.
Ps. 130: 1–6

Onhan kirjoitettu:
– Niin totta kuin elän, sanoo Herra,
jokainen polvi on notkistuva minun edessäni
ja jokainen kieli on ylistävä Jumalaa.

Jokainen meistä joutuu tekemään Jumalalle tilin itsestään.
Room. 14: 11–12

Samoin tapahtuu kuolleiden ylösnousemuksessa. Se, mikä kylvetään katoavana, nousee katoamattomana. Mikä kylvetään vähäpätöisenä, nousee kirkkaana. Mikä kylvetään heikkona, nousee täynnä voimaa.
1. Kor. 15: 42–43

Kuulkaa nyt, te jotka sanotte: ”Tänään tai huomenna me lähdemme siihen ja siihen kaupunkiin, viivymme siellä vuoden, teemme kauppoja ja keräämme hyvät voitot.” Ettehan te tiedä, mitä huomispäivä tuo teidän elämäänne! Savua te olette, joka hetken näkyy ja sitten haihtuu.
Jaak. 4: 13–14

Lapseni, älkäämme rakastako sanoin ja puheessa, vaan teoin ja totuudessa. Siitä me ymmärrämme, että totuus on meissä, ja me voimme hänen edessään rauhoittaa sydämemme, jos se meitä jostakin syyttää. Jumala on meidän sydäntämme suurempi ja tietää kaiken. Rakkaat ystävät, jos sydämemme ei mieltä syytä, me voimme rohkeasti lähestyä Jumalaa.
1. Joh. 3: 18–21

TURVA JUMALASSA

Minulla on omat suunnitelmani teitä varten, sanoo Herra. Minun ajatukseni ovat rauhan eivätkä tuhon ajatuksia: minä annan teille tulevaisuuden ja toivon. Silloin te huudatte minua avuksenne, te kääntyte rukoillen minun puoleeni, ja minä kuulen teitä. Te etsitte minua, ja te löydätte minut! Koko sydämeštänne te minua etsitte, ja minä annan

teidän löytää itseni, sanoo Herra.

Jer. 29: 11-14

Herra on minun paimeneni,
ei minulta mitään puutu.
Hän vie minut vihreille niityille,
hän johtaa minut vetten ääreen,
siellä saan levätä.

Hän virvoittaa minun sieluni,
hän ohjaa minua oikeaa tietä
nimensä kunnian tähden.

Vaikka minä kulkisin pimeässä laaksossa,
en pelkäisi mitään pahaa,
sillä sinä olet minun kanssani.
Sinä suojelet minua kädelläsi,
johdatat paimensauvallasi.

Ps. 23: 1-4

Mutta minä turvaan sinuun, Herra,
ja sanon: ”Sinä olet minun Jumalani!”

Ps. 31: 15

Jumala on turvamme ja linnamme,
auttajamme hädän hetkellä.
Sen tähden emme pelkää, vaikka maa järkkyy,
vaikka vuoret vaipuvat merten syvyyksiin.
Meret pauhaavat ja kuohuvat,
vuoret vapisevat Jumalan suuruuden edessä.

Ps. 46: 2-4

Kuitenkin minä saan aina olla luonasi,
sinä pidät kädestäni kiinni.
Sinä johdatat minua tahtosi mukaan,
ja viimein sinä nostat minut kunniaan.
Taivaassa minulla on sinut,
sinä olet ainoa turvani maan päällä.
Vaikka ruumiini ja sieluni näännyy,
Jumala on kallioni, minun osani iankaikkisesti.

Ps. 73: 23-26

Minä kohotan katseeni vuoria kohti.
Mistä saisin avun?
Minä saan avun Herralta,
häneltä, joka on luonut taivaan ja maan.

Herra ei anna sinun jalkasi horjua,
väsymättä hän varjelee.
Ei hän väsy, ei hän nuku,
hän on Israelin turva.
Hän on suojaava varjo, hän on vartijasi,
hän ei väisty viereltäsi.
Päivällä ei aurinko vahingoita sinua
eikä kuunvalo yöllä.
Herra varjelee sinut kaikelta pahalta,
hän suojelee koko elämäsi.
Herra varjelee kaikki sinun askeleesi,
sinun lähtösi ja tulosi
nyt ja aina.

Ps. 121

Vaikka nousisin lentoon aamuruskon siivin
tai muuttaisin merten taa,
sielläkin sinä minua ohjaat,
talutat väkevällä kädelläsi.
Vaikka sanoisin: ”Nyt olen pimeyden kätköissä,
yö peittää päivän valon”,
sinulle ei pimeys ole pimeää,
vaan yö on sinulle kuin päivänpaiste,
pimeys kuin kirkas valo.

Ps. 139: 9–12

Oikeamielisten sielut ovat Jumalan kämmenellä,
eikä mikään kärsimys enää ulotu heihin.
Viisauden kirja 3: 1

Jeesus sanoi: ”Tulkaa minun luokseni, kaikki te työn ja kuormien uuvuttamat. Minä annan teille levon. Ottakaa minun ikeeni harteillenne ja katsokaa minua: minä olen sydämeltäni lempeä ja nöyrä. Näin teidän sielunne löytää levon. Minun ikeeni on hyvä kantaa ja minun kuormani on kevyt.”

Matt. 11: 28–30

Jeesus sanoi: ”Varpusia saa kahdella kolikolla viisi, eikö niin? Silti Jumala ei unohda yhtäkään niistä. Teidän jokainen hiuskarvannekin on laskettu. Älkää siis pelätkö. Olettehan te arvokkaampia kuin kaikki varpuset.”

Luuk. 12: 6–7

Jumala on rakastanut maailmaa niin paljon, että antoi ainoan Poikansa, jottei yksikään, joka häneen uskoo, joutuisi kadotukseen, vaan saisi iankaikkisen elämän. Ei Jumala lähettänyt Poikaansa maailmaan sitä tuomitsemaan, vaan pelastamaan sen.

Joh. 3: 16–17

Jeesus sanoi: ”Minä olen ylösousemus ja elämä. Joka uskoo minuun, saa elää, vaikka kuoleekin, eikä yksikään, joka elää ja uskoo minuun, ikinä kuole.”

Joh. 11: 25–26

Olen varma siitä, ettei kuolema eikä elämä, eivät enkelit, eivät henkivalat, ei mikään nykyinen eikä mikään tuleva eivätkä mitkään voimat, ei korkeus eikä syvyys, ei mikään luotu voi erottaa meitä Jumalan rakkautesta, joka on tullut ilmi Kristuksessa Jeesuksessa, meidän Herrassamme.

Room. 8: 38–39

Kukaan meistä ei elä itseään varten eikä kukaan kuole itseään varten. Jos elämme, elämme Herran omina, ja jos kuolemme, kuolemme Herran omina. Elämmepä siis tai kuolemme, me kuulumme Herralle.

Room. 14: 7–9

LUPAUS JA TOIVO

Kuolema on nielty ainiaaksi.
Herra Jumala pyyhkii kaikkien kasvoilta kyyneleet
ja vapauttaa kansansa alennuksesta ja häpeästä
kaikkialla maan päällä.
Näin on Herra puhunut.

Sinä päivänä sanotaan:
”Tämä on meidän Jumalamme!
Häneen me panimme toivomme,
ja hän pelasti meidät.
Tämä on Herra, häneen me kiinnitämme toivomme,
iloitkaamme ja riemuitkaamme! Hän pelastaa meidät.
Jes 25: 8–9

Jeesus sanoi: ”Ei Jumala ole kuolleiden Jumala, vaan elävien. Hänelle kaikki ovat eläviä.”
Luuk. 20: 38

Jeesus sanoi: ”Minun lampaani kuulevat minun ääneni ja minä tunnen ne, ja ne seuraavat minua. Minä annan heille ikuisen elämän. He eivät koskaan joudu hukkaan, eikä kukaan riistä heitä minulta.”
Joh. 10: 27–28

Jeesus sanoi: ”Älköön sydämenne olko levoton. Uskokaa Jumalaan ja uskokaa minuun. Minun Isäni kodissa on monta huonetta enhän minä muuten sanoisi, että menen valmistamaan teille asuinsijan. Minä menen valmistamaan teille sijaa mutta tulen sitten takaisin ja noudan teidät luokseni, jotta saisitte olla siellä missä minä olen.”
Joh. 14: 1–3

Nyt katselemme vielä kuin kuvastimesta, kuin arvoitusta, mutta silloin kasvoista kasvoihin. Nyt tietoni on vielä vajavaista, mutta kerran se on täydellistä, niin kuin Jumala minut täydellisesti tuntee. Niin pysyvät nämä kolme: usko, toivo, rakkaus. Mutta suurin niistä on rakkaus.
1. Kor. 13: 12–13

Tämän katoavan on näet pukeuduttava katoamattomuuteen ja kuolevaisen kuolemattomuuteen. Mutta kun katoava pukeutuu katoamattomuuteen ja kuolevainen kuolemattomuuteen, silloin toteutuu kirjoitusten sana:

Kuolema on nielty ja voitto saatu.

Missä on voittoni, kuolema?

Missä on pistimesi, kuolema?

Kuoleman pistin on synty, ja synnin voimana on laki. Mutta kiitos Jumalalle, joka antaa meille voiton meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen kautta!

1. Kor. 15: 53–57

Me tiedämme, että vaikka tämä meidän maallinen telttamajamme puretaankin, Jumalalla on taivaassa meitä varten ikuinen asunto, joka ei ole ihmiskätten työtä. Täällä ollessamme me huokailemme ja kaipaamme päästä pukeutumaan taivaalliseen asumme, sillä sitten kun olemme pukeutuneet siihen, emme jää alastomiksi. Me, jotka vielä asumme tässä majassamme, huokailemme ahdistuneina. Emme haluaisi riisuutua vaan pukeutua uuteen asuun, niin että elämä kätkeisi sisäänsä sen, mikä on kuolevaista.

2. Kor. 5: 1–4

Me olemme taivaan kansalaisia, ja taivaasta me odotamme pelastajaksi Herraa Jeesusta Kristusta. Hän muuttaa meidän ruumiimme tästä alennustilasta oman kirkastuneen ruumiinsa kaltaiseksi voimallaan, jolla hän kykenee alistamaan valtaansa kaiken.

Fil. 3: 20–21

Eihän meillä täällä ole pysyvää kaupunkia, vaan me odotamme ikävöiden sitä kaupunkia, joka tulee.

Hebr. 13: 14

Rakkaat ystävät, jo nyt me olemme Jumalan lapsia, mutta vielä ei ole käynyt ilmi, mitä meistä tulee. Sen me tiedämme, että kun se käy ilmi, meistä tulee hänen kaltaisiaan, sillä me saamme nähdä hänet sellaisena kuin hän on.

1 Joh. 3: 2

”Älä pelkää. Minä olen ensimmäinen ja viimeinen, iäti elävä. Minä olin kuollut, mutta nyt minä elän, elän aina ja ikuisesti. Minulla on kuoleman ja tuonelan avaimet.”

Ilm. 1: 17–18

Minä kuulin valtaistuimen luota voimakkaan äänen, joka sanoi: ”Katso, Jumalan asuinsija ihmisten keskellä! Hän asuu heidän luonaan, ja heistä tulee hänen kansansa. Jumala itse on heidän luonaan, ja hän pyyhkii heidän silmistään joka ainoan kyynelen. Kuolemaa ei enää ole, ei murhetta, valitusta eikä vaivaa, sillä kaikki entinen on kadonnut.”

Ilm. 21: 3–4

HAUTAAN LASKEMINEN TAI UURNAN LASKEMINEN HAUTAAN

Virsi

Virsi voidaan laulaa tai lukea.

Raamatunluku

E: (Kolmiyhteisen Jumalan:) Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

Luetaan jokin seuraavista
raamatunlukukappaleista.

Voidaan valita myös muita kohtia.

Ihmisen elinaika on niin kuin ruohon:
kuin kedon kukka hän kukoistaa,
ja kun tuuli käy yli, ei häntä enää ole
eikä hänen asuinsijansa häntä tunne.
Mutta Herran armo pysyy ajasta aikaan.

Ps. 103: 15–17

Sinä suojaat minua edestä ja takaa,
sinä lasket kätesi minun päälleni.

Ps. 139: 5

Jeesus sanoi: ”Jeesus sanoi: ”Minä olen ylösousemus ja elämä. Joka uskoo minuun, saa elää, vaikka kuoleekin, eikä yksikään, joka elää ja uskoo minuun, ikinä kuole.”

Joh. 11: 25–26

Jeesus sanoi: ”Älköön sydämenne olko levoton. Uskokaa Jumalaan ja uskokaa minuun. Minun Isäni kodissa on monta huonetta - enhän minä muuten sanoisi, että menen valmistamaan teille asuinsijan. Minä menen valmistamaan teille sijaa mutta tulen sitten takaisin ja noudan teidät luokseni, jotta saisitte olla siellä missä minä olen.

Joh. 14: 2–3

Rukous

Voidaan rukoilla myös jokin muu rukous.

E: Jumalamme ja Luojamme.
Sinun käsiisi jätämme NN:n.
Me olemme pieniä ja hauraita,
mutta luotamme, että sinä, joka olet antanut meille elämän,
pidät meistä huolen kuolemassa ja ikuisuudessa.
Me tarvitsemme läheisyyttäsi nyt ja aina.
Kiitos NN:n elämästä maan päällä,
kiitos kaikesta, mitä saimme jakaa hänen kanssaan.
Auta meitä elämään eläviä varten
sen ajan, joka on jäljellä.
Aamen.

Uurna lasketaan hautaan. Omaiset voivat hyvästellä vainajan.

Herran rukous

Voidaan käyttää myös rukouksen ekumeenista sanamuotoa, ks. s. 12.

Rukoushetken johtaja voi sanoa:

Rukoilemme yhdessä Herran rukouksen.

s: Isä meidän,
joka olet taivaassa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta
ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

Päätösrukous

Voidaan käyttää seuraavaa rukousta tai jotain muuta rukousta.

E: Jumala/Herra, anna *NN:lle/hänelle* sinun rauhasi.
Anna iäisen valosi + loistaa hänelle.
Aamen.

Jos rukoushetki aloitetaan kappelissa ja päätetään haudan äärellä, päätösrukous ja siunaus voivat vaihtaa paikkaa siten, että siunaus luetaan kappelissa. Sen jälkeen saattojoukko siirtyy haudalle, jonka äärellä päätösrukous luetaan.

tai

E: Jumala, sinä olet ylösnousemus ja elämä.
Anna *NN:lle/hänelle* sinun rauhasi.
Anna iäisen valosi + loistaa hänelle.
Aamen.

Siunaus

Rukoushetken johtaja voi sanoa:

Pyytäkäämme Jumalan/Herran siunausta.

E: Herra siunatkoon meitä ja varjelkoon meitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa meille
ja olkoon meille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa meidän puoleemme
ja antakoon meille rauhan.
Isän ja Pojan + ja Pyhän Hengen nimeen.
S: Aamen.

Virsi

Lähtämissanat

E: Lähtekäämme rauhassa, Herramme Jeesuksen Kristuksen nimessä.
Aamen.

tai

E: Jumalan rauha, joka ylittää kaiken ymmärryksen,
varjelkoon teidän sydämenne ja ajatuksenne,
niin että pysytte Kristuksessa Jeesuksessa.
Aamen.

tai

E: Ympäröiköön meitä
Isän huolenpito,
Pojan rakkaus,
ja Pyhän Hengen hellyys
päivän kaikkina tunteina,
yön tullessa
ja ylösnousemuksen aamun koittaessa.
Aamen.

KYRKOKANSLIET

POSTADRESS: 751 70 Uppsala BESÖKSADRESS: Sysslomansgatan 4
TELEFON: 018-16 95 00 FAX: 018-16 96 40 www.svenskakyrkan.se

Ruotsin kirkko